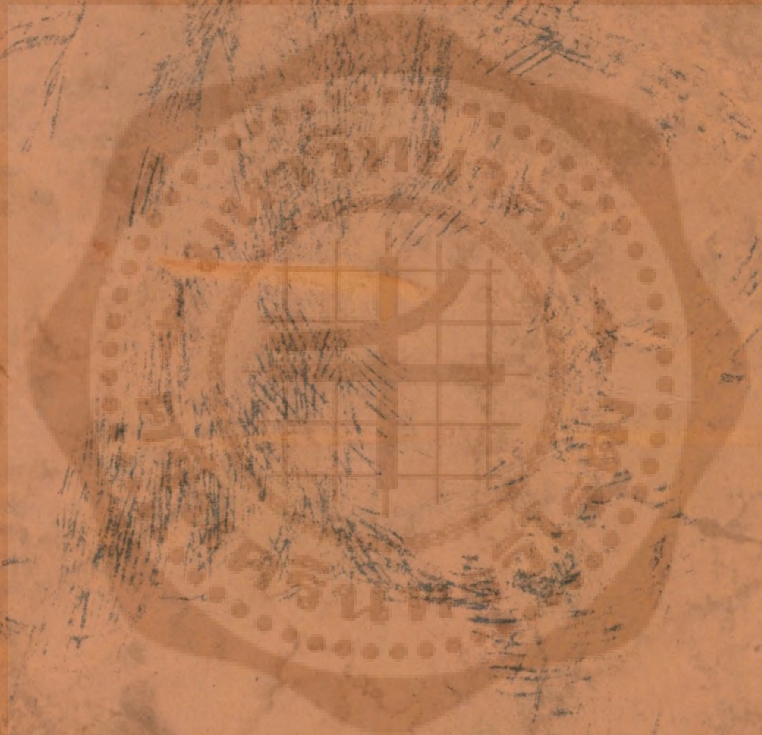

5

157
ข2Δ2จ
จ.๑

พิมพ์ที่
เขียนโดย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ภาควิชาการเกษตรและสัตวศาสตร์

พิมพ์ที่

คำนำ

หนังสือจิตวิทยาปกตินี้ผู้เรียบเรียงพยายามเลือกเรื่องที่จะเห็นว่าเหมาะสมกับนิสิต
นักศึกษาที่เรียนวิชาโทแนะแนวการศึกษา เพื่อจะได้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมชนิดปกติต่าง ๆ
ของเด็กกว้างขวางยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามหนังสือเล่มนี้ยังไม่ค่อยสมบูรณ์ตามที่ตั้งใจ ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะมีเวลาในการรวบรวมจำกัด จึงใคร่ขอความกรุณาต่อท่านว่าหากพบข้อ
ผิดพลาดอย่างไรขอได้โปรดแจ้งให้ผู้เรียบเรียงทราบ เพื่อจัดการแก้ไขต่อไปด้วยก็จักขอบ
พระคุณอย่างสูง

ผู้เรียบเรียงขอขอบพระคุณ อาจารย์สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์ ที่กรุณาออกแบบปก
หนังสือนี้ให้ด้วยความสวยงาม และขอขอบคุณ คุณนงนุช แสงสุริศรี คุณมานพ อัคร
คุณชลอ สีสังวร คุณอนงค์ พาดิถ และคุณกัญญา อัคร ที่ช่วยเหลือในการจัดพิมพ์
และเย็บเล่ม

ฐิติพร อ่อนโคกสูง

สำนักงานเลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๒๑ พระโขนง กรุงเทพมหานคร โทร. ๓๘๒๑๕๗๔, ๓๐๑๕๐๙.

บทนำ

เกณฑ์ของความผิดปกติ	1
ความผิดปกติแบบต่าง ๆ	2
ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความผิดปกติ	3
ความเป็นมาของจิตวิทยาปกติ	4

บทที่ 2

ความผิดปกติของบุคลิกภาพ	
บุคลิกภาพแบบต่าง ๆ	9
ความผิดปกติของบุคลิกภาพแบบต่าง ๆ	12

บทที่ 3

ความคับข้องใจ ความขัดแย้งในใจและกลวิธีป้องกันตัว	27
--	----

บทที่ 4

โรคประสาท	32
-----------	----

บทที่ 5

โรคจิต	46
--------	----

บทที่ 6

ความผิดปกติทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจ	
ระบบต่าง ๆ ของร่างกายที่ผิดปกติ	64
ทฤษฎีเกี่ยวกับความผิดปกติทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจ	65

บทที่ 7

ความผิดปกติทางเพศ	69
-------------------	----

บทที่ 8

สิ่งเสพติด	
พิษสุราเรื้อรัง	72
ยาเสพติด	73

บทที่ 9

อาการผิดปกติทางสมองและปัญญาอ่อน	77
---------------------------------	----

บทที่ 10

การต่อต้านสังคมและอาชญากรรม	81
-----------------------------	----

บทที่ 11

การบำบัดรักษาอาการผิดปกติ	84
---------------------------	----

บทนำ

ความหมายของจิตวิทยาอปกติ

"จิตวิทยาอปกติ" (Abnormal Psychology) หมายถึง การประยุกต์เอาวิธีการ มโนทัศน์ หลักการ และผลการค้นคว้าต่าง ๆ ทางจิตวิทยาทั่วไป จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาสังคม ไปใช้ให้เกิดความเข้าใจและแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมหรือประสบการณ์ที่ผิดปกติ ตลอดจนหาทางป้องกันพฤติกรรมที่ผิดปกติ นั้น ๆ ควบ (Rosen and Gregory, 1965 : 3)

เกณฑ์ของความอปกติ

มิลลอนและมิลลอน (Millon and Millon, 1974 : 4-7) ได้กำหนดเกณฑ์ในการที่จะพิจารณาว่าพฤติกรรมใดผิดปกติหรือไม่ ไว้ดังนี้

1. เกณฑ์ทางสถิติ

พฤติกรรมที่ไม่ปกติคือพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมโดยปกติของคนทั่วไป เช่น IQ เฉลี่ยของคนปกติจะอยู่ระหว่าง 90-110 ดังนั้นคนที่ IQ สูงกว่า 110 หรือต่ำกว่า 90 จึงถือว่าเป็นเบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยของคนทั่วไป จึงถือว่าเป็นปกติ

2. เกณฑ์ในทางกฎหมาย เกณฑ์ในทางกฎหมายนี้พิจารณาใน 3 ขอบข่ายด้วยกัน คือ

2.1 พิจารณาดังสมรรถภาพของคนว่าสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามกฎหมายได้หรือไม่ เช่น การแต่งงาน การแบ่งทรัพย์สิน การหย่าร้าง การทำพินัยกรรม ฯลฯ ศาลจะเป็นผู้ตัดสินจากการวินิจฉัยของจิตแพทย์ ถ้าศาลตัดสินว่าเป็นคนไร้สมรรถภาพก็ถือว่าเป็นคนอปกติ ไม่ต้องรับผิดชอบต่อกรกระทำที่ผิดกฎหมายต่าง ๆ

2.2 พิจารณาว่าคนอยู่ภายใต้การควบคุมของใครในขณะนั้น ๆ ถ้าอยู่ภายใต้การควบคุมของจิตแพทย์หรือโรงพยาบาลโรคจิต เพราะเป็นคนที่อันตรายทั้งต่อตนเองและคนอื่น ถือว่าเป็นคนอปกติ

2.3 พิจารณาดังความรับผิดชอบขณะประกอบอาชญากรรม โดยพิจารณาว่าขณะที่ประกอบอาชญากรรมนั้นอยู่ในภาวะที่รับผิดชอบตนเองหรือไม่ ถ้าไม่ก็ไม่ถือว่าเป็นอาชญากร ถือ

ว่าเป็นคนปกติ เช่น คนที่มาเพื่อนตาแพทย์วินิจฉัยหรือพิสูจน์ได้ว่าทำไปนั้นเป็นเพราะได้ยินเสียงกระซิบที่หูอยู่ตลอดเวลาว่า "โหลมา" ทั้งนี้เพราะอยู่ในภาวะที่มีความเจ็บป่วยทางจิตใจนั่นเอง

3. เกณฑ์เกี่ยวกับโรคภัย

พิจารณาจากความเจ็บป่วยทางร่างกายที่เป็นสาเหตุให้มีความผิดปกติทางจิตใจ เช่น คนที่เป็นกามโรค ถ้าไม่ได้รับการรักษาก็จะทำให้เกิดความผิดปกติทางจิตใจได้ หรือคนที่ประสบอุบัติเหตุหูตาสมองได้รับการกระทบกระเทือน มีอาการผิดปกติไปจากเดิม เหล่านี้ก็ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ผิดปกติ

4. เกณฑ์ทางวัฒนธรรม

พฤติกรรมที่แตกต่างหรือเบี่ยงเบนไปจากพฤติกรรมของสังคมก็ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ผิดปกติ

5. เกณฑ์ส่วนบุคคล

พิจารณาว่าขณะที่อยู่ในภาวะปกติ แต่ละคนมีพฤติกรรมอะไรเมื่อเขาอยู่ในภาวะไม่ปกติ เช่น อารมณ์เสีย เกิดความขัดแย้ง ฯลฯ เขาแสดงพฤติกรรมอะไรออกมา ถ้าพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นแตกต่างไปจากพฤติกรรมเดิมของเขา ก็ถือว่าพฤติกรรมนั้นผิดปกติ

ความผิดปกติแบบต่าง ๆ

เพจ (Page, 1947 : 2-13) กล่าวถึงความผิดปกติแบบต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. โรคประสาท จะทำให้มีอาการทางจิตใจและร่างกายเป็นระยะหลาย ๆ สัปดาห์ หรือหลายเดือนติดต่อกัน อาการดังกล่าวคือ

1.1 อาการทางจิตใจ ได้แก่

1.1.1 มีความวิตกกังวล

1.1.2 มีความเครียดภายใน

1.1.3 รู้สึกว่าไม่มีการพักผ่อน

1.1.4 รู้สึกว่าขาดสิ่งที่ต้องการตลอดเวลา

1.1.5 ไม่มีสมาธิ

1.1.6 ทำอะไรไม่ได้

1.1.7 กลัวอย่างไร้สาเหตุ กลัวในสิ่งที่เหลวไหล

1.1.8 หมกมุ่นคิดกลับไปหัดสมาธิ ๆ ซาก ๆ

1.2 อาการทางร่างกาย ไคแก

1.2.1 ปวดศีรษะ

1.2.2 การทำงานของกระเพาะลำไส้ผิดปกติ

1.2.3 เห็นออรอนตลอดเวลา

1.2.4 ขาดความรู้สึก

1.2.5 กล้ามเนื้อไม่ทำงาน

2. โรตจิต ผู้ที่เป็นโรตจิตจะมีพฤติกรรมในลักษณะต่อไปนี้

2.1 ไร้เหตุผล

2.2 คนปกติไม่สามารถเข้าใจถึงพฤติกรรมได้

2.3 วิถถาร

ผู้ที่มีอาการดังกล่าวดังกล่าวต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของแพทย์เพราะไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ อาจเป็นอันตรายต่อตนเองและคนอื่นได้

3. การผิดปกติทางสมอง เป็นพวกปัญญาอ่อน มีพฤติกรรมคล้าย ๆ เด็ก ไม่สามารถช่วยเหลือหรือดูแลตนเองได้ ไม่ว่าจะอายุเท่าไร บางทีกถ่าได้รับการฝึกฝนอย่างเหมาะสมอาจช่วยเหลือตนเองได้บาง

4. พวกต่อต้าน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม เช่น

4.1 อันธพาล

4.2 อาชญากร

ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความผิดปกติ

มิลลอนและมิลลอน (Millon and Millon, 1974 : 3-4) ได้กล่าวถึงความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความผิดปกติไว้ดังนี้

1. ความเข้าใจที่ว่า ความผิดปกติทุกแบบถ่ายทอดได้ทางพันธุกรรม จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ความป่วยทางจิตใจที่ได้รับอิทธิพลมาจากบรรพบุรุษมีจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น แต่เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีคนผิดปกติมักจะมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นคนผิดปกติไปได้ ทั้งนี้เพราะความผิดปกติเกิดจากการเรียนรู้มากกว่าเป็นการถ่ายทอดทางพันธุกรรม

2. ความเข้าใจที่ว่าความปกติเป็นเรื่องของความวิถาวร ความประหลาด มหัศจรรย์ เป็นอำนาจของสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ เช่น ภูตผี ปีศาจ หรือเทพเจ้า การรักษาจึงดำเนินไปในลักษณะที่สอดคล้องกับความเชื่อนี้

3. ความเข้าใจที่ว่า ความปกติเป็นนอับอายน่ารังเกียจ ไม่อยากให้คนอื่นรู้ จึงไม่ไปหาหมอให้รักษา ถึงแม้จะรักษาหายแล้วก็ไม่เป็นที่ยอมรับของคนอื่น

4. ความเข้าใจที่ว่าความปกติ เป็นเรื่องที่รักษาไม่หาย เมื่อเป็นแล้วต้องคิดตัวไปจนตาย เชื่อว่าคนที่เข้าโรงพยาบาลโรคจิต ชีวิตต้องผิดปกติไปอย่างนั้นจนกว่าชีวิตจะหาไม่

ความเข้าใจเหล่านี้เป็นความเข้าใจที่ผิดพลาด ซึ่งเป็นผลเสียอย่างยิ่งต่อการบำบัดรักษาความผิดปกติต่าง ๆ ให้หายไ

ความเป็นมาของจิตวิทยาปกติ

จิตวิทยาปกติมีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน แซกสและโคเวน (Melvin Zax and Emory L. Cowen, 1976 : 56-57) ได้สรุปไว้โดยย่อดังนี้

มนุษย์ในยุคต้น ๆ เชื่อว่าสาเหตุแห่งความผิดปกติทางจิตใจหรือความเจ็บป่วยทางจิตใจคือ วิญญาณ หรือภูตผีปีศาจ หรือความชั่วร้ายต่าง ๆ ผู้ที่จะทำการรักษาให้หายได้ก็คือพวกพระหรือนักบวชสมัยกรีกและโรมัน กลับเชื่อว่าสาเหตุของความผิดปกติทางจิตใจคือธรรมชาติ และร่างกายของคน ๆ นั้นนั่นเอง จากความเชื่อนี้ทำให้มีผู้ประกอบอาชีพรักษาความผิดปกติทางจิตใจขึ้นนอกจากพระหรือนักบวชตามที่เคยเป็นอยู่ การรักษาเป็นไปอย่างน่าเชื่อถือและได้ผลดียิ่งขึ้น แพทย์ในปัจจุบันก็ยังคงยึดถือทฤษฎีนี้อยู่ โดยให้ความสนใจโดยตรงต่อการบำบัดทางร่างกายเพื่อรักษาความผิดปกติทางจิตใจ ซึ่งอาจรักษาโดยการโยธาหรือสิ่งอื่นใดก็ตามที่จะทำให้สภาพของร่างกายคืนสู่ปกติ

ในสมัยกลางผู้คนหันกลับไปที่ความเชื่อคล้ายกับคนในยุคต้น ๆ อีก คือเชื่อว่า ความเจ็บป่วยทางจิตใจมีผลมาจากวิญญาณหรือภูตผีปีศาจ การรักษาจึงตกไปอยู่ในมือของพระหรือนักบวชอีกครั้งหนึ่ง วิธีรักษาที่ใช้เวทย์มนต์คาถาเพื่อขับไล่ผีร้ายให้ออกไป หรือรักษาโดยการทรมานร่างกายอย่างป่าเถื่อนรุนแรง เพื่อให้ภูตผีหรือวิญญาณที่สิงอยู่ได้รับความทรมานจนอยู่ไม่ได้อีกจะออกไปที่สุด คนไข้จึงจะหาย บางคนถึงกับถูกเผาทั้งเป็นเพื่อการรักษาโรคภัยนี้ ถือว่ายุคนี้เป็นยุคมืด

สมัยฟื้นฟู (Renaissance) สมัยนี้เริ่มมีการรักษาความผิดปกติทางจิตใจอย่างมีเหตุผล และเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น ทั้งนี้เกิดจากความเชื่อในทฤษฎีที่ว่า ธรรมชาติเป็นเหตุแห่งความเจ็บป่วย

ทางจิตใจ พวกเขาได้รับการเช็ดดมมากขึ้น ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ของสมองและส่วนอื่น ๆ ของร่างกายมากขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกเข้าใจเกี่ยวกับความเจ็บป่วยทางจิตใจมากขึ้น ความผิดปกติทางจิตใจได้รับการบำบัดทางยาโดยนายแพทย์ และมีการตั้งโรงพยาบาลขึ้นเพื่อรักษาความผิดปกติทางจิตใจขึ้นโดยเฉพาะ

สมัยปัจจุบันการรักษาความผิดปกติทางจิตใจกระทำกันอย่างกว้างขวางและเป็นไปอย่างได้ผล มีทั้งการรักษาทางร่างกายและจิตใจควบคู่กันไป

มิลลอนและมิลลอน (Theodore Millon and Renee Millon, 1974 : 19-25)

ได้กล่าวถึงการบำบัดความผิดปกติทางจิตใจไว้ดังนี้

การรักษาในสมัยโบราณ

ความเข้าใจของคนในยุคนี้คือพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนอยู่ในความควบคุม หรือได้รับการบังคับให้เป็นไปโดยอำนาจของภูตผีปีศาจและสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ การรักษาคนที่เจ็บป่วยทางจิตใจจึงต้องขับอำนาจความชั่วร้ายหรือภูตผีปีศาจให้ออกไปเสียจากร่างกาย ซึ่งทำโดยการสวดมนต์ ไช้เวทย์มนต์คาถา ชะโลมร่างกายด้วยสิ่งสกปรกโสโครก กินของที่ขมขื่นแสบร้อน บางแห่งมีการทำ "The phining" คือการเจาะกระโหลกศีรษะเพื่อคนหาภูตผีปีศาจที่อาจไปหลบซ่อนอยู่ สรุปแล้วในสมัยนี้การรักษาเป็นไปอย่างไม่มีระเบียบระบบเป็นเรื่องของความลึกลับ ผู้ที่จะทำการรักษาให้หายไ้คือพระผู้เป็นเจ้าเท่านั้น

การรักษาในกรีกและโรม

มีการบันทึกเกี่ยวกับการรักษาทางจิตใจขึ้นเป็นครั้งแรกในโบสถ์ของกรีกและอียิปต์ตั้งแต่ศตวรรษที่ 8 ก่อนคริสตกัลราช ตามโรงเรียนในอียิปต์พวกพระที่เป็นแพทย์คอย ทำหน้าที่ทำนายฝัน และแนะนำคำตอบของปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในโลกนี้หรือโลกหน้า ในโบสถ์ "Grecian Asclepiad" ของกรีก คนไข้จะได้รับการพักผ่อนเพื่อการรักษาและจะได้รับการบำรุงเลี้ยงดูด้วยสมุนไพรต่าง ๆ ได้รับคำปลอบประโลมด้วยคำพูดและดนตรีที่ไพเราะ ระหว่างศตวรรษที่ 5 ก่อนคริสตกัลราช ฮิปโปเครติส (Hippocrates) ให้ขอเสนอว่าการออกกำลังกายและการที่ร่างกายแข็งแรงจะเป็นการรักษาและป้องกันโรกภัยไข้เจ็บได้ดีกว่าเวทย์มนต์คาถาและการลงโทษต่าง ๆ ใน "Asclepiad" ของชาวโรมัน เมื่อศตวรรษที่ 1 ก่อนคริสตกัลราช มีการทำศัลยกรรมหรือจงจำคนไร้ควยเครื่องจงจำเพื่อให้ได้พักผ่อน ซึ่งก็เหมือนกับถูกฆ่าทิ้งเป็น เพราะในที่สุดก็จะตาย โซเรนัส (Soranus) เสนอวิธีการเพื่อออกกำลังและฝึกจิตโดยให้คนไข้พูดคุย

อภิปรายกับนักปรัชญา จะช่วยให้เขาคลายความกลัวและความเศร้าโศกเพื่อจิตใจจะได้ปกติ วิธีให้
พูดหรืออภิปรายกับนักปรัชญา อาจเป็นเครื่องชี้แนะในการรักษาโรคทางจิตในสมัยปัจจุบันนี้ก็ได้

การรักษาในสมัยกลาง

สมัยนั้นถือเป็นยุคมืด เป็นยุคของเวทมนต์คาถา ภูติผีปีศาจและความชั่วร้ายและสิ่งหลอกลวง
ต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการรักษาอย่างเต็มที่ การทรมานและการเผาคนไข้ทั้งเป็นทำกันอย่างกว้าง-
ขวางโดยทั่วไป ทั้งนี้เพราะเชื่อว่าการกระทำดังกล่าวจะขจัดความชั่วร้ายต่าง ๆ ที่สิงอยู่ในตัวคน
ให้หมดไป

การรักษาอย่างมีศีลธรรม

โจฮันน์ เวเยอร์ (Johann Weyer, 1515 - 1588) ชาวฮอลันดาซึ่งถือกันว่าเป็นบิดา
ของจิตแพทย์สมัยใหม่ ได้ต่อต้านพวกที่มีความเชื่อว่าภูติผีปีศาจทำให้คนมีจิตใจผิดปกติได้สำเร็จ และ
เขาได้เสนอว่าการรักษาต้องใช้ยาและความเมตตาทางมนุษยธรรมจึงจะได้ผล

ในประเทศฝรั่งเศสหลังการปฏิรูปเริ่มมีการรักษาอย่างมีศีลธรรม มีโรงพยาบาลรักษาโรค
ทางจิตแยกออกจากโรงพยาบาลทั่วไป โดยมี Philippe Pimel (1754 - 1826) เป็นผู้ริเริ่ม
เขาเน้นเกี่ยวกับอิสรภาพของบุคคล ไม่ควรมีการจองจำหรือกักขังคนไข้ การรักษาต้องทำอย่างมี
ศีลธรรม เขาเชื่อว่าคนไข้จะต้องพ้นจากสภาพการทรมานและความเสื่อมทรามต่าง ๆ ในโรงพยาบาล
เสียก่อน แล้วให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและได้รับความเมตตาจากบุคคลากรของโรงพยาบาล การ
รักษาจึงจะได้ผล

การรักษาโดยการสะกดจิตและวิเคราะห์จิต

วิธีนี้เป็นเทคนิคในการรักษาความเจ็บป่วยทางจิตใจอย่างหนึ่ง เพื่อค้นหาให้พบสิ่งที่อยู่ใน
จิตใต้สำนึก ซึ่งถือว่าเป็นรากฐานของปัญหาหรือความผิดปกติทางจิตใจแต่เดิมมาทำได้โดยการสะกด-
จิต ครั้นถึงสมัย Sigmund Freud เขาเชื่อว่าความผิดปกติทางจิตใจของคนมีสาเหตุมาจากจิต
ใต้สำนึกและความขัดแย้งภายในใจ เขาพยายามค้นหาให้พบสิ่งเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อทำให้แรงกดดัน
ซึ่งเกิดจากสิ่งดังกล่าวลดลงและพยายามให้คนไข้เข้าใจถึงข้อเท็จจริงอย่างถ่องแท้ เพื่อปกป้องตัวเขา
เองไม่ให้มีอาการผิดปกติทางจิตได้อีก วิธีการรักษาของ Freud เรียกว่าการวิเคราะห์จิต ถือว่า
เป็นการรักษาที่มีระบบ และมีเหตุผลวิธีหนึ่ง ในปัจจุบันนี้ยังมีการรักษาคล้าย ๆ กับการรักษาของ
Freud อยู่

การรักษาทางกาย

ใน คศ. 1917 Wanger - Jauregg เริ่มใช้เชื้อมาเดเรียฉีดเข้าไปเพื่อทำลายทิวปิลิส ในสมอง เพราะเชื่อว่าอาจทำให้คนไข้หายเป็นปกติ คศ.1921 Jacob Klaesl ใ้ยาให้คนไข่นอนหลับนาน ๆ เพื่อให้ประสาทและสมองได้พักผ่อน ยุคใหม่ของการรักษาความผิดปกติทางจิตใจ โดยการรักษาทางกายเริ่มขึ้นเมื่อ คศ.1930 พร้อม ๆ กับการพัฒนาการใช้ยาสงบ การผ่าตัดสมอง และการช็อคคววิธีต่าง ๆ คศ. 1937 Ugo Cerletti ใช้ไฟฟ้าในการช็อคเพื่อบำบัดจิตเภท ต่อมามีการค้นพบยาประเภทกล่อมประสาทสำหรับใช้กับคนไข้ จากการค้นพบและใช้วิธีการดังกล่าว เพื่อรักษาคนไข้ได้ นำมาเป็นรากฐานในการค้นคว้าและรักษาทางยาที่เชื่อมั่นได้ว่าเป็นการรักษาคนไข้ที่มีอาการผิดปกติทางจิตใจจะเป็นไปอย่างใด

การรักษาโดยให้รู้จักตนเอง

เริ่มต้นด้วยการเปิดคลินิกสุขภาพจิตเพื่อคนหนุ่มสาว โดยมีจุดมุ่งหมายในการรักษาให้อิสระเสรีแก่ผู้ป่วยในการพัฒนาตนเองเต็มตามที่ตามศักยภาพที่เขามีอยู่ โดยไม่มีแรงกดดันหรือการบังคับ ชูเชญจากสังคม Lightner Witmer เปิดคลินิกเพื่อการรักษาทางจิตในปี คศ.1896 ที่มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย โดยมุ่งขจัดปัญหาทางจิตของคนหนุ่มสาวเป็นสำคัญ คนไข้จะได้รับการบำบัดแตกต่างจากการบำบัดในโรงพยาบาลโรคจิต หรือการบำบัดผู้ใหญ่ที่มีอาการของโรคประสาท เป็นการบำบัดโดยให้คนไข้มีอิสระเต็มที่ในการพัฒนาความสามารถตามธรรมชาติที่มีอยู่โดยไม่ต้องกังวลกับครอบครัว สังคม และแรงกดดันทางการศึกษา เพื่อให้เขาได้รู้จักและเข้าใจตนเองให้ดีที่สุด คศ.1950 แนวคิดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาโดยยึดคนไข้เป็นจุดศูนย์กลางของ Carl Rogers และแนวคิดเกี่ยวกับคนมีความพยายามที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีที่สุดเท่าที่ความสามารถของ A.H. MASLOW ได้นำไปเป็นหลักในบริการแนะแนวในโรงเรียน ปัจจุบันวิธีการดังกล่าวมีได้ใช้เฉพาะในคลินิกหรือตามโรงเรียนเท่านั้น แต่ก็นำไปใช้ในสำนักงานและโรงพยาบาลอีกด้วย

การรักษาโดยการดัดแปลงพฤติกรรม

ในตอนกลางของ คศ.1950 มีการนำหลักการดัดแปลงพฤติกรรมที่ได้จากห้องทดลองมาใช้ในการบำบัดความผิดปกติทางจิตใจ เช่นหลักการเสริมกำลังใจ หลักการลดภาวะ (Extinction) การบำบัดโดยวิธีขั้นแรกจะต้องหาว่าพฤติกรรมอะไรเป็นพฤติกรรมที่ผิดปกติหรือปรับตัวไม่ได้ และต้องการให้มีการเสริมกำลังพฤติกรรมอะไรเพื่อให้นามันที่พฤติกรรมนั้น การเสริมกำลังดังกล่าวอาจเป็นคำพูด จินตนาการ หรือประสบการณ์จริง เมื่อทำไปพร้อม ๆ กับสถานการณ์ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ผิดปกตินั้น ๆ การตอบสนองของคนไข้จะเป็นการตอบสนองอย่างใหม่ในทางที่ถูกต้องขึ้นเป็นการที่

บุคคลใดคนพบและแก้ไขความผิดปกติด้วยตนเอง เช่นการรักษาคนไข้ชายที่เป็นรักรวมเพศ ซึ่งทำโดยฉายภาพให้คนไข้ดูแล้วเริ่มทำจิตใจทางลบ คือถ้าภาพนั้นเป็นภาพผู้ชายคนไข้จะถูกไฟฟ้าชอก ถ้าเปลี่ยนเป็นภาพผู้หญิงจึงหยุดชอกด้วยไฟฟ้า ทำไปเรื่อย ๆ หลาย ๆ ครั้ง ชายคนนั้นก็ชอบผู้หญิงหายจากรักรวมเพศได้

การรักษาโดยสังคม และชุมชน

แนวคิดในการบำบัดคนไข้เปลี่ยนไปจากเดิมที่สนใจเฉพาะตัวคนไข้ไปเป็นสนใจสิ่งแวดล้อมทางสังคมของคนไข้ วิธีการบำบัดที่ใช้อาจมีหลายวิธี เช่นวิธีบำบัดเป็นกลุ่ม (Group Therapy) หรือวิธีบำบัดโดยครอบครัว (Family Therapy) เป็นต้น ซึ่งจะได้อธิบายถึงในตอนต่อไป

สรุปแล้วการรักษาคความผิดปกติทางจิตใจ ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นยุค ๆ เริ่มจากรักษาโดยไม่มีแบบแผน โดยอำนาจของสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ แล้วค่อย ๆ เปลี่ยนไปเป็นการรักษาอย่างมีเหตุผลเป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์ และคิดว่ายังจะต้องมีวิธีการบำบัดความผิดปกติทางจิตใจใหม่ ๆ เกิดขึ้นอีกมากมาย ทั้งนี้ก็เพื่อพัฒนาการการบำบัดความผิดปกติทางจิตใจให้ได้ผลดีที่สุดนั่นเอง.

ความผิดปกติของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ส่วนรวมทั้งหมดของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะทางร่างกายและจิตใจ ลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงออก พลังในการโต้ตอบสิ่งต่าง ๆ และลักษณะซึ่งเป็นที่ประทับใจของคนอื่น (Page, 1947 : 421) บุคลิกภาพนั่นเองที่ทำให้เราแยกออกไคว่าใครเป็นใคร เพราะคนแต่ละคนก็มีบุคลิกภาพของตนเอง เรารู้จักหรือจำคนใดคนหนึ่งก็หมายความว่า เรารู้จักหรือจำบุคลิกภาพของเขานั้นเอง

บุคลิกภาพแบบต่าง ๆ

นักจิตวิทยาได้ตั้งทฤษฎีขึ้นเพื่ออธิบายบุคลิกภาพไว้มากมายหลายทฤษฎี จะกล่าวถึงโดยสังเขปดังนี้ (Melvin Zax and Emory L.Cowen, 1976 : 324-330)

ทฤษฎีของ Kretschmer

Kretschmer อธิบายว่าลักษณะทางร่างกายและอารมณ์มีความสัมพันธ์กัน เขาแบ่งลักษณะทางอารมณ์ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ Schizophrenics และ Manic-depressive เขาเรียกสั้นว่า Schizoid และ Cycloid ตามลำดับ ส่วนลักษณะทางร่างกายเขาแบ่งออกเป็น 3 แบบคือ Asthenic, Athletic และ Pyknic เขาแบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็นแบบต่าง ๆ ตามตารางต่อไปนี้

บุคลิกภาพแบบต่าง ๆ ตามทฤษฎีของ Kretschmer

	ASTHENIC	ATHLETIC	PYKNIC
ลักษณะทางร่างกาย	ผอมบาง, แขน ขาและ กระเพาะอาหารไม่ สมบูรณ์ กล้ามเนื้อไม่ เจริญเต็มที่ ผิวหนังขาด เลือดมาหล่อเลี้ยงอย่าง เพียงพอ ชุ่มชื้น	ไหล่กว้าง อกใหญ่ กล้ามเนื้อแข็งแรง แขนขาแข็งแรง	อ้วน กลม คางหนา คอสั้น ไหล่กลม ลงพุง
ลักษณะทางอารมณ์	Schizoid	Schizoid	Cycloid
ลักษณะบุคลิกภาพ	ไม่เข้าสังคม เงียบ เก็บตัว เกรงเคียด หาทางแปลกประหลาด	ไม่เข้าสังคม เงียบ เก็บตัว เกรงเคียด หาทางแปลกประหลาด	ชอบสังคม เป็นเพื่อนที่ดี วาเวียงเบิกบาน ลักษณะดี

ทฤษฎีของ Jung

Jung แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 พวกคือ พวกเก็บตัว (Introvert)
และพวกแสดงตัว (Extrovert)

ทฤษฎีของ Freud

Freud อธิบายว่าพัฒนาการขั้นต่าง ๆ ในวัยเด็ก คือ Oral, Anal และ Phallic
จะเป็นรากฐานของบุคลิกลักษณะของคน ในขั้น Oral ถ้าได้รับความสุขเต็มที่จะเป็นคนที่มี
ความอบอุ่น เปิดเผย และมองโลกในแง่ดี ถ้าไม่ได้รับความสุขเต็มที่จะเป็นคนที่รู้สึกขาด
ความปลอดภัย ต้องพึ่งคนอื่น ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความวิตกกังวล ถ้าได้รับความ
พอใจในขั้น Anal จะเป็นผลให้มีความรับผิดชอบ เป็นคนสร้างสรรค์ ถ้าไม่ได้รับความพอใจ
จะเป็นคนชอบทำลาย สงสัยไม่เป็นเรื่องเป็นราว สงสัยตัวเอง กระตือรือร้น ถ้าได้รับความพอใจ
ในขั้น Phallic จะเป็นคนที่สามารถคิดลัดแปลงความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต
ได้อย่างเหมาะสม ในทางตรงข้ามถ้าพัฒนาการขั้นนี้ไม่เต็มที่จะเป็นบุคคลที่ไม่มีความแน่นอนใจ

ในการที่จะพัฒนาให้ตนเองดีขึ้น เป็นคนเฉลียวฉลาด อยู่อย่างไรก็อย่างนั้นไม่พยายามปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น

ทฤษฎีของ Fromm

Fromm เชื่อว่าบุคลิกภาพของคนเป็นผลมาจากแรงกดดันของสังคมและวัฒนธรรมมากกว่าพัฒนาการทางร่างกาย เขาแบ่งบุคลิกภาพของคนออก 2 แบบใหญ่ ๆ คือ Productive และ Nonproductive

Productive หมายถึงบุคคลที่มีชีวิตอยู่อย่างเป็นประโยชน์ คือต้องมีผลิตผล เพื่อให้เพื่อนร่วมโลกได้ใช้ประโยชน์ เป็นบุคคลที่สามารถเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ ตามสภาพข้อเท็จจริง เป็นคนเที่ยงตรงไม่เข้าใครออกใคร รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

Nonproductive มี 4 ประเภทคือ

1. Receptive เป็นพวกที่ต้องอาศัยคนอื่นตลอดกาล ตนเองไม่สามารถจะแสวงหามาได้ด้วยตนเอง ทุกสิ่งทุกอย่างแม้แต่ความรัก การยอมรับ ฯลฯ ก็ต้องรอให้คนอื่นหยิบยื่นให้
2. Exploitative เป็นพวกที่พยายามต่อสู้ ชูกรัด เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่ตนต้องการ ชอบทำ หินก็เคียนคนอื่น ไม่เป็นมิตรกับใครอย่างจริงจัง
3. Hoarding เป็นพวกที่พยายามสะสมสิ่งต่าง ๆ เป็นคนประหยัด มีความรู้สึกอิจฉา พอใจเมื่อเห็นสิ่งที่คนอื่นสะสมเพิ่มทวีขึ้นเรื่อย ๆ
4. Marketing เป็นพวกที่เปลี่ยนแปลงตัวเองไปตามสมัยนิยม ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความบุคคลต้องมีข้อ คล้าย ๆ สินค้าจึงจะขายได้ ยี่ห้อดีเท่าไรยิ่งขายดีเท่านั้น พวกนี้จะรู้สึกว่ายังขาดความสามารถ ขาดทักษะ และไร้ประโยชน์ จึงต้องเปลี่ยนแปลงตนไปเรื่อย ๆ (คล้าย ๆ กับเปลี่ยนยี่ห้อของสินค้า) ให้เป็นไปตามแฟชั่นในแต่ละขณะ

ทฤษฎีของ Riesman

ทฤษฎีนี้เสนอว่าลักษณะของคนมี 3 แบบ ตามพัฒนาการของสังคมคือ

1. Tradition-directed เป็นลักษณะของบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะตามแบบอย่างที่ตั้งคนกำหนด โดยได้รับการถ่ายทอดมาจากขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของสังคม บุคคลประเภทนี้มักจะเป็นผลผลิตของสังคมเก่าที่มีจำนวนประชากรคงที่

2. Inner-directed บุคคลคนที่ทำสิ่งต่าง ๆ ตามที่ตนกำหนดไว้ ไม่ทำตามแบบอย่างที่ได้รับถ่ายทอดมาทางชนบทรอบนิคมประเพณีของสังคม หรืออาจทำตามบ้างก็เป็นส่วนน้อยเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากสังคมชายาใหญ่ขึ้น โครงสร้างของสังคมเปลี่ยนไป

3. Other-directed เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์เป็นอันดีกับคนอื่น มีความรู้สึกไวต่อความต้องการของคนอื่น สังคมพยายามอบรมให้บุคคลเป็นเช่นนั้น แทนที่จะมุ่งพัฒนาสิ่งอื่น ๆ ที่อยู่นอกตัวคน

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพและพัฒนาการของบุคลิกภาพอีกมากมาย ซึ่งพอสรุปได้คร่าว ๆ บุคลิกภาพของคนเรานั้น เกิดขึ้นและพัฒนาการมาโดยอาศัยปัจจัย 2 ประการคือ

1. ปัจจัยทางพันธุกรรม หมายถึงสิ่งที่บุคคลได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เช่น รูปร่าง สีผิว สติปัญญา ฯลฯ

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ซึ่งอาจแยกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

2.1 ประสบการณ์รวม (Common Experience) ซึ่งหมายถึงประสบการณ์ที่คนทั่วไปในชุมชนหรือสังคมได้รับเหมือนกัน ๆ กัน

2.2 ประสบการณ์ส่วนบุคคล (Individual Experience) เป็นประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับซึ่งไม่เหมือนกันคนอื่น ๆ

จากปัจจัยดังกล่าวบุคคลก็จะสร้างบุคลิกภาพของตนเองขึ้นและมีการพัฒนาไปเรื่อย ๆ

ความผิดปกติของบุคลิกภาพแบบต่าง ๆ

มิลลอนและมิลลอน (Millon and Millon, 1974 : 217-18) เสนอว่าบุคลิกภาพที่ผิดปกติมีลักษณะดังนี้

1. ไม่มีความยืดหยุ่นในการปรับตัวต่อสิ่งต่าง ๆ
2. มีแนวโน้มที่จะคิดหรือกระทำแต่ความชั่ว
3. ไม่มีความแน่นอนหรือมั่นคง

แซคและโคเวน (Zax and Cowen, 1976 : 331-44) กล่าวถึงบุคลิกภาพที่ผิดปกติแบบต่าง ๆ ตามที่สมาคมจิตแพทย์อเมริกันแบ่งไว้ใน "Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders" (DSM-II) ดังต่อไปนี้

1. Paranoid Personality

เป็นลักษณะของคนที่มีความรู้สึกรุนแรง ไม่มีการ
ยืดหยุ่นทั้งการกระทำและความคิด สงสัยโดยไม่มี
เหตุผล อิจฉาริษยา ชอบแฉัดคนเอาคน
ชอบตำหนิติเตียนคนอื่น แต่ก็ยังรักษาความสัมพันธ์
กับคนอื่นไว้ได้

ตัวอย่างของ Paranoid Personality

James. Z. อายุ 25 ปี แต่งงานเป็นครั้งที่สองกับหญิงซึ่งเคยมีสามีมาแล้ว เจมส์
เป็นนักออกแบบเสื้อผ้าสตรี เนื่องจากเขาเป็นคนเจ้าอารมณ์ จึงทำให้ต้องเปลี่ยนงานบ่อย ๆ
เขาและภรรยาซึ่งเป็นผู้รับซื้อเสื้อผ้าในศูนย์การค้าเล็ก ๆ แห่งหนึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณชานเมือง
แคลิฟอร์เนียซึ่งเป็นชุมชนของคนชั้นกลาง เจมส์มาพบจิตแพทย์เพราะมีความทุกข์ระทมในชีวิต
แต่งงานอยู่ตลอดเวลา

เจมส์เป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว พ่อเป็นสมุหบัญชีที่ร่ำรวย ประสบความสำเร็จ
ในหน้าที่การงานอย่างสูง เวลาส่วนใหญ่ของพ่อให้กับการงาน แม่มารับเลี้ยงเคร่งเครียด
ทำอะไรต้องเป็นงานเป็นการไปเสียทุกอย่าง เขาจึงไม่ได้ใกล้ชิดและได้รับการอบรมจากพ่อ
มากนัก แม่เป็นคนเรียบร้อย นิ่งพินิจ เจริญเลี้ยง ให้ความรักความอบอุ่นต่อเจมส์เป็น
อย่างดี แต่แม่เป็นคนไม่ค่อยสมบูรณ์ไม่สามารถทำงานนานได้ เจมส์จึงต้องช่วยงานนาน เมื่อ
ไปโรงเรียนก็ไม่สนใจในการเรียน การเรียนจึงเลวลง อย่างไรก็ตามเขาก็เรียนจบมัธยม
ปลายตามหัตถ์ครอบครัวของถาวร

ในคืนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เจมส์มักจะเปลี่ยนงานบ่อย ๆ และงานที่ทำก็
แตกต่างกันไป สาเหตุหนึ่งที่เขาต้องเปลี่ยนงานบ่อย ๆ อย่างปัจจุบันทันด่วนก็เพราะเขามักจะ
รู้สึกว่าตัวเองขาดความสามารถที่จะทำงานนั้น ๆ ให้ได้ผลดี (เหตุผลที่ไม่จริง) และคิดว่า
เพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ ก็รู้ว่าเขาไม่มีความสามารถ ประกอบกับเห็นคนอื่น ๆ ก้าวหน้าทาง
การงานมากกว่าเขา เลยทนไม่ไหวต้องออก หายที่สุดเขาเริ่มฝึกหัดออกแบบแฟชั่นเกี่ยวกับผู้หญิง
และทำงานคิงควอดมาแวนว่าจะต้องเปลี่ยนที่ทำงานบ่อย ๆ เนื่องจากไม่ค่อยมีความสุข รู้สึก
ว่าได้รับค่าจ้างน้อยเกินไป และคิดว่าตนเองโชคร้ายเสมอ ไม่มีโอกาสประสบโชคดีเอาเสีย
เลย เจมส์ไปหาจิตแพทย์เพราะกลัวอย่างรุนแรงว่าชีวิตสมรสครั้งนี้จะล้มเหลว เขารู้สึกว่ามีแรง

กระตุ้นให้เขาคิดกลับไปกลับมาบ่อย ๆ เกี่ยวกับภรรยาของเขากับสามีเดิมของหลอน เก่งกว่า จะทำให้ความสัมพันธ์ของเขาเองและภรรยาเสื่อมทรามลง เขาพยายามตัดความรู้สึกกังวล ใ้หมดไปแต่ก็ไม่หาย กลับกังวลต่อไปอีกว่า ภรรยาจะไปรักชายอื่น เพราะหลอนได้พบปะกับ นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จมากมาย เป็นเพราะความคิดเกี่ยวกับสามีคนเดิมของภรรยาไม่ค่อย ทำร้ายเขาเองทำให้เจมส์ทำลายทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นเครื่องแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างภรรยา เขากับอดีตสามี ไ้วาจะเป็นเครื่องตกแดงหรือเครื่องใช้ภายในบ้านที่สามีคนเดิมของภรรยาเคยมีส่วนมาก่อนเป็นถูกทำลายหมด เมื่อเขาไปเยี่ยมพี่สาวของภรรยาที่อยู่ไกลเมืองหนึ่งทางไกลออกไป เขากับภรรยาได้นอนบนเตียงแต่งงานครั้งแรกของหลอน เจมส์สร้างภาพเกี่ยวกับกิจกรรม ทางเพศของภรรยาเขากับสามีเดิม ทำให้เขาได้รับการยกย่องทางจิตใจมากยิ่งขึ้น และอีก ๑๐ นาทีหนึ่งตั้งแต่เขาพบหน้าภรรยาคนปัจจุบัน เขาก็คิดว่าอยู่ตลอดเวลาว่าจะมีคนมาล่อลวงหรือ ชักจูงหลอนไปในทางผิดๆ จนกระทั่งเขาได้แต่งงานกับหลอน ความรู้สึกกังวลก็ยังไม่ หายไป

ในการสัมภาษณ์ครั้งแรกก่อนหนึ่ง เจมส์บอกว่า ฉันไม่เชื่อในระบบกฎหมายของเรา ถ้าใครฆ่าคนตาย คน ๆ ก็ยอมถูกฆ่าด้วย คอมพิวเตอร์หนึ่งหมื่นตัวถูกทำลายล้าง ตามความเป็นจริง ฉันคิดว่าแกงโคที่ขมขื่นฆ่าเราเด็กก็ควรจะต้องถูกฆ่าให้ตาย" เจมส์ยอมรับว่าความคิด ของเขาแตกต่างจากคนอื่นเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้มาก เขาวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ และ ความหุนหันพลันแล่นของเขาอยู่ตลอดเวลา สุดท้ายของการสัมภาษณ์เขายอมรับว่า เหตุผลใหญ่ที่ เขามาคลั่งคลุ้มคือ เขารู้สึกว่าภรรยาจะสนใจในตัวเขามากจนไม่ยอมปลีกตัวไปไหนเมื่อเขาตก อยู่ในอารมณ์ถึงคลั่งคลุ้ม เขาบอกกับจิตแพทย์ว่าเขาไม่คิดที่จะรักษา แม้ว่าเขาจะเสียค่าใช้จ่าย มากน้อยเท่าไรก็ตาม แสดงว่าเขาไม่อยากรักษาอาการถึงคลั่งคลุ้มให้หายไป และเขาก็จะ กลับมาคลั่งคลุ้มอีกเมื่ออาการถึงคลั่งคลุ้มกำเริบขึ้นอย่างรุนแรงอีกครั้ง

2. Cyclothymic Personality

เป็นคนที่มีความสนุกสนานร่าเริงและเศร้าโศก สลับไปสลับมา ในระยะที่อยู่ระหว่างความสนุก สนานคร่าเริงก็จะมีอารมณ์ใหญ่ใฝ่สูง รู้สึกอบอุน มองโลกในแง่ดี มีพลังที่จะทำสิ่งต่าง ๆ อย่าง มากมาย กระทั่งร้อน แต่ถาเป็นขณะที่อยู่ในความ เศร้าโศก ก็จะมีแต่ความวิตกกังวล มองโลกใน

แรงแย ไม่มีอะไรกำลังที่จะทำกิจกรรมใด ๆ และ
ปราศจากเหตุผล

ตัวอย่างของ Cyclothymic Personality

Max.B. อายุ 67 ปี มีลูก 3 คน ถูกส่งไปหาจิตแพทย์เพราะมีความรู้สึกสลดหดหู่
ต่อเนื่องมาแล้ว 4 เดือน เขาอยู่กับภรรยาในย่านแฟชั่นของ เมืองใหญ่แห่งหนึ่งแถบชายทะเลฝั่ง
ตะวันออก เมื่อเขายังปกติอยู่เขาเป็นผู้จัดการเอเยนต์ขายรถยนต์ซึ่งเป็นบริษัทของเขาเอง

แม่เป็นลูกคนโตของครอบครัวซึ่งมีลูกทั้งหมด 4 คน อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเล็ก ๆ ของ
รัฐเซย์ พ่อเป็นช่างทำรองเท้า เกรงครีตกาศนามมาก เป็นคนเงี้ยว มีเพื่อนเพียงเล็กน้อย
ซึ่งสนใจในงานอาชีพเดียวกันและประกอบพิธีกรรมทางศาสนารวมศูนย์เหว้าเดียวกัน ต้องทำงาน
หนักตลอดเวลาจนไม่มีโอกาสแก่ลูกคนโตได้ใกล้ชิด แม่ต้องทำงานหนักที่พ่อเห็นว่าควรจะทำ
ได้แล้ว จึงไม่มีโอกาสใดเล่นสนุกสนานเหมือนเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันคนอื่น ๆ ทำให้เป็นคน
เงี้ยวขรุขระ โมราเงี้ยว มีงานมาด้อมอยู่ตลอดเวลา แม่ของเขาเป็นคนที่มีความสงบสุข ช่างพูด
มากกว่าพ่อ ใต้อยู่ใกล้ชิดกับลูกตลอดเวลา แม่รู้ดีกว่าเขารับเอาลักษณะของแม่มาหลายอย่าง
เนื่องจากเขาต้องมีการระมัดระวังตลอดเวลา จึงไม่มีโอกาสใกล้ชิดสนิทสนมกับน้อง ๆ ทั้งสามคนเลย

เมื่อแม่อายุ 17 ปี เขาหนีจากชีวิตที่เต็มไปด้วยความยากเข็ญไปเผชิญชีวิตในอเมริกา
โดยติดตามญาติผู้ใหญ่หนึ่งซึ่งไปตั้งหลักแหล่งอยู่ก่อนแล้ว เขาพูดภาษาอังกฤษไม่ได้เลย จึงต้องฝึกฝน
เป็นการใหญ่ ในทันทีที่ไปถึง เขาเริ่มชีวิตโดยเก็บเศษวัตถุ กระดาษ เศษผ้าขายแกพอคคา
ต่อมาเขารวบรวมเงินทองได้จึงเป็นพ่อค้าสิ่งเหล่านั้นเสียเอง ในที่สุดเขาก็เป็นเจ้าของกิจการ
ขายชิ้นส่วนของรถยนต์ที่ใช้แล้ว เขาเป็นคนฉลาด สุขุม มีความสามารถในการทำงานมาก และ
ทำงานหนัก ในบั้นปลายของชีวิตจึงเป็นคนที่มีความสุขสมบูรณ์ ทั้งทางเศรษฐกิจและความมี
หนามิตาในสังคม

แม่แต่งงานเมื่ออายุ 25 ปีกับหญิงเชื้อชาติรัฐเซียนเหมือนกัน ภรรยาชอบตามความ
ต้องการและพอใจของเขาตลอดเวลา เขามีลูกชาย 3 คน อายุ 39, 37 และ 30 ปีตาม
ลำดับ ลูก ๆ ล้วนต้องอยู่ในโอวาทของพ่อทุกกรณี ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างดีเพื่อเตรียมตัว
เป็นนักธุรกิจต่อไป แต่อย่างไรก็ตามก็เกิดความขัดแย้ง ระหว่างลูก ๆ กับพ่อยู่มากเนื่องจาก
การควบคุมที่เคร่งครัดของแม่เป็นสิ่งสำคัญ แม่ยอมรับว่าชีวิตเขาที่พ้นจากความยากลำบากมาได้
ก็โดยเขาทำงานอย่างจริงจัง และรอบคอบ และเขาหวังว่าจะได้พักผ่อนอย่างสุขสบายและมี

เกี่ยวข้องกับสังคม ดังนั้นเขาจึงรวมกิจกรรมกับสังคมทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นการบริจาคเงินให้กองทุนต่าง ๆ หรือช่วยเหลือกิจกรรมขององค์กรในสังคม แต่บุตรและภรรยาของเขาไม่เป็นเช่นนั้น จึงเห็นทางกันโดยปริยาย เวลาสำหรับพักผ่อนของแม็คมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น วัน ๆ ถ้าไม่รวมกิจกรรมกับสังคมเขาก็จะพบปะกับเพื่อนฝูงเพื่อผลประโยชน์ต่อธุรกิจของเขาทั้งสิ้น แต่ถ้ามองถึงช่วงเวลาที่เขาตกอยู่ในภาวะเศร้าโศก สลดทนต์ เขาจะไม่ทำกิจกรรมใด ๆ ที่กล่าวไว้เลย

ประมาณ 8 ปีก่อนหน้าที่เขาจะมาพบจิตแพทย์นี้ ลูกชายคนเล็กได้เข้ารับงานบางอย่างในบริษัทของเขา แม็คเคยมีอาการเศร้าโศก สลดทนต์ใจมาก่อนแล้ว เขาไม่ทำงานทำการอะไรเลย เอาแต่นอนทั้งวันแต่ก็หลับจริง ๆ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกนั้นก็พูดคนเดียวตลอดเวลา แม็คตกอยู่ในสภาพดังกล่าว ประมาณ 2 สัปดาห์ก็หายไป จนกระทั่งก่อนหน้าที่เขาจะมาพบแพทย์ 4 เดือน เขาเริ่มมีอาการดังกล่าวอีก รู้สึกหมกหมุ่นในการประกอบธุรกิจ และไม่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับสังคมเหมือนก่อน กินไม่ได้นอนไม่หลับ น้ำหนักตัวลดลงถึง 20 ปอนด์ และเริ่มคิดจะฆ่าตัวตาย ครอบครัวจึงส่งไปหาจิตแพทย์

เมื่อได้รับการตรวจรักษาอาการต่าง ๆ ก็ดีขึ้น สามารถพูดจาเป็นเรื่องราวอย่างสมบูรณ์ มีเหตุมีผล โดยมีภรรยาคนเดียว แม็คมีภรรยาเพียงคนเดียวเท่านั้น ความคิดของเขาส่วนใหญ่มักจะเป็นไปในทางร้าย มองคนในแง่ร้าย ทำหิทธิเตียนตนเอง มองเห็นว่าตนไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะทำงานแข่งกับคนหนุ่มสาว รู้สึกว่าไม่มีการศึกษาเพียงพอ หรือสติปัญญาเพียงพอที่จะทำธุรกิจได้ เป็นคนหมกหมุ่นทุกอย่าง ห่อเหี่ยว เป็นคนขราโดยสิ้นเชิง เขาได้รับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาล 3 สัปดาห์แล้วกลับมาเพื่อมาพักผ่อน ในขณะที่อยู่ในโรงพยาบาลเขาให้ความร่วมมือในการรักษาอย่างเต็มที่ แต่ครั้งมาอยู่บ้านเขามีเวลาพักผ่อนเพียงเล็กน้อย นาน ๆ ครั้งเท่านั้น

3. Schizoid Personality

เป็นลักษณะของบุคคลที่ขี้อาย อ่อนไหวง่าย แยกตัวจากคนอื่น หลีกเลี้ยงที่จะสัมพันธ์และร่วมมือกับคนอื่น ทำตัวประหลาด ๆ คิดไม่ฝันไปตามใจตนเอง ฝันกลางวัน ไม่ยอมรับรู้อารมณ์ข้อเท็จจริง ไม่สามารถคัดค้านหรือเป็นปฏิปักษ์

กับคนอื่นได้ ไม่มีการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ เมื่อ
มีปัญหาหรือความขัดแย้งในใจก็มักใช้ชีวิตโดยหนี

ตัวอย่างของ Schizoid Personality

Raymond, A., อายุ 22 ปี ยังโสด ไม่มีงานทำ อาศัยอยู่กับครอบครัวซึ่งเป็น
ชนชั้นกลางในบริเวณชานเมือง ถูกส่งมาหาจิตแพทย์ เพราะมีอาการของการถูกรบกวนจนไม่
สามารถจะอยู่ได้อย่างปกติสุข

เรย์มอนเห็นว่าการทำงานเป็นเครื่องหมายของความผิดหวัง ไม่น่าพึงปรารถนา
พอของเขาออกจากงานมาอยู่เฉย ๆ บุคลิกภาพของพ่อก็คือเป็นคนเฉื่อยชา ไม่ชอบเข้าหาบุคคล
อื่น รู้สึกหึงในตัวเองพอใจที่จะอยู่อย่างนั้น ไม่มีเพื่อนสนิทเลยและไม่ปรารถนาจะไต่ควย
ยิงคนในครอบครัวด้วยแล้วยิ่งทำตัวเห็นทางมากยิ่งขึ้น ก่อนพักงานเขาทำหน้าที่ผู้เก็บรักษา
หนังสือในบริษัทเครื่องโลหะที่ใหญ่โตแห่งหนึ่ง ตกเย็นก็กลับมาใช้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยวอยู่ในบ้าน
เขาพยายามหลีกเลี่ยงการยอมรับสิ่งส่งมอบ ๆ โดยคิดว่าปล่อยไว้ตามปกติทุก ๆ ก็จะเกิดความรู้
เกี่ยวกับระเบียบวินัยและสิ่งอื่น ๆ ซนเอง ที่สันทัดต่อชีวิตครั้งนี้ทำให้แม่ของเรย์มอนหัวเสียและ
รำคาญใจ เพราะหลอนเป็นคนกระตือรือร้น ชอบรวมกลุ่มกับคนอื่น ชอบอยู่ในแควงของ
เพื่อนฝูง และต้องการสามัคคีที่เป็นเพื่อนที่ให้ความอบอุ่นและพูกคุย เมื่อสามปีไม่สามารถให้สิ่ง
ดังกล่าวได้ หลอนจึงออกไปทำงานนอกบ้าน เป็นพนักงานต้อนรับของนายแพทย์คนหนึ่ง เป็น
คนเลี้ยงเด็ก และทำงานในโรงเรียนอนุบาล

ชีวิตในวัยเด็กของเรย์มอนเป็นไปอย่างราบเรียบ ไม่เคยแสดงออกทางอารมณ์อย่าง
รุนแรง และเปิดเผยเลย เมื่อเข้าโรงเรียนก็ปรับตัวได้อย่างดี ครูชอบเพราะหัวไว ใน
ทางสังคมเขาชอบที่จะอยู่คนเดียวเงียบ ๆ ความสนใจระยะแรกที่เข้าโรงเรียนคือต้องการเป็น
นักทรัมเปตในวงของโรงเรียน เขาไม่ค่อยสนใจคนอื่นเอาเสียเลยแม้แต่เพื่อนหรือรุ่นน้องที่เล่น
คนหรืออยู่วงเดียวกัน เขาก็ไม่สนใจคบหาเป็นเพื่อน

พอเข้าวัยรุ่นเขาพัฒนาเกี่ยวกับทรงผมมาก ใช้เวลาเพื่อเปลี่ยนแปลงทรงผม
วันละหลาย ๆ ชั่วโมง ไม่สนใจเพศตรงข้ามเลยและไม่เคยนึกผู้หญิงด้วย เพราะเขากลัวว่า
ผู้หญิงจะแสดงอาการก้าวร้าวทางเพศต่อเขา หลังจากจบไฮสกูลแล้ว เขาคิดสนใจไปเรียน
ในโรงเรียนคนตรีเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง เรียนได้เพียงเทอมเดียวเขาก็ออก ไม่สนใจอีกเลย
เพราะรู้สึกว่าขาดความสามารถที่จะเป็นนักดนตรีที่ประสบความสำเร็จได้ เมื่อกลับมาบ้าน เขา

พยายามหางานที่ถูกต้องใจทำ แต่ถูกเหมือนว่าเขาไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะทำงานอะไร จึงหางานทำไม่ได้ ท้ายที่สุดเขาเริ่มมองว่าตนไม่เชื่อมิสศาสนา และเริ่มหันเหไปคิดแบบพวก Existentialism

สามเดือนก่อนหน้าที่จะเข้าโรงพยาบาล เรย์มอนด์พยายามหางานอย่างคร่ำเคร่งแต่ก็ไม่ได้ เขาเริ่มคิดและพูดว่าบุคคลที่ทำงานเพื่อให้ได้เงินเดือนมาเลี้ยงชีพเป็นคนที่มีมลเหวในชีวิต เขาเริ่มกลายเป็นคนไม่มีระเบียบวินัย สกปรก รุนวายเป็นเหยิง ใส่เสื้อผ้าชุดเดียวโดยไม่ซัก ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่แต่ในห้องนอน ฝึกเล่นทรัมเปตและเขียนเรียงความยาว ๆ แสดงปรัชญาชีวิต ถึงแม้ว่าแม่จะคอยชักจูงให้เขาเปลี่ยนเสื้อผ้า เปลี่ยนนิสัยที่เก็บตัวอยู่แต่ในห้อง และพยายามจะเขาไปทำความสะอาดให้ เขาก็ไม่ยอม หนัก ๆ เขาก็ไม่ยอมให้แม่เขาไปในห้องเลย

ครั้นถึงคริสต์มาส เรย์มอนด์ไม่ยอมลงมา ร่วมพิธีแล้วสนุกสนานกับครอบครัว เมื่อแม่รบเร้ามาก ๆ เขาก็ป็นหนีออกทางหน้าต่าง ทำ รวจควบคุมตัวเขาไคขณะที่เขาป่วนทรัมเปตเคินพาเหรดอยู่กลางถนนคนเดียว แม่เลยต้อง รับตัวเขาโรงพยาบาลเพื่อให้แพทย์ตรวจรักษา

ระหว่าง 30 วันในโรงพยาบาล เขาไม่แน่ใจว่าเขาจะดำเนินชีวิตอย่างไรเมื่อกลับบ้าน เขาเสนอแผนการต่าง ๆ มากมายแต่ไม่สามารถจะเป็นไปได้ตามความเป็นจริง เช่น ใหลอยเขาออกไปอยู่นอกเมือง นอกรัฐ และนอกประเทศในที่สุด เขารู้สึกว่าต้องใช้เวลามากในการเขียน เขาอยากที่จะขายเรื่องที่เขาเขียนขึ้น หลังจากอยู่โรงพยาบาลครบ 30 วัน ก็กลับบ้านเพราะเขาไม่ได้แสดงอาการผิดปกติอะไรอย่างชัดเจนอะไรอีกเลย

4. Explosive Personality

เป็นคนที่ก้าวร้าวทั้งทางวาจาหรือทางร่างกาย ในลักษณะต่าง ๆ กัน เมื่อแสดงไปแล้วเขารู้สึกเส้ำราเสี้ยวใจภายหลัง เป็นคนที่ค้นเต็นก้าวร้าว ตอมสนองต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงเกินกว่าเหตุ

5. Obsessive-Compulsive Personality

เป็นคนที่ทำตามมาตรฐานต่าง ๆ โดยไม่มีการโต้แย้ง ยึดมั่นถือมั่นในศีลธรรมจรรยาอย่าง

เคร่งครัด ทำอะไรต้องให้เป็นระเบียบถูกต้องเสมอ
ไม่สามารถที่จะพักผ่อนหรือคลายความตึงเครียด
ต่าง ๆ ได้โดยง่าย

ตัวอย่างของ Obsessive-Compulsive Personality

Sally June R., อายุ 30 ปี มีลูกชายคนเดียว สามปีเป็นศิลปินโฆษณาการ
ทดลองเป็นลูกสาวคนที่ 2 ในบรรดาลูกสาว 3 คนของครอบครัวที่ค่อนข้างมีคั้งสมบูรณ์ครอบครัว
หนึ่ง พ่อของเธอเป็นคนหยามกระด้าง ไร้อารมณ์ มีบ้านขายของชำเล็ก ๆ อยู่ในสวนต่าง ๆ
ของรัฐหลายราย เขาต้องการครอบงำทุกคนในครอบครัว ควบคุมความดีความประพฤติสำเร็จ
ในธุรกิจเขาจะมองว่าคนอื่นทำอะไรไม่ค่อยจะถูกต้อง ไม่ได้มาตรฐานที่เขากำหนดไว้ เมื่อเป็น
เด็กแซลลี่พยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อให้พ่อพอใจ แต่ก็ไม่สำเร็จ พ่อ
ชอบหลอนเพียงเล็กน้อย นอกจากนั้นพ่อยังมักตำหนิและด่าทอคนอื่นตลอดเวลาแม่แต่แม่ก็ไม่เว้น
เหล่านั้นเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้หลอนมีความรู้สึกไวและแตกแยก แม่ของแซลลี่เป็นคนเงี้ยว ๆ
ไม่เป็นอิสระ ทำตามทีพ่อต้องการทุกอย่างซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้หลอนใกล้ชิดสนิทสนมกับลูก ๆ
จบจากไฮสกูล แซลลี่เข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
โดยคิดว่าสิ่งนี้เป็นความหวังของเธอ ในมหาวิทยาลัยนี้เอง หลอนได้พบนักศึกษาทางศิลปการ
โฆษณาและติดต่อกันเรื่อยมาอีก 10 ปีจึงได้แต่งงานกัน

เมื่อสำเร็จจากมหาวิทยาลัย แซลลี่ก็มาทำงานเป็นเลขานุการของพ่อ เธอทำงานควบคุม
ความรู้สึกไม่เป็นสุขนัก เพราะกลัวจะทำงานได้ไม่เป็นที่พอใจของพ่อ เธอทำงานด้วยความ
กลัว และมีกระวัลง่ายเกินปกติจนทำให้เป็นคนเคร่งเครียด ซ้ำอารมณ์ขัน กับคนที่เธอ
คุ้นเคย เธอมักจะพูดด้วยความสงสัยเสมอ ๆ ว่า ความถูกต้องและความเพียงพอในการทำสิ่ง
ต่าง ๆ นั้นคืออะไร จะต้องทำอย่างไรแค่ไหนจึงจะถือว่าถูกต้อง พ่อเพียง

ครั้นอายุ 27 ปี เธอก็แต่งงานกับคูร์ก ซึ่งก่อนแต่งงานเขาก็พยายามดิ้นรนอย่าง
เต็มที่เพื่อพัฒนาอาชีพในงานที่เกี่ยวกับการโฆษณาสินค้า ขณะนั้นเขาทำงานให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
เมื่อแต่งงานกับแซลลี่แล้ว เขาคิดว่าคงพยายามดิ้นรนในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นอีกเป็น 2 เท่า
เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพให้ได้ แซลลี่แสดงความไม่แน่ใจเป็นอย่างมากในการทำหน้าที่
ภรรยาและแม่บ้าน ทำให้หลอนต้องทำกิจกรรมมากมายซึ่งคิดว่าเป็นกิจกรรมที่ควรทำ เช่นช่วย
เหลืองานของโบสถ์ และองค์การกุศลต่าง ๆ อย่างไม่รู้ตามกิจกรรมเหล่านั้นไม่ทำให้แซลลี่มี

เพื่อนสนิทเพิ่มขึ้นมาอีกเลย แต่ทุกคนก็นับถือเธอและร่วมงานที่เธออาสาทำอย่างเต็มที่ เธอจึงอยู่ในฐานะที่ค่อนข้างดีชอบในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมากมาย เมื่อลูกชายเกิดได้ 1 ปีและครึ่งปีก่อนที่เธอจะมารับการรักษา แคลลีมีอาการต่าง ๆ ทรุดหนักยิ่งขึ้น เธอเริ่มไม่เคลื่อนไหว ควบคุมความสงสัยต่าง ๆ วาจะผิด และไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะทำอาหารอะไรรับประทาน สำหรับมือเย็น หรือขณะที่ไปเยี่ยมเพื่อนตาตุ๊ก เธอจะเดิน เธอกลัวของของหนูญาติเพื่อนเสียก่อน หลอนไม่สามารถที่จะไปจ่ายกับข้าวได้เพราะสงสัยว่าจะซื้ออะไรจึงจะถูกตองเหมาะสม ครั้นซื้อแล้วก็เสียใจกลัวว่า ราคาที่ซื่อนั้นแพงเกินความจริง ไม่สามารถจะซื้อเสื้อผ้าสำหรับตนเองได้เพราะไม่ทราบว่า จะเลือกอันไหนจึงจะถูกตอง น้องสาวของ หลอนซึ่งเคยไปรับการรักษามาแล้วได้นำ หลอนไปพบจิตแพทย์ที่คลินิกแห่งนั้น

ในตอนแรก ๆ ที่ไปถึงหลอนมีแต่ความกังวลและวิตกกังวลอย่างมาก ร้องไห้วันละหลาย ๆ ครั้ง ไม่สามารถพูดได้โดยปกติ พูดติดต่อกันไม่รู้จักหยุดอย่าง รวดเร็วในระดั้มเดียวกันตลอด เสียงแหง บางทีก็พูดตะกุกตะกัก ยิ้มโดยไม่มีเหตุผล ทำให้แพทย์ไม่สามารถทราบเรื่องราวเบื้องหลังของ หลอนได้มากนัก

แคลลีได้รับการรักษาอยู่ 10 เดือน อาการต่าง ๆ ก็ลดลง

6. Hysterical Personality

เป็นลักษณะของคนที่มีอาการตื่นเต้นตลอดเวลา อารมณ์ไม่คงที่ โต้ตอบต่อสิ่งต่าง ๆ เกินกว่าเหตุ ชอบทำตัวคล้าย ๆ เล่นละคร ชอบแสวงหาความสนใจจากคนอื่น ชอบการเล้าโลม เกือบกล่อม ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่บรรลุนิติภาวะ ยึดตัวเองเป็นใหญ่ ทำอะไรไร้สาระ

ตัวอย่างของ Hysterical Personality

Suzanne D., อายุ 34 ปี แต่งงานเป็นครั้งที่ 3 เคยหย่ามาแล้ว 2 ครั้ง

มีลูกสาว 1 คน

ซูซานเป็นคนสวย มีเสน่ห์ ราเวียง ที่มาหาจิตแพทย์ก็เพื่อรักษาความแตกแยกที่กำลังจะเกิดขึ้นกับชีวิตการแต่งงานในครั้งที่ 3 นี้ เนื่องจากเธอเบื่อบ้านและออกนอกบ้านไปกับผู้ชายอื่นมากจนจนเกือบจะถึงขั้นเป็นชู้กับคนอื่น หลอนต้องการหยุดการกระทำดังกล่าวเสีย เพื่อชีวิต

การแต่งงานจะได้อยู่รอดต่อไป

ซูซานเกิดในครอบครัวของนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จและมั่งคั่ง มีน้องสาวคนหนึ่ง อายุอ่อนกว่าเธอ 4 ปี ลูก ๆ มองพ่อในลักษณะที่เป็นคนทำให้ครอบครัวแตกแยก เพราะพ่อไม่มีเวลาให้ครอบครัวเลย แม่เป็นคนสวยและเจ้าอารมณ์ เด็กทั้งสองเป็นคนสวย และถูกเลี้ยงดูอย่างดี มีสัมพันธไมตรีอย่างแน่นแฟ้นในความสวยงามนั้น แม้กระนั้นก็ยังไม่ใช่ที่พอใจของครอบครัว

ชีวิตในวัยรุ่น ซูซานเป็นคนแค้มมาก มีนักกีฬาเพื่อนชายมอญ ๆ และหลายคน ความมีเสน่ห์ของเธอทำให้เพื่อนชายเหล่านั้นไม่สามารถลืมได้ง่าย ๆ ขณะที่เรียนหนังสือก็ร่วมร้องเพลงกับวงดนตรีของโรงเรียน ทำงานแผนกศิลป์ให้แก่มหาวิทยาลัยพิมพ์ของโรงเรียน และยังเป็นประธานเชียร์อีกด้วย

เมื่อเข้าเรียนในวิทยาลัย เธอเลือกเรียนแผนกศิลป์ และได้แต่งงานกับเพื่อนชายที่สามารถและร่ำรวยคนหนึ่งซึ่งไม่เคยทำอะไรใหม่ปรากฏเลย เธอและเธอเริ่มหลับในห้องเรียน การเรียนเลวลง ในปลายปีหนึ่งเธอเริ่มไม่แน่ใจว่าชายคนนี้จะ เป็นพ่อที่ดีของลูกได้ หลังจากคลอดลูก 2-3 เดือน เธอจึงหย่าจากเขา

หลังจากนั้นซูซานก็แต่งงานกับชายคนหนึ่ง อายุ 40 กว่าปี เขาโหยงที่สะอึกสะอื้นกับเธอและลูก ในความรักและความเอาใจใส่ต่อเธอและลูกเป็นอย่างดี ชีวิตที่สงบสุขดำเนินไปได้ 4 ปีก็เกิดเรื่อง ขณะนั้นซูซานไปเรียนบัลเลต มีความเป็นอยู่อย่างหรูหราและเป็นจุดสนใจของคนในหมู่ที่ ๆ เธอไป วันหนึ่งเธอพบผู้ชายเพื่อนนักศึกษาด้วยกันในงานเต้นรำแห่งหนึ่ง หลังจากนั้นก็ติดต่อกันจนเธอสาวเรื่อยมา สามีทราบเรื่องเขาก็ไม่ว่าอะไรขอให้เลิกติดต่อกันเสีย เธอก็ยอมรับและบอกว่าเสียใจในการกระทำที่ผ่านมา แต่เธอก็เลิกไม่ได้ในที่สุดก็หย่ากันโดยสามีฟ้องศาล

ซูซานใช้ชีวิตคนเดียวอยู่ 2 ปี ก็พบและแต่งงานกับสามีคนปัจจุบัน มีอาชีพเป็นนักหนังสือพิมพ์ เขารูเมืองหลังเธออย่างดี จึงให้เธอสะอึกสะอื้นที่จะทำอะไรก็ได้ตามความต้องการ 3 ปีต่อมาเธอเริ่มใช้ชีวิตแบบเก่าอีก แต่ก็ยังรักดีต่อสามีอยู่ จนกระทั่งเขาถูกส่งไปทำข่าวครั้งละ 1-2 เดือน และครั้งสุดท้าย 4 เดือน เธอจึงเริ่มทนไม่ไหว เบื่อหน่าย แต่เธอก็รู้ว่าลูกสาวของเธอจะได้อยู่อย่างมีหลักฐานเสียที และสามีก็เข้มแข็งและรู้สึกดีที่จะเห็นยิวร้างหลอนไว้ได้ เธอจึงไม่อยากจะให้ครอบครัวแตกแยก แต่ก็กลัวว่าไม่สามารถควบคุมตนเองไว้ได้ จึงมาขอรับการรักษาดังกล่าว

7. Asthenic Personality

เป็นลักษณะของบุคคลที่เหนื่อยง่าย มีพลังงานที่ขาดความเอาใจจริงเอาใจจืดจาง ไม่มี ความสนุกสนานเบิกบานใจ มีความรู้สึกรุนแรง ตลอดจนเร่าร้อนทางกายภาพและอารมณ์

ตัวอย่างของ Asthenic Personality

Roy L., อายุ 36 ปี แต่งงานแล้ว มีลูก 2 คน ประกอบอาชีพวิศวกรสุขาภิบาล ทำหน้าที่วางแผนในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำในเมืองใหญ่แห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่ต้องมองการณ์ไกล และตัดสินใจอย่างอิสระ แต่อำนาจในการรับผิดชอบกลับมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่คนทั่ว ๆ ไปก็มองว่าเขาต้องรับผิดชอบในงานทั้งสองลักษณะนั้นเท่า ๆ กัน ธรรมชาติของงานที่เขาทำไม่จำเป็นต้องติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ผู้ร่วมงานมองเขาว่าเป็นคนเงี้ยวขี้มึง ชอบทำตัวห่างเหินคนอื่น ภรรยาของเขาเดาว่า รอยไม่อยากรวมกิจกรรมใด ๆ กับครอบครัว ไม่สนใจเรื่องลูก ๆ แม้กระทั่งเกี่ยวกับเรื่องเพศก็ไม่สนใจ ครอบครัวต้องการความใกล้ชิด ความสนิทสนมจากเขามากที่สุด ปีแรก ๆ ของการแต่งงานภรรยาพยายามหาอุบายให้เขาเข้าสังคม เช่น ไปสมาคมธุรกิจ ไปโบสถ์ ไปเล่นกีฬาและอื่น ๆ แต่เขาก็หาวิธีไม่ ดูเหมือนว่าจะปฏิบัติกิจวัตรประจำวันมากขึ้นกว่าเก่าเคยซ้ำ หลอนจึงกลายเป็นคนเฉื่อยเฉียว ไม่พอใจเขามากขึ้น และเริ่มอ่อนวอนตลอดจนขมขู่ให้รอยไปขอความช่วยเหลือจากจิตแพทย์ เพราะหลอนคิดว่า ถ้ายังอยู่ในสภาพเช่นนี้ หลอนคงจะต้องมีแตกความของคัมภีร์ โมโหเฉื่อยเฉียว ความ และแสดงอาการรุนแรงบ่อย ๆ ทั้ง ๆ ที่หลอนคิดว่าเป็นการยากที่จะไม่ให้รอยเฉื่อยช้ำต่อการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น และให้เขาเลิกที่จะสนใจในตนเองอยู่ตลอดเวลา

8. Antisocial Personality

เป็นบุคคลที่ไม่ยอมรับคุณค่าของสังคม ของกลุ่ม หรือของบุคคลคนไหนก็ได้ ไม่ซื่อสัตย์ต่อใคร เห็นแก่ตัว ใจดำ ไม่มีความรับผิดชอบ หุนหัน ใจเร็ว ไม่มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ไม่สามารถอดทนต่อความของคัมภีร์ได้ ชอบอ้างเหตุที่เป็นไปไม่ได้ที่เป็นผลให้ตนต้องทำกิจกรรม ไม่

คำวินิจฉัยกฎหมายบ้านเมือง

ตัวอย่างของ Antisocial Personality

Thomas L., อายุ 16 ปี เป็นนักเรียนไฮสกูลแห่งหนึ่ง ถูกส่งไปโรงพยาบาลตามคำสั่งของศาลคดีเด็กและเยาวชน เนื่องจากประพฤติตนเป็นอันธพาลผิดกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน และยังเด็กหญิงเพื่อนบ้านคนหนึ่งถึงแก่ความตาย เขาเป็นเด็กในครอบครัวของคนชั้นกลางซึ่งนำเขามาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม

ตามระเบียบของศาล โทมัสเป็นบุตรซึ่งเกิดจากพ่อแม่ที่ไม่ได้แต่งงานกัน (บุตรนอกกฎหมาย) แมจึงนำไปไว้ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง จนอายุได้ 7 ปีจึงมีคนมาขอไปเลี้ยง เขาเคยไปเป็นบุตรบุญธรรมของครอบครัวหนึ่งมาแล้ว ก่อนหน้าที่จะไปอยู่กับครอบครัวปัจจุบัน แต่ถูกส่งตัวกลับเนื่องจากไม่สามารถปรับตัวเข้ากับพี่น้องตลอดจนเด็กคนอื่นได้ และไม่ชอบพ่อแม่ที่นำไปเลี้ยงด้วย ครอบครัวที่เขาอยู่ด้วยในปัจจุบัน พ่อแม่ต้องออกทำงานนอกบ้านทุกวัน ปล่อยให้เขาอยู่กับบ้านตลอดเวลา เขารู้สึกว่าชีวิตเขาน่าต้องเป็นไปตามกำหนดของพ่อแม่ตลอดเวลา

โทมัส ขาดโรงเรียนหลายครั้ง เขาไม่ยอมเชื่อฟังครูเอาเสียเลย ขณะเรียนก็ไม่อยู่เฉย ทำกิจกรรมต่าง ๆ มากเกินความจำเป็น และทะเลาะวิวาทกับคนอื่นอยู่บ่อย ๆ มักจะหนีโรงเรียนเป็นประจำ เมื่อมีการทะเลาะวิวาท เขามักจะทำลายของทุกอย่างครั้งไป แม้ว่าจะอยู่นอกโรงเรียน เขาก็ยังชอบทะเลาะและทำลายของเช่นเดียวกัน เมื่อทำลายไปแล้วก็จะพูดว่าตนไม่ได้ทำและให้รายวาก่อนเป็นผู้กระทำ นอกจากนี้โทมัสยังชอบขโมยของเล็กน้อย ๆ จากร้านค้า เมื่อถูกจับก็บอกว่าเป็นของ ๆ เขาเอง มีน้อยครั้งมากที่เขาจะรู้สึกผิดชอบชั่วดีเมื่อเหตุการณ์จบลงแล้ว

โทมัสชอบและหลงใหลปืนมาก ใฝ่ฝันหาอยู่ตลอดเวลาแต่ไม่มีโอกาสได้ครอบครองเสียที ก่อนเกิดเหตุเพียงเล็กน้อย เขาอยู่บ้านคนเดียวขณะที่พ่อแม่ออกไปทำงาน โทมัสเข้าห้องเก็บของ คนพบปืนเก่า ๆ กระบอกหนึ่งพร้อมด้วยกระสุน เขานำมันไปอวดเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน เด็กคนแรกที่เขาพบก็คือเด็กหญิงเพื่อนบ้านคนหนึ่ง เธอไม่เชื่อว่าเป็นของเขาคือของจริง เพื่อพิสูจน์ โทมัสจึงบรรจุลูกปืน มีคนเห็นว่าเขาวังโลเด็กหญิงไปที่โบสถ์ แล้วมีเสียงปืนดังขึ้น เด็กหญิงคนนั้นล้มลงขาดใจตาย โทมัสตกใจจึงจักยานหนีแล้วนำปืนไปทิ้งในที่รกร้างแห่งหนึ่ง ครั้นเรียบร้อยแล้วก็กลับมาซึ่งที่เกิดเหตุอีกครั้งหนึ่ง เขามองคำ รวบรวมไม่รู้ว่า

ใครยิง โดยอาการที่สงบปราศจากความตกใจหรือฉีกปากใด ๆ แต่มีคนยืนยันว่าโทมัสซึ่งจักรยาน ออกไปหลังจากสิ้นเสียงปืน ตำรวจจึงควบคุมตัวเขาไว้ แต่พอพ่อแม่มาถึงโทมัสก็รับว่าเป็นคนยิง เขาวางมันเป็นอุบัติเหตุ จากนั้นก็นำตำรวจไปเอาปืนของกลาง และบอกว่าที่โกหกในตอนแรก เพราะตื่นตกใจจึงไม่กลายปาก แม่เขายอมรับว่าเขาไม่เคยพูดจริงเลย ศาลตัดสินส่งโทมัสไปหาจิตแพทย์เพื่อวินิจฉัย

โทมัสเป็นคนรูปหล่อ มีลักษณะดึงดูดใจคนอื่น และสุภาพอ่อนโยน แม่การโต้เถียงหรือ ทำหายก็เป็นไปอย่างสุภาพ เขาพูดถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างใจเย็นและเฉยเมยว่าเป็นอุบัติเหตุ และถามควรวางทำไม เขาจึงถูกส่งมาโรงพยาบาล เขากล่าวกับแพทย์ว่าเขาเพียงแต่เอาปืนให้เธอดู ไม่รู้ว่ามันมีลูก ตำรวจจะไม่ทำอะไรเลยที่ส่งตัวเขามาที่นี่ เพราะแพทย์ก็รู้ควาจิตใจเขาปกติ เขาคิดว่าต้องปฏิรูปโรงเรียนให้ดีขึ้น เป็นสิ่งที่คิดที่สุดสำหรับเรื่องที่เกิดขึ้น สองสามวันแรกในโรงพยาบาลโทมัสให้ความร่วมมืออย่างดีที่สุด ต่อมาเขาต้องการสิ่งต่าง ๆ มากมาย จึงไม่ได้รับการสนองตอบจากโรงพยาบาล ทำให้เขาเกิดความไม่พอใจและเป็นปฏิปักษ์มากยิ่งขึ้น โรงพยาบาลปล่อยให้เขากลับบ้านหลังจากฝึกอบรมอยู่ 2 สัปดาห์

9. Passive-Agressive Personality

เป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบขัดขวางคนอื่น แสดงความโกรธ ความไม่พอใจ พัดวันประกันพรุ่ง คัดค้าน หัวรั้น ไม่ตั้งใจทำงานตามความสามารถ เป็นความรู้สึกที่รุนแรงแต่ไม่แสดงออกอย่างเปิดเผย

ตัวอย่างของ Passive-Agressive Personality

Myron C., แต่งงานแล้ว เกิดในเมืองใหญ่แห่งหนึ่งในนครบร๊อคที่ทำงานเกี่ยวกับที่ดินซึ่งมีฐานะค่อนข้างมั่งคั่ง พ่อเป็นคนไม่ค่อยมีประสิทธิภาพในการทำงาน ธุรกิจทำรุ่งอยู่และเจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมารดาเป็นคนค้ำเนินการ พ่อทำหน้าที่คล้าย ๆ คนเฝ้าสำนักงาน และเก็บเอกสารเท่านั้น นครบร๊อคคาดหวังไว้ว่าไมรอนจะต้องค้ำเนินธุรกิจของนครบร๊อคให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

เมื่อเข้าโรงเรียน ไมรอนมักทำให้พ่อแม่ผิดหวังทั้ง ๆ ที่เขามีความสามารถและสติปัญญาอย่างพอเพียงที่จะทำทุกอย่างได้อย่างดี แต่เขาก็ทำอย่างเสียไม่ได้ ผลงานที่ออกมา

จึงไม่ไ้ความ หลังจากจบไฮสกูลเขาพยายามที่จะเข้าทำงานในวิทยาลัย และเรียนภาคค่ำในมหาวิทยาลัยของเมืองนั้น พ่อสนับสนุนช่วยเหลือเขาได้เฉพาะด้านการเรียนเท่านั้นโดยไม่บังคับว่าเขาจะต้องทำงานไปควบในขณะที่เรียนหนังสือ เมื่อเขาไม่ไ้ทำงานเขาก็ใช้เวลาในการนอนกลางวัน ๆ ละหลาย ๆ ชั่วโมง งานการที่ไ้รับมอบหมายจากครูจึงไม่ประสบความสำเร็จ ในที่สุดก็สอบตก ทำให้หมดความสนใจที่จะเรียนอีกต่อไป

หลังจากเรียนอยู่ 2 ปี เขาก็ออกจากโรงเรียนมัธยมไม่ไ้งานเกี่ยวกับธุรกิจของครอบครัว แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จอีก สาเหตุก็ด้วยเหตุผลเดียวกับตอนแรก เขาทำงานอยู่กับครอบครัวจนอายุ 24 ปี ก็ไม่เคยประสบความสำเร็จอะไรที่เป็นชิ้นเป็นอันเลย เขายอมรับว่าตนไม่เหมาะสมที่จะดำเนินธุรกิจของครอบครัวเลย จึงไปสมัครทหารไ้ทำหน้าที่ผู้ช่วยห้องเสบียงใ้หน่วยการแคะอื่น แต่ควยนิสัยที่เป็นคนเชื่องช้าทำให้ไ้ได้รับความขุ่นเคืองอยู่บ่อย ๆ

ครันอายุ 28 ปี เขาไ้แต่งงานกับลูกสาวของครอบครัวหนึ่งซึ่งเป็นเพื่อนเก่าแก่กับครอบครัวของเขา ชีวิตการทำงานของเขากระเ้ว่กันทั้งนี้เนื่องจากลุงไ้ไปเป็นผู้จัดการโรงจำนำที่กำลั้งรุ่งเรืองแห่งหนึ่ง และสัญญาว่าถ้าเขาทำให้ธุรกิจเจริญรุ่งเรืองก็เขาก็ไ้เป็นเจ้าของโรงจำนำนั้น ในระยะแรก ๆ ที่ลุงคอยช่วยเหลืออยู่ควยการงานก็ไ้เป็นไปไ้ควยดี แต่พอไ้ทำโดยอิสระธุรกิจเริ่มเสื่อมลง เนื่องจากเขาไม่สามารถมาเปิดบิโ้โรงจำนำไ้ตรงตามเวลาทุกวัน เขาจึงจ้างผู้ช่วยมาช่วยงานคนหนึ่ง ทำให้เขามีเวลาไปเที่ยวกลางวันและดูภาพยนตร์บ่อย ๆ ปรากฏว่าผู้ช่วยเป็นคนไม่ซื่อสัตย์กการแทบจะฉกฉวย ลุงเลยต้องมาควบคุมกิจการโดยควน ไ้รอนรู้สึกว่าคุณมีความสามารถเพียงขอเหมือน ๆ คนอื่น ทำไมไม่สามารถทำงานไ้ประสบความสำเร็จ จึงไปขอคำปรึกษาและขอความช่วยเหลือจากจิตแพทย์

เมื่อถูกจิตแพทย์ซักถาม เขาก็ไม่กระเ้ว่หรือร่นที่จะตอบ ตอบไปเรื่อย ๆ แบบน้ำท่วมทุ่งไม่คอยไ้ความ แต่ก็ดูเหมือนว่าเขาพยายามที่จะมีความสัมพันธ์และต้องการร่วมมือ ทั้ง ๆ ที่เขาใช้เวลาส่วนใหญ่ทางไกลไปจากการกระทำที่ไ้ไ้มาซึ่งสิ่งดังกล่าว เขาพยายามจะยุติการสัมพันธ์เร็ว ๆ ทำให้ความก้าวหน้าในการบำบัดมีเพียงเล็กน้อย แต่อย่างไรก็ตามหลังจากไปพบจิตแพทย์ทุก ๆ อาทิตย์ประมาณ 3 ครั้ง เขาก็สามารถเข้าใจตัวเขาเองยิ่งขึ้น

10. Inadequate Personality

เป็นลักษณะของคนที่การแสดงออกทางอารมณ์

สังคม สติปัญญา และร่างกายไม่เหมาะสมกับวัย

ทำให้เป็นคนที่ไม่สามารถคัดแปลง การกระทำต่าง ๆ

ให้เหมาะสมกับกาลเทศะได้ คัดลึนใจไม่ถี่ ไม่มี
ความมั่นคงทั้งทางอารมณ์ สังคม ร่างกาย และ
สติปัญญา

ตัวอย่างของ Inadequate Personality

Philip L., อายุ 28 ปี แต่งงานแล้ว เขาและภรรยาไม่มั่งงานทำ เป็นหลักแหล่ง
แน่นอน มีชีวิตอยู่โดยการอาศัยความช่วยเหลือจากสวัสดิการสังคมแต่เพียงอย่างเดียว

ฟิลลิปเกิดที่เมืองเล็ก ๆ ในนิวเจอร์ซีย์ เป็นลูกคนที่ 4 ของครอบครัวซึ่งมีลูกทั้งหมด 8 คน
ครอบครัวเขาอพยพมาจากตอน เขามีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นมาก เพราะแม่มีไปยุ่งอยู่กับน้อง ๆ
เมื่ออายุ 8 ปี แม่ก็เสียชีวิตด้วยโรคไต ขณะนั้นตอนอายุเพียง 30 ปี พ่อเป็นช่างตัดเสื้อต้องรับ
ภาระทั้งหมดในครอบครัวแทนแม่ด้วย ดังนั้นจึงถึงความหวังไวว่าลูก ๆ จะต้องช่วยกันทำมาหากิน
แต่ฟิลลิปก็ทำในสิ่งตรงข้ามกับความต้องการของครอบครัว การเงินของครอบครัวไม่เคยดีนักเด็ก ๆ
จึงอยู่กับอย่างตามมีตามเกิด บางวันก็อดบางวันก็ไม่อดแล้วแต่รายได้ของผู้เป็นพ่อ

ตอนเป็นเด็กเขาไม่ออกไปโรงเรียนเลย ไปโรงเรียนสายเกือบทุกวัน ตอนมีเพื่อน
บ้านคนหนึ่งรู้สึกสงสารจึงมาช่วยแต่งตัวและนำเขาไปโรงเรียนทุกเช้า เขาไม่มีความสุขนักเมื่อ
อยู่โรงเรียน มีเพื่อน 2-3 คนเท่านั้น รู้สึกละอายเมื่อจะถูกคุยกับคนอื่นด้วยรู้สึกประหม่าและขัดเขิน
อย่างรุนแรง เขาเรียนสำเร็จเพียงชั้นเดียว (grade 1) ก็ออกจากโรงเรียนเมื่ออายุ 16 ปี
ก็หนีออกจากบ้านไปกับเรือสินค้า เรืออนอยู่ในทะเลพักหนึ่งก็เลิก ก็กลับบ้านและทำงาน หลายอย่าง
เป็นงานที่ไม่ต้องใช้ทักษะอะไรเลย ใช้แต่แรงกายก็พอ แต่ทำอยู่ได้ไม่นาน ไม่ลาออกก็ถูกไล่ออก
อยู่เรื่อย ๆ เมื่ออายุ 19 เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 เขาเข้าประจำการ แต่การตัดสินใจของ
เขาใช้ไม่ได้ ผิดระเบียบวินัยและไม่ค่อยยอมรับรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยอยู่บ่อย ๆ จนถูกส่งไปหา
จิตแพทย์ และถูกปลดปล่อย จากการวินิจฉัยของแพทย์ว่าเป็นคนมีอารมณ์ไม่ปกติ

เขากลับบ้านเมื่ออายุ 21 ปี และแต่งงานกับหญิงคนหนึ่งซึ่งมีอาชีพเสิร์ฟอาหาร ที่แต่ง
เพราะเห็นว่าจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้นทั้ง ๆ ที่ไม่ได้มีความรักอะไรกับหญิงคนนั้น เพราะเขาเห็นว่า
เรื่อง Sex เป็นเรื่องน่ารังเกียจและไม่เห็นสาระสำหรับชีวิต ขณะนั้นเขาทำหน้าที่เป็นพนักงาน
เชคของอยู่แต่ไม่นานก็เกิดความขัดแย้งกับนายจ้างและเพื่อนร่วมงาน จึงออกจากงานอีกอาศัยภรรยา
ซึ่งร่างกายไม่ค่อยสมบูรณ์นักทำงานหารายได้แต่เพียงฝ่ายเดียว

เมื่อไปคลินิค เขาก็ยังไม่แน่ใจว่าเขาต้องการความช่วยเหลือหรือไม่ เขารู้แต่เพียงว่า
ตนมีทัศนคติไม่ดีต่อชีวิต และประสบความสำเร็จในชีวิตเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เพราะเขาไม่

สามารถที่จะทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังหุนหันพลันแล่น ซึ่งเป็นผลให้ต้องออกงานบ่อย ๆ และไม่มีอำนาจจิตที่จะทำอะไรก็ได้คือ แต่เขาก็รู้สึกไม่เห็นเสียหยาอะไร เขาก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

จากการสัมภาษณ์ครั้งแรก ๆ จิตแพทย์เห็นว่าเขาจะก้าวร้าวเมื่อถูกทำให้ถึงวลใจ แต่ถาถูกอย่างผิวเผินจะเห็นว่าเขาเป็นคนที่มีความสุขดี และน่าประทับใจคนหนึ่ง จากการสังเกตต่อมาพบว่า เขามักจะมีความขัดแย้งกับคนอื่นบ่อย ๆ เมื่อความต้องการของเขาถูกปฏิเสธ เขามีความขัดแย้งกับการห้ามขงจิตแพทย์ตลอดเวลาลด่าทู่ทุกลุกกับคนอื่น ทั้งนี้เพราะเขารู้ว่าเขาไม่เคือใครอะไรที่มานักเพราะถูกส่งตัวมาทางหาก

สรุป

จากที่กล่าวมาทั้งหมดเรามีเกณฑ์ 3 อย่างในการพิจารณาถึงความผิดปกติของบุคลิกภาพคือ ไม่มีความยืดหยุ่นในการปรับตัว มีแนวโน้มที่จะคิดหรือกระทำแต่ความชั่วช้า และไม่มีควมมั่นคงและแน่นอนในทุกด้าน นักจิตวิทยาแบ่งความผิดปกติของบุคลิกภาพออกเป็น 10 แบบด้วยกันคือ Paranoid Personality, Cyclothymic Personality, Schizoid Personality, Explosive Personality, Obsessive-Compulsive Personality, Hysterical Personality, Asthenic Personality, Antisocial Personality Passive-Aggressive Personality และ Inadequate Personality ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น

ความคับข้องใจ ความขัดแย้งในใจ และกลวิธีชานป้องกันตัว

ความคับข้องใจ (Frustration)

หมายถึงภาวะที่บุคคลตกอยู่ในความเครียดทางอารมณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่บุคคลไม่สามารถสนองความต้องการของตนได้ สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความคับข้องใจมี 3 ประการคือ

1. เกิดจากอุปสรรคต่าง ๆ มาขวางกั้นทำให้ไม่สามารถได้สิ่งที่ต้องการ เช่น เราต้องการอ่านหนังสือเรื่องหนึ่งซึ่งชายค้มมาก เป็นหนังสือเกาชายหมกแล้ว ยืมใครก็ไม่ได้ จะซื้อมิมีชาย เช่นนี้ก็จะทำให้เกิดความคับข้องใจขึ้น
2. เกิดจากบุคคลขาดความสามารถส่วนตัว เช่น เราอยากอ่านหนังสือเหลือเกิน และหนังสือที่เราต้องการอ่านก็มีอยู่แล้วแต่เราก็ไม่สามารถอ่านได้เพราะเราสูญเสียสายตาไปเนื่องจากอุบัติเหตุ
3. เกิดจากความขัดแย้งในใจ หมายถึงว่าเราไม่มีโอกาสเลือกถ้าเราไม่แน่ใจหรือตกลงใจไม่ได้ว่าจะเลือกอันไหน ก็ทำให้เกิดความขัดแย้งในใจขึ้น

ความขัดแย้งในใจ (Conflict)

เกิดขึ้นได้ 3 ลักษณะ (Carroll, 1969 : 38-39) ดังต่อไปนี้

1. Approach-Approach Conflict

เกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่งจากสิ่งทีคนชอบเท่ากัน เช่น ชายที่รักหญิง 2 คนเท่า ๆ กัน แต่จะต้องเลือกแต่งงานกับคนใดคนหนึ่ง แต่ทั้งสองคนไม่ได้ก็จะเกิดความขัดแย้งในใจว่าจะเลือกใครดี เขาทำนองรักพี่เสียดายน้อง หรือจะเกิดมีว่าตูมหรือมีว่าบานดี

2. Avoidance-Avoidance Conflict

เกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง จากสิ่งที่ไม่ชอบทั้งสองอย่าง เช่น เด็กอยากดูโทรทัศน์ ไม่อยากไปนอนหรือไม่อยากอ่านหนังสือพอกัน เมื่อผู้ปกครองไม่ให้ดูโทรทัศน์แก่เด็ก เด็กจะไปนอนหรืออ่านหนังสือ จะทำให้เกิดความขัดแย้งในใจว่าเขาจะเลือกทำอะไรดี

3. Approach-Avoidance Conflict

เกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องเลือกเอาสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งตนเองทั้งชอบและไม่ชอบปาน ๆ กัน เช่น อยากแต่งงานแต่ 싫่กัน ในขณะที่เดียวกันก็กลัวจะเสียทรัพย์สิน (ผู้หญิง) เลยตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเอาอย่างไร

เมื่อบุคคลเกิดความคับข้องใจจนจิตใจอยู่ในภาวะไม่ปกติหรือที่เรียกว่าอยู่ในภาวะที่ขาดสมดุล บุคคลพยายามหาวิธีที่จะลดความเครียดซึ่งเกิดจากความคับข้องใจต่าง ๆ ให้เบาบางลง วิธีลดความเครียดที่บุคคลใช้เรียกว่า กลไกป้องกันตัว (Defense Mechanism)

กลไกป้องกันตัว (Defense Mechanism)

กลไกป้องกันตัวมีหลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การถดถอย (Regression). เป็นลักษณะของคนที่ไม่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัย เมื่อเกิดความคับข้องใจขึ้น เช่น เด็กที่ขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ อาจจะกวนมือ, ตีคาง บัสสาวะรดที่นอน ฯลฯ เพื่อเรียกร้องความสนใจจากพ่อแม่ หรือผู้ใหญ่ที่อายุมาก ๆ แต่ยังไม่เป็นคุณ อาจทำตัวเป็นทอมเป็นสาว เพื่อเรียกร้องให้คนอื่นสนใจอย่างนี้เป็นคน

2. การเพ้อฝันหรือฝันกลางวัน (Fantasy or Day Dreaming). หมายถึงลักษณะของการนั่งเหม่อลอยไม่ยอมรับสภาพแวดล้อมที่แท้จริงชั่วคราว เพื่อสร้างโลกที่ตนเองปรารถนาขึ้นในความคิด เช่น คนยากจนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจมาก ๆ อาจจะนั่งเหม่อลอยฝันว่าตนได้เป็นเศรษฐีมีเงินทองมากมาย ซึ่งเป็นความสุขชั่วคราวเท่านั้น

3. การก้าวร้าว (Aggression). เมื่อสิ่งใดทำให้ตนเกิดความคับข้องใจก็ก้าวร้าวตอบโต้สิ่งนั้น เช่น สุนัขกัดก็เตะสุนัข เมื่อด่าก็ด่าตอบ ฯลฯ อย่างนี้เรียกว่าก้าวร้าวโดยตรง หรืออาจ

จะก้าวร้าวโดยอ้อม เช่น ถูกแฉว่าจะโตคอมตรรก์ไม่กล้า ก็ไปแสดงออกกับคนไข้โดยการโมโห
ดูเดี่ยวควาหวังที่เวลาปกติก็ไม่เป็นเช่นนั้น

4. การทดแทน (Substitution) . เมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการก็จะย้ายหรือเปลี่ยนความ
ต้องการไปเป็นอย่างอื่น มี 2 ลักษณะ

4.1 การชดเชย เช่น เรียนไม่เก่งก็ไปฝึกหัดเล่นกีฬาจนเก่ง และมีชื่อเสียง
ในทางกีฬา เป็นต้น

4.2 การทดแทน หมายถึง การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้ลืมความต้องการที่ไม่
ได้นั้นชั่วคราวชั่วคราว แต่ไม่สามารถลืมสิ่งที่ตนต้องการเดิมได้ เช่น หญิง
สาวที่แต่งงานกับชายสูงอายุ ไม่ได้รับการตอบสนองทางเพศอย่างพอเพียง
ก็จะเกิดความคับข้องใจขึ้น จึงหันไปทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น สังคมสงเคราะห์
เพื่อให้ลืมความต้องการนั้นไปชั่วคราว

5. การลดความคับข้องใจโดยการแสดง
ว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่ตนอยากได้หรืออยากเป็นนั้น เช่นตนไม่มีชื่อเสียงอะไรเลยเป็นคนธรรมดาๆ
อยากให้อีกคนหนึ่ง เขารูจักหรือชื่นชม ก็อาจจะแสดงตนว่าเกี่ยวข้องกับหรือเป็นส่วนหนึ่งของคนที่ชื่อเสียง
(เรามักได้ยินคนพูดกันบ่อย ๆ ว่า "รัฐมนตรีคนนั้นนะหรือ นักเรียนรุ่นเดียวกัน เรียนอยู่ห้องเดียวกัน
ตอนนั้นยังเป็นเพื่อนเล่นกันเลย")

6. การแสดงเหตุผล (Rationalization) เป็นการอ้างเหตุผลมาแก้ตัวเพื่อให้ความ
คับข้องใจลดลง เช่น สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ก็บอกว่า "คนเราไม่จำเป็นต้องเข้ามหาวิทยาลัย
คนจบจากมหาวิทยาลัยหางานทำไม่ได้เยอะแยะไป" ดังนั้นเรียกว่าหาเหตุผลมาปลอบประโลม หรือ
หาวิธีหาเหตุผลที่เรียกว่าความระบาวหวาน เช่น ไม่มีเงินซื้อรองเท้าใหม่ทั้งที่รองเท้าเก่าเสีย
ลาสมัย ก็อาจให้เหตุผลว่า "รองเท้าคนยังไม่ขาดก็ยังไม่จำเป็นต้องซื้อรองเท้าใหม่ทำไม" หรืออาจอ้างเหตุผลโดยคำหิคนอื่นทำนองว่า ไม่ได้โทษปีโทษสอง เช่น สอบตกก็อ้าง
ว่าขอสอบอาจารย์ยากเกินไป ดังนั้น เป็นต้น

7. การชักโทษ (Projection) หมายถึง การนำความผิดของตนไปเปรียบเทียบกับคน
อื่นแล้วให้เหตุผลว่าความผิดของตนมีเล็กน้อยเท่านั้นไม่ต้องวิตกอะไร ทำให้ความคับข้องใจลดลง
เช่น คนขี้เลื่อยเพื่อนเวลาสอบก็มักคิดว่าคนอื่นไม่เป็นไรที่คนอื่นถามหรือลอกเดย์ก็ยังมี

8. การเก็บกด (Repression) เป็นการพยายามที่จะลืมสิ่งที่ทำให้เกิดความคับข้องใจ
นั้นเสีย เช่น ไม่พอใจหรือเกลียดใคร ก็พยายามเก็บกดหรือลืมเสียไม่แสดงออกมา

9. ทำตรงข้ามกับความต้องการ (Reaction Formation) เช่น มีลูกเกิดมาทั้งที่ไม่ต้องการแต่เมื่อเกิดมาจนได้ จะแสดงอาการไม่ต้องการหรือทอดทิ้งไม่ได้ เพราะกลัวการตำหนิ และในขณะเดียวกันก็กลัวคนอื่นทราบความต้องการของตัว เลยแสดงการเอาใจใส่ดูแลลูกคนนั้นจนเกินปกติ (Over Protected)

10. การปฏิเสธตลอดเวลา (Negativism) เป็นลักษณะของการแสดงอาการปฏิเสธต่อสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพราะตนเคยได้รับบทเรียนที่เข้มข้นจากสิ่งเหล่านั้น

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายวิธีที่กล่าวไว้ในที่ต่าง ๆ กัน แต่เห็นว่าโดยสาระใหญ่แล้วทั้ง 10 วิธีที่กล่าวมาก็ครอบคลุมในทุก ๆ วิธีแล้ว

สรุป

เมื่อบุคคลเกิดความคับข้องใจอันเนื่องมาจากไม่สามารถสนองความต้องการของตนได้ ก็พยายามใช้กลวิธีชานป้องกันตัวเพื่อให้ความคับข้องใจลดลง ซึ่งกลวิธีชานป้องกันตัวมี 10 วิธี คือ Regression, Fantasy, Aggression, Substitution, Identification, Rationalization, Projection, Regression, Reaction Formation และ Negativism ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น

โรคประสาท

ลักษณะโดยทั่วไปของโรคประสาทคือ คนที่เป็นมักจะมีอาการวิตกกังวลรวมอยู่ด้วยไม่ว่าจะเป็นโรคประสาทชนิดใด ๆ ก็ตาม คนที่เป็นโรคนี้จะรู้สึกว่าตนเองไม่ปกติ ต้องการการบำบัดรักษาจากแพทย์ ทั้งนี้เนื่องจากมีความรู้สึกวุ่นวายไม่มีความสุข หมกหมุ่นกับภารกิจที่ทำได้ และอยากที่จะหลีกเลี่ยงหรือขจัดภาวะดังกล่าวให้หมดไป อย่างไรก็ตามยังสามารถอยู่ในโลกของความเป็นจริง คือยอมรับสภาพความจริง ติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ประกอบอาชีพการงาน และยังสามารถที่จะปรับตัวได้

ชนิดของโรคประสาท

DSM-II (Zax and Cowen, 1976 : 256-71) แบ่งประเภทของโรคประสาท

ไว้ดังนี้

1. Anxiety Neurosis

ลักษณะอาการคือมีความวิตกกังวลสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรง จนบางครั้งไม่สามารถที่จะทำอะไรได้เนื่องจากเกิดความตื่นตกใจอย่างเต็มที่ (Panic) และมักมีอาการทางร่างกายรวมด้วย (ลักษณะดังกล่าวนี้แตกต่างจากความกลัวเพราะความกลัวมักเกิดจากกลัวอันตรายซึ่งเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่เป็นจริง เช่น กลัวเมื่อมีคนเล็งปืนมาที่ตัว กลัวและวิ่งหนีเมื่อสุนัขไล่กัด ฯลฯ) ลักษณะที่คนอื่นสังเกตได้ชัดคือ มีความเครียดมาก ขี้ตกใจ ขี้ขาดกลัว หวาดหวั่นและหวุ่นไหวต่อความรู้สึกที่คนอื่นมีต่อตน รู้สึกว่าตนมีปมค้อย มีความยากลำบากในการตัดสินใจ มักจะตั้งมาตรฐานในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ไว้สูงและพยายามทุกวิถีทางเพื่อทำให้ได้ตามมาตรฐานนั้น แต่ก็ยังรู้สึกว่าพอทนต่ออาการดังกล่าวได้ ถ้าความวิตกกังวลเพิ่มมากขึ้น ๆ ความอดทนก็จะลดน้อยลง ทำให้มีการตัดสินใจที่ไม่แน่นอน หงุดหงิด ฉุนเฉียว

มีแนวโน้มที่จะร้องไห้อย่างรุนแรง มีความรู้สึกอย่างรุนแรงว่าตนขาดสมรรถภาพ เหนื่อยอ่อนตลอดเวลาทั้ง ๆ ที่ร่างกายปกติและกลัวที่จะสูญเสียความรู้สึกต่าง ๆ ไป

ในระหว่างที่อยู่ในความวิตกกังวลหรืออยู่ในระยะที่เรียกว่า anxiety attack นี้ จะมีอาการทางร่างกายประกอบด้วยเช่น หัวใจเต้นเร็วขึ้น คลื่นเหียน ท้องเดิน ปวด ปัสสาวะ หายใจไม่สะดวก ม่านตาเบิกกว้าง หน้าแดง เหงื่อออกมาก หน้ามืด ตาลาย วิงเวียนศีรษะ ปวดศีรษะ ตัวสั่น เป็นต้น รู้สึกว่าตนกำลังจะตาย

ตัวอย่างของ Anxiety Neurosis

Leo R. เป็นลูกชายคนเล็กในบรรดาลูกทั้งหมด 3 คนของหญิงซึ่งติดยาเสพติด ไม่ทราบว่าใครเป็นพ่อแม่ เพราะแม่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับชายหลายคนในขณะเดียวกัน เนื่องจากแม่ไม่สามารถเลี้ยงดูได้เพราะไม่มีความรับผิดชอบ และยังเป็นเด็กอยู่ ตลอดจนไม่ยอมรับลูกของตัวเอง จึงถูกนำไปเลี้ยงในสถานสงเคราะห์ พออายุ 8 เดือนก็ถูกรับไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม ในวัยเด็กมักมีการฉัดเปลี่ยนกันเลี้ยงอยู่เสมอ จากบ้านหนึ่งไปอีกบ้านหนึ่ง และในวันสุดสัปดาห์มักจะไปอยู่กับแม่แท้จริง ทำให้ไม่มีโอกาสที่จะสร้างความสัมพันธ์กับใครคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ พอไปโรงเรียนก็มีเพื่อนในวัยเดียวกันเพียงไม่กี่คน เพราะถูกขยับมอຍ ๆ และเขามักจะรีบเร่งกลับไปช่วยงานบ้าน แมว่ามีความสามารถที่จะเป็นนักเรียนที่ดีได้ แต่ไม่สามารถไปใดตลอดรอดฝั่ง พอจบไฮสกูลก็ต้องออกหางานทำเพื่อหารายได้และลดความขัดแย้งกับพ่อแม่บุญธรรมไปในตัว ตอนแรกไปฝึกเป็นพนักงานโทรศัพท์ แต่ไปไม่ไหวเพราะคร่ำเคร่งมากจึงไปเป็นพนักงานปัมน้ำมันในที่สุด

เมื่ออายุ 19 ปี เขาได้พบกับหญิงสาวคนหนึ่งซึ่งต่อมาได้แต่งงานกันหลังจากมีความสัมพันธ์กันในระยะเวลาดสั้น ๆ หลอนเป็นผู้หญิงเกินโตอายุมากกว่าลีโอ 7 ปี หลังจากแต่งงานก็ย้ายไปอาศัยอยู่กับป้าและลุงของหลอน ป้าเป็นคนที่ชอบขู่ว่าจะเป็นผู้มีอำนาจปกครองคนในบ้านแต่เพียงผู้เดียว ลีโอจึงมีความยุ่งยากใจเกี่ยวกับหลอนมาก และชมชื่นใจที่หลอนชอบยกคนชมเหง เขาอยู่เสมอ ก่อนที่ลูกคนแรกจะเกิด (ก่อนจะครบปีของการแต่งงานเพียงเล็กน้อย) เหตุการณ์ในบ้านอยู่ในภาวะเหลืองหน ลีโอและภรรยาจึงย้ายไปอยู่ในอพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่ง ทำให้ป้าวิพากษ์วิจารณ์ลีโอมากยิ่งขึ้น เขาได้รับการสนับสนุนจากภรรยาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น หลอนเป็นคนเงี้ยบ ๆ ไม่ชอบใครชอบทำตัวดีกลับ มีความวิตกกังวลเมื่ออยู่ในหมู่คน ไม่เข้าใจปัญหาของลีโอและไม่เป็นอิสระในการกระทำต่าง ๆ

อาการป่วยของดีโอ เริ่มต้นจากที่ถูกชายคนแรกเกิดหลังจากแต่งงานแล้ว 11 เดือน เขาเริ่มรู้สึกหน้ามืดตาลาย หัวใจเต้น และหัวหมุน กลัวความร้ายกาจของป่าของภรรยา มากยิ่งขึ้น แต่เขาก็ไม่เคยพูดถึงสิ่งเหล่านั้น เกิดความรู้สึกอยากฆ่าตัวตายในบางครั้ง แต่ไม่เคยพยายามฆ่าตัวเองเลย อย่างไรก็ตาม เขารู้สึกหงุดหงิดและมีความกดดันจากสิ่งเหล่านี้ เขาพยายามไปโบสถ์เพื่อลดความวิตกกังวลถึงกลัวแก่ไม่หาย ดูเหมือนจะมีความตึงเครียดเพิ่มขึ้น เสียขวัญซ้ำ เริ่มมีอาการตื่นและไม่เต็มใจที่จะพูดคุยกับคนอื่น ทำให้ต้องหยุดงานเป็นระยะ ๆ ตลอดมา เขาไปรับการบำบัดจิตตอกันเกือบปีอาการดังกล่าวจึงหายไป

เขาเป็นปกติอยู่จนกระทั่งป่าของภรรยา เขามารุ่นวายอีกโดยเริ่มเร่งเร้าให้เขาไปหา งานดี ๆ ทำ ทำให้เขาเริ่มมีอาการหัวหมุนและเจ็บปวดที่คอ กลัวเมื่อพูดกับคนอื่นโดยเฉพาะ เกี่ยวกับการงาน มีอาการคลื่นเหียนอาเจียน หน้ามืดตาลายและเหงื่อออกมาก กลัวว่าตนเอง จะวิกลจริต จึงไปรับการบำบัดจิตตอกันอีกครั้งหนึ่ง ประมาณ 6 เดือนอาการดังกล่าวค่อย ๆ ลดลงแต่ก็ยังไม่หายขาด หลังจากไปรักษาอยู่ปีกว่าอาการดังกล่าวก็ยังไม่หายขาด แต่เขาก็ยังสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องไปโรงพยาบาล

2. Hysterical Neurosis

ลักษณะอาการคือจิตใจทำงานผิดปกติหรือทำงานไม่ได้เลยเนื่องจากเกิดความขัดแย้ง ในใจขึ้น ทำให้เกิดอารมณ์พลุ่งพล่านขึ้นทันทีทันใด Page (1947:43) รวบรวมอาการทาง ภายของคนไข้ที่เป็น Hysterical Neurosis ไว้ดังนี้

ขาดความสามารถในการรับสัมผัส

1. ขาดความรู้สึกที่ผิวหนัง ไม่รู้สึกเจ็บปวด ร้อนหนาว อาจเป็นที่มือ เท้า หรือ ร่างกาย (ครึ่งซีก)
2. มีความรู้สึกว่าการถูกรบกวนที่อวัยวะสัมผัส และมีความรู้สึกอย่างรุนแรงต่อสิ่งเร้า
3. สูญเสียการมองเห็น
4. สูญเสียการได้ยิน หรือฟังได้อย่างไร้ประสิทธิภาพ

ขาดความสามารถในการเคลื่อนไหว

1. เป็นอัมพาตบางส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น แขนถึงไหล่ ที่ขาบริเวณ เข่าลงมา

2. ไม่สามารถยืนหรือเดินได้ บางทีถ้านั่งหรือนอนก็สามารถเคลื่อนไหวขาหรือแขนได้
3. ชักกระตุก สั่น ปวดร้าวทั่วตัว
4. พุคตะกุกตะกัก ไม่มีเสียง

อาการทางร่างกายอื่น ๆ

1. ถูกปลุกถูกรบกวนเสมอ ๆ เหงื่อออกมาก ผิวเปลี่ยนแปลง และหน้าแดง
2. การทำงานของกระเพาะผิดปกติ เมื่ออาหาร เป็นตะกิวที่ท้อง ท้องร่วง และอาเจียน

Hysterical Neurosis นี้ แยกเป็น 2 ประเภทคือ Conversion reaction และ Dissociative reaction ดังรายละเอียดต่อไปนี้

Conversion Type

อาการโดยทั่วไปคือประสาทสัมผัสและระบบประสาทที่อยู่ในความควบคุมของจิตใจ ได้รับการกระทบกระเทือน เช่น ตาฟาง มองไม่เห็น หูหนวก หูตึง หมดสติ อัมพาต พุกไม่ไค เป็นต้น

ตัวอย่างของ Conversion

James L., อายุ 19 ปียังไม่แต่งงาน เจมส์ เป็นบุคคลที่พยายามหลีกเลี่ยงในการพบปะกับคนอื่น เขามีอาการหายใจไม่ค่อยสะดวก และรู้สึกมีบริเวณจุก เขาถูกส่งให้ไปหาจิตแพทย์เพื่อบำบัด จากการตรวจสอบและสัมภาษณ์ เจมส์ เป็นคนที่มีความรู้สึกตอสัง เรออย่างรุนแรง และมักจะได้รับ การเหยาแหยจากเพื่อน ๆ เกี่ยวกับจุกที่ผิดปกติของเขา เมื่อเจมส์เริ่มเชื่อถือการบำบัดของจิตแพทย์ เขามักจะพูดถึงเรื่องที่ถูกเพื่อน ๆ พุกจาเยาะเย้ยเกี่ยวกับจุกที่จุ่มยาวผิดปกติของตนให้จิตแพทย์ฟัง และนี่เอง เป็นสิ่งที่ทำให้เขารู้สึกเสียวและชาที่จุกและหายใจลำบาก เพราะจุกเป็นสัญลักษณ์ของการที่สังคมไม่ยอมรับ และตัวเขาเองก็ไม่ยอมรับความจริงดังกล่าว

ตัวอย่างที่ 2 ของ Conversion

Minerva E., อายุ 20 ปี แต่งงานแล้ว แต่หย่ากับสามี ปัจจุบันอยู่คนเดียวในอพาร์ทเมนต์เล็ก ๆ แห่งหนึ่ง เธอเป็นลูกสาวคนเล็กของครอบครัวชนชั้นกลางครอบครัวหนึ่ง พ่อเป็นนักกีฬามาก่อนและเป็นคนที่น่าคบมาก รู้สึกว่าพอ

จะชอบมีเนื้อวรา่มากกว่าพี่ชายซึ่ง เธอเองก็รักพอมากเช่นกัน แต่ไม่ชอบผู้เป็นแม่เอาเสียเลย เพราะเป็นคนที่อ่อนแออย่างมาก มีเนื้อวราทำตัวคล้าย ๆ เด็กชาย และสนิทสนมกับพี่ชายมาก เมื่อไปโรงเรียนก็เรียนอยู่ในระดับดีกลางของชั้น กระจ้อหรือรอนในการทำงานและเล่นกีฬา เป็นคนที่เด่นเป็นดาวคนหนึ่งที่เดียว หลังจากจบไฮสกูลก็ไปเป็นพนักงานขายของในร้านแห่งหนึ่งในบริเวณที่เธออาศัยอยู่

มีเนื้อวราสนิทกับเพื่อนชายคนหนึ่ง ในสมัยที่เรียนไฮสกูลตลอดมา แต่ก็ไม่ได้อยู่ร่วมกัน เพราะหล่อนได้แต่งงานกับเพื่อนของเขาในระยะเวลาอันสั้นหลังจากที่รู้จักกัน ครอบครัวคัดค้านการแต่งงานอย่างรุนแรงและไม่ชอบสามีเธออย่างยิ่ง เนื่องจากเขาเป็นคนที่ไม่มีความทะเยอทะยานอะไรเลย หลังจากแต่งงานเขาก็ไม่สามารถแสดงให้เห็นได้ว่าเป็นคนที่มีความสามารถอะไร ยังไม่มีงานอะไรทำพอจะเลี้ยงตัวได้เพราะเป็นเพียงช่างแถมเท่านั้น และยังขาดสมรรถภาพทางเพศอีกด้วย หลังจากแต่งงานยังไม่ครบปี เขอก็กแยกไปอยู่กับครอบครัวตามลำพัง อยู่ได้ไม่นานก็รู้สึกว่าจะมีครอบครัวกลับไปหาสามีอีก แต่อยู่ได้ไม่กี่เดือนเขอก็กเหวี่ยงเพราะตกมันใจ หลังจากนั้นไม่นาน เธอและสามีก็หย่าขาดจากกันตามกฎหมาย

มีเนื้อวราเริ่มมีอาการผิดปกติตั้งแต่ตอนอยู่ไฮสกูลขณะที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนชายวันหนึ่ง ไปนั่งรถมาบรรทุกธุวาทึ่วก้วยกัน เธอรู้สึกว้าในคอแห้งผากและอึดอัดจนจะหายใจไม่ออก อาการดังกล่าวเป็นอยู่สองสามเดือนทำให้มีปัญหาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนและการสังคมกับเพื่อน ๆ จากการรักษาทางยาทำให้อาการดังกล่าวหายไป อาการดังกล่าวก็เริ่มขึ้นมาอีกเมื่อเธอแต่งงานและรู้ว่าครอบครัวไม่ชอบ ไม่พอใจในตัวสามีของตน ชีวิตสมรสเริ่มมีการแตกแยกแต่ก็ดีขึ้นเมื่อเธอตั้งครรภ์ อย่างไรก็ตามในที่สุดก็ต้องหย่าขาดจากกัน หลังจากเธอห่างลูก อาการผิดปกติเพิ่มมากขึ้น เธอจึงไปพบจิตแพทย์

ในการสัมภาษณ์ครั้งแรก เธอพูดถึงอาการต่าง ๆ อย่างฉลาดและสร้างสรรค์ แต่ก็แสดงความรู้สึกเมื่ออภิปรายถึงอาการเหล่านั้น เธอมีพูดถึงปัญหาในการแต่งงานอย่างตรงไปตรงมาด้วยการควบคุมตนเองได้อย่างดี เครื่องแต่งกายดูธรรมดา ๆ เรียบ ๆ ไม่มีเครื่องประดับอะไร ลักษณะท่าทางเหมือนผู้ชายที่เค็ดเคียวคนหนึ่ง เธอสนใจและมารับการรักษามากตามกำหนดเวลาที่นัดทุกครั้ง เธอออกจิตแพทย์ว่าเธอไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า จะอยู่ที่เดิมต่อไปหรือจะโยกย้ายไปอยู่เมืองซึ่งสามีเก่าอยู่ และสามารถพบเขาได้ทุกเมื่อถ้าเธอต้องการ เธอไม่เคยทำตามที่คิด และไม่แน่ว่าเธอตัดสินใจย้ายไปจากเมืองที่เคยอยู่หรือหมดความสนใจในการรักษา หลังจากอาการต่าง ๆ บรรเทาลง

Dissociative Type

อาการโดยทั่วไปคนไข้อยังมีความรู้สึกตัวอยู่ แต่จะมีอาการหลงลืมไปชั่วคราว ระยะเวลาที่ลืมอยู่อาจลุกขึ้นยืนหรือเดินได้ มีความรู้สึกในทางลบอย่างรุนแรงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คนไข้จะตกอยู่ในภาวะที่เรียกว่า fugue state คือนึกไม่ออกว่าตนเองคือใคร มีบุคลิกภาพผิดไปจากเดิม พยายามหลีกเลี่ยงสิ่งแวดล้อมที่ตนได้เคยมีประสบการณ์ ไม่สามารถรวบรวมและรำลึกถึงประสบการณ์ในช่วงที่อยู่ในภาวะดังกล่าวนี้ได้

ตัวอย่างของ Dissociative Type

Marvin K., อายุ 32 ปี มีบุตร 1 คน เป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว แม่ตายจากเพราะอุบัติเหตุอย่างปัจจุบันทันด่วนในขณะที่เขาเป็นทารกอยู่ พ่อเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องมีภาระมากมายเกี่ยวกับชุมชน จึงไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กับลูกชายมากนัก มารวันเคยโตอยู่กับป้าซึ่งเป็นสาวโสด ซึ่งมีความรักและเมตตาเขามาก หลอนเป็นคนเงี้ยวขี้ม แต่ก่อกวนกว่าที่จะสูงส่งอยู่กับเด็ก ๆ อย่างเขาตลอดเวลา เขามีความสัมพันธ์สนทนากับป้าคนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน และพวกญาติ ๆ อีก 2 คน มารวันเป็นคนเรียนเก่งได้รับปริญญาทางเคมีจากวิทยาลัยของรัฐ แต่เขามีความสนใจเพียงเล็กน้อยที่จะเขาไปทำงานที่เกี่ยวข้องกับความรูที่ได้รับ เพราะว่าขณะที่เรียนอยู่เขาสนใจการแสดงเป็นอย่างมาก และก็ประสบความสำเร็จในคานนี้อยู่ไม่น้อย หลังจากจบจากวิทยาลัยจึงปฏิเสธที่จะไปฝึกฝนอบรมคานอาชีพตามที่ตนเลาเรียนมา กลับไปเลือกทำงานเกี่ยวกับการแสดงโดยการรวมกลุ่มเล็ก ๆ ไปแสดงตามโรงแรมต่าง ๆ ในระหว่างฤดูพักผ่อน ท้ายที่สุดก็แต่งงานกับนักแสดงนำฝ่ายหญิงของคณะละครคอนของเขาตนเอง ชีวิตแต่งงานมีปัญหามากมาย เขาไม่สามารถปรับตัวเกี่ยวกับเรื่องเพศได้ มารวันพยายามทำงานที่ตรงกับความรู้ ภรรยารู้สึกผิดหวังเพราะไม่มีความตื่นเต้นภาคภูมิใจเท่าที่เคยเป็นอยู่จึงเริ่มมีความสัมพันธ์กับชายอื่นหลายคน ในที่สุดก็หย่าขาดจากกัน เขาได้งานที่มึนรายได้ก็ทำแต่ก็อยู่ได้ไม่นาน เริ่มมีมันต์กับผู้หญิงบ่อยขึ้น ๆ และมีความสัมพันธ์ฉันท์คู่สาวกับหญิงหลายคน แต่ไม่เคยจริงจังกับหญิงเหล่านั้น เขาเป็นคนขี้โมโห อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มีความโน้มน้าวที่จะฆ่าคนอื่นและตนเอง และพยายามที่จะทำให้สำเร็จตามที่ตั้ง

หลังจากมาอยู่โรงพยาบาลได้ 4 ปี เขาเริ่มถูกกักคั่นอย่างหนักจากความรู้สึกที่ว่าชีวิตของเขาเสียเวลามากไปและต้องการที่จะตั้งต้นใหม่ จึงแต่งงานกับภรรยาคนที่สอง

หลังจากรู้จักกันในงานเลี้ยงเพียง 10 วันเท่านั้น อย่างไรก็ตามเขามักยุ่งอยู่กับงานหลายอย่าง จึงให้ความสนใจของเธอไม่เพียงพอ ทำให้เธอไปมีความสัมพันธ์กับเพื่อนสนิทคนหนึ่ง ของเขา ทั้งคู่ถูกเลี้ยงทะเลาะวิวาทกันตลอดมา ในที่สุด 2 สัปดาห์ก่อนที่เขาจะเข้าโรงพยาบาลอีกครั้งหนึ่ง ภรรยาหนีไปอยู่กับครอบครัวของหลอนซึ่งอยู่ในชุมชนที่ใกล้เคียงกันนั่นเอง มารวันรู้สึกหัวเสีย เกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างมาก 2-3 วันหลังจากนั้นเขาจึงไปพบเพื่อขอคืนดี เขาและภรรยาได้ไปพักผ่อนในที่ ๆ ใกล้กับบ้านเพื่อนเก่าคนหนึ่ง ซึ่งลูกสาวของเขาอาศัยอยู่ด้วย หลังจากนั้นเพียง 2 วัน ก็เกิดหุ่เมื่องทะเลาะวิวาทกันอีก ภรรยาตีอย่างหนักและพูดว่าจะไม่กลับมาหาเขาอีก มารวันโกรธหลอนมาก ทูบตีและตอยจนหลอนล้มลง เขารู้สึกว่าตนเองทำความผิดอย่างรุนแรง ขณะนั้นเพื่อน ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงก็เข้ามาในหอง เขาจึงรีบออกไป และไม่ได้อีกครั้งหนึ่ง และจินตนาการว่าตนเองกำลังประสบอุบัติเหตุ ภรรยาและลูกสาวตาย ตัวเองตาบอดและหูหนวก

3 ปีหลังจากที่เขาตกอยู่ในภาวะดังกล่าว รู้สึกได้ขึ้นเสีงของภรรยาและคิดถึงอุบัติเหตุอยู่ตลอดเวลา เขารวันหนึ่งเขารู้สึกประหลาดใจที่เห็นลูกสาวซึ่งเขาจำได้ขณะที่เธออายุ 1 ปี วันต่อมาเมื่ออาการของเขากำเริบอีกเพื่อนได้นำลูกชายเล็ก ๆ ของเพื่อนเข้ามาในหอง แต่มารวันก็จำไม่ได้ เมื่อนำไปกักตาศาที่เขาศเคยไปบ่อย ๆ เขาจึงจำเพื่อนเก่าที่รำรวยคนหนึ่งได้ แต่ไม่คอยแน่ใจ เมื่อมีอาการหลงลืมเกิดขึ้นอีกเขาจึงถูกส่งโรงพยาบาลและได้กลับบ้านภายใน 1 สัปดาห์ เขามีอาการปกติและไม่ไ้มารับการรักษ่อีกเลย

3. Phobic Neurosis

เป็นอาการกลัววัตถุสิ่งของหรือสถานการณ์ ซึ่งไม่สามารถทำอันตรายใด ๆ ได้จริง ๆ บางครั้งถึงกับสันสติ หน้ามืดหรือวิงเวียน เหนื่อยอ่อน ตัวสั่น ใจสั่น เหงื่อออกและคลื่นเหียนอาเจียน อาการของ Phobic Neurosis นี้ มักจะพบในคนที่เป็นโรคประสาทชนิดอื่น ๆ ด้วย อาการเหล่านี้นอกจากจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ป่วยประสบกับสิ่งของหรือสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความกลัวแล้วผู้ป่วยยังกลัวไปถึงสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับสิ่งของหรือเหตุการณ์ดังกล่าวด้วย อาการกลัวนี้มีหลายอย่างเช่น กลัวความสูง กลัวดำอยู่ในที่โล่ง กลัวเมื่ออยู่ในที่คับแคบ กลัวความมืด กลัวฝูงชน กลัวสัตว์ เป็นต้น

ตัวอย่างของ Phobic Neurosis

ชายคนหนึ่งอายุ 55 ปี เขากลัวว่าจะถูกทำร้ายจากข้างหลัง อาการดังกล่าวเริ่มเป็นมาตั้งแต่ตอนเขาอยู่ในวัยเด็กและเป็นอยู่จนถึงปัจจุบัน

ขณะที่กำลังเดินอยู่บนถนน เขาจะไม่กล้ามองไปข้างหลัง โดยถาฐความรู้สึกว่าคนอื่นกำลังเดินตามมา เวลาไปงานสังสรรค์หรืองานนอกบ้าน เขาจะเลือกนั่งเก้าอี้ที่หันหลังเขาราวฝา ไม่กล้าที่จะเข้าไปในโรงภาพยนตร์หรือในสถานที่มีคนมาก ๆ เขาไม่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมจึงเกิดอาการกลัวเช่นนั้น เมื่ออายุครบ 55 ปี เขาได้ไปยังเมืองที่เขาอาศัยอยู่เมื่อตอนเป็นเด็ก หลังจากตรวจตราบ้านเก่าแล้วก็ได้ไปยังร้านขายของชำของเพื่อนเก่า ทั้งคู่พูดคุยกันถึงเรื่องความหลังที่ผ่านมา เจ้าของร้านพูดกันว่า ผมจะเล่าถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ เมื่อตอนคุณเป็นเด็ก ขณะที่คุณเดินผ่านร้าน คุณจะคว่ำตัวให้อยู่บนชั้นวางของข้างหน้าต่างไปเรื่อย ๆ ทุกวันหนึ่งผมเห็นคุณเดินมาผมจึงแอบซ่อนอยู่หลังถึงเบียร์ พอคุณหยิบขวดที่กองผมมักโดดออกมาทางหน้าต่างและจับมือคุณไว้ คุณร้องเสียงหลงแล้วเป็นลมลงลงข้าง ๆ ทางเดินนั้นเอง เหตุการณ์นี้เองที่ทำให้เขากลับต่อมาเรื่อย ๆ จนถึงอายุ 55 ปี

4. Obsessive-Compulsive Neurosis

มีอาการที่ความคิดที่ไม่พึงปรารถนามากกระตุ้นให้คิดคำนึงอยู่ตลอดเวลา หยุดไม่ได้ คิดซ้ำคิดซากกลับไปกลับมาและมีการตอบสนองทางร่างกายควย เช่น ล้างมือซ้ำแล้วซ้ำอีกเนื่องด้วยคิดว่าจะติดโรค คนไข้ประเภทนี้ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ถ้าจะแยกคำ 2 คำดังกล่าวข้างต้นก็จะได้ดังนี้

Obsessive หมายถึงการคิดกลับไปกลับมาโดยที่ไม่สามารถควบคุมได้ มักจะคิดหาคำตอบที่ไม่มีทางยุติใดเช่น พระเจ้ามีจริงหรือไม่ ? อะไรรู้คือขอเท็จจริง ? หรือ สงสัยอยู่เสมอว่าการกระทำที่ล่วงมาแล้วในอดีตนั้นถูกหรือผิด เวลาพูดถึงพูดควยลอยคำซ้ำ ๆ ซาก ๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือมีอาการที่เรียกว่า scrupulosity คือมีความทุกข์ทรมาน กระวนกระวายสงสัยว่าคนอื่นจะไม่ยกโทษให้ ทำให้มีการสารภาพบ่อย ๆ แต่ก็ไม่ทำให้สบายใจขึ้น

Compulsive หมายถึงการกระทำซ้ำ ๆ กลับไปกลับมา เช่น นับเงิน นับแล้วก็นับอีกอยู่อย่างนั้น ยึดไหลซ้ำ ๆ ซาก ๆ มีอาการกระตุกที่หน้าบ่อย ๆ ฯลฯ มักจะมีอาการของ Obsessive รวมควยเสมอ

โรคประสาทชนิดนี้มักแสดงออกหลายรูปแบบ เช่น

1. มีความวิตกกังวลในสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใด แต่ไปแสดงออกในอีกสถานการณ์หนึ่ง เช่น หญิงคนหนึ่งมีความรู้สึกอยากทำร้ายลูกสาวตนเองอยู่ตลอดเวลาเพราะอิจฉาทพี่สาวมีลูกชายถึงสองคนแต่ตนไม่มี

2. คิดถึงปัญหาที่หน้าเว็บบทบาทคำตอบซึ่ง เป็นที่ยุติไม่ได้
3. การเอาใจใส่เลี้ยงดูจนเกินปกติ ซึ่งตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริงของทนต์ (reaction - formation) เช่นไม่ต้องการลูก ไม่อยากมี ความคิดนี้รวมทนต์อยู่เสมอ ทนต์คนอื่นจะรู้สึกถึงความรักใคร่เอาใจใส่ดูจนเกินปกติ เพื่อปิดบังความรู้สึกดังกล่าวไว้ไม่ให้ใครรู้
4. ไม่สามารถตัดสินใจอะไรได้ มีความสงสัยอยู่ตลอดเวลา ำพั้งรำพัน เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซ้ำ ๆ ซาก ๆ

ตัวอย่างของ Obsessive-Compulsive Neurosis

นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จคนหนึ่ง กล่าวว่าตนเอง จะตายอย่างปัจจุบันทันด่วน อาการดังกล่าวเป็นมา 50 ปีแล้ว และจะรุนแรงขึ้นถ้าเขาอยู่ วาง ๆ ในเวลาดกลางคืน เขาจึงไม่ยอมเข้านอนในเวลาดกลางคืนเลย เพราะกลัวจะเกิด อันตรายอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นขณะที่นอนหลับ ถ้าเขาไม่แต่งตัวออกไปไหนเขาจะใส่เสื้อผ้าให้ คลุมร่างกายเขาจนหมดทุกส่วนเพราะคิดว่าจะป้องกันอันตรายได้ นอกจากนี้ยังรู้สึกทนต์ว่า เลข 3 เป็นเลขที่นำโชคร้ายมาสู่เขาจึงหลีกเลี่ยงที่จะจับสิ่งของอย่างใด 3 ครั้ง แต่จะแตะต้องหรือ จับถึง 18 ครั้ง เขาคิดว่าจะมีโชโหมยเขามาด้กของและเมื่อได้ขึ้นเสียงไม่ว่าเป็นเสียงอะไรเขา จะรีบไปที่ประตูหน้าต่างทันที เพื่อความม่ปิดเรียบร้อยอยู่หรือเปล่า ในคืนหนึ่ง ๆ เขาทำอย่างนี้ ซ้ำ ๆ หลายครั้ง ตรวจดูไปแล้วกลับมตรวจดูใหม่อีกหลาย ๆ ครั้ง เมื่อไปหาจิตแพทย์ปรากฏ ว่าไม่มีใครยอมรับประกันชีวิตของเขาเนื่องจากความคั่นโลหิตสูง ทำให้เขากลัวความตายที่อาจ เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน เขาเวลานวายุอยู่กับกรปฏิบัติตามระเบียบประเพณีอย่างเคร่งครัด ในการใช้เครื่องแต่งตัว ความเชื่อเกี่ยวกับเลข 3 และความเชื่อว่าจะมีผู้ร้ายมาด้กโชโหมย ใน ความคิดที่ว่าสุขภาพของทนต์ไม่ด้และความตายกำลังใกล้เข้ามาทำให้เขาตรึงเครียดไม่ม่อนอยู่ อันกินจึงต้องไปหาแพทย์

5. Depressive Neurosis

เป็นอาการของทนต์ที่มีปฏิกริยาโต้ตอบอย่างรุนแรงต่อความกดดันจากความขัดแย้งภายใน ใจหรือเพื่อทำให้ทนต์เกิดความสำคัญหรือมีชื่อเสียงโดยแสดงว่าทนต์ไม่รักใคร่ในวัตถุสิ่งของหรือยึดมั่น ในทรัพย์สมบัติต่าง ๆ อาการทั่วไปคือรู้สึกเศร้าโศกและมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความรู้สึกผิด (guilt) และความละอายแก่ใจ มีอาการเหนื่อยง่าย อ่อนเพลย์เป็นประจำ นอนหลับยาก

รู้สึกยากลำบากในการทำงาน มีความรู้สึกเวทนาสงสารตนเองและคำหึงหรือเกลียดชังตนเอง มีความสำเร็จในชีวิตที่ผ่านมาเพียงเล็กน้อย และรู้สึกสิ้นหวังในอนาคต ถ้ายังทำงานต่อไปก็จะประสบกับความล้มเหลว มีอาการที่เรียกว่า anorexia (ไม่ยอมรับประทานอาหาร) มีอาการท้องผูก น้ำหนักลด ไม่สามารถใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายได้ตามปกติ อาการทางประสาทชนิดนี้มักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลมีความทุกข์ระทมอย่างใหญ่หลวง เช่น คนที่รักหรือของรักตายหรือถูกทำร้าย หรือประสบกับความวิบัติทางด้านการเงิน เช่น ค่าขายขาดทุนจนหมดตัว ฯลฯ บางครั้งอาการของโรคนี้อาจเกิดขึ้นหลังจากผู้ที่เป็นประสบความสำเร็จอย่างใหญ่หลวงในชีวิต ซึ่งทำให้บุคคลนั้นเกิดความวิตกกังวลและรับผิดชอบต่อความสำเร็จนั้นไว้ให้มั่นคงจะทำตัวตามสบายเหมือนเดิมไม่ได้ เพราะกลัวคนอื่นจะหมกความชื่นชม โกรธแค้น และอิจฉาริษยาในความสำเร็จของตน

ตัวอย่างของ Depressive Neurosis

Hannah M. อายุ 50 ปี มีบุตร 2 คน หย่าขาดกับสามีแล้ว ขณะนี้อาศัยอยู่กับลูกชายและลูกสะใภ้ภายในบ้านที่สะดวกสบายทุก ๆ อย่าง มาพบจิตแพทย์เพื่อรับการบำบัดเพราะรู้สึกว่าตนมีความกดดันบางอย่างอยู่ไม่สามารถเอาชนะความกดดันดังกล่าวนี้ได้

จากการอภิปรายถึงพื้นเพเดิมของแอนนาพบว่า หลอนเป็นคนที่ไม่เคยมีความสุขตลอดมาและไม่มีความสัมพันธ์เป็นพิเศษกับใครคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หลอนเป็นลูกคนเล็กในบรรดาลูก 7 คนของครอบครัว เกิดหลังพี่คนโตถึง 6 ปี หลอนมักจะรู้สึกว่าไม่เป็นที่ต้องการของครอบครัวหรือพี่น้อง โดยเฉพาะพี่สาวทั้งสามคน เวลานอนก็ถูกกำหนดให้นอนหลังบ้านในห้องเก็บหนังสือเล็ก ๆ ของพ่อ โดยมีพี่น้องเล็ก ๆ อื่นหนึ่ง จนกระทั่งพี่ชายแต่งงานจึงมีห้องเป็นของตนเอง แต่พี่สาวต้องการห้องดังกล่าว แอนนาจึงจำใจต้องแลกห้องของตนกับพี่สาว ทำให้คนในครอบครัวมองเห็นว่าแอนนาคือผู้ถูกขูดรีดข่มเหงการยอมรับสิ่งต่าง ๆ เหตุการณ์ดังนั้นก็เหมือนว่าแอนนาเป็นคนอ่อนแอในสายตาของคนในครอบครัว แม่แต่เสื้อผ้าที่ของใช้ของพี่สาว ๆ เลิกใช้แล้ว จนแอนนาพูดบ่อย ๆ ว่า เธอถูกเกลียดชังและหาว่าใจเอาจงใจโดยคนในครอบครัวทุก ๆ คน

2-3 ปีหลังจากแอนนาจบไฮสคูล ก็แต่งงานกับชายคนหนึ่งซึ่งไม่รู้จักกันเป็นอย่างดีซึ่งนักเขามาตั้งหลักแหล่งในเมืองที่หลอนอาศัยอยู่ เขาเป็นคนที่ไม่สามารถทำงานอะไรเป็นหลักแหล่งได้นาน ๆ จึงไม่ได้รับความเชื่อถือจากคนทั่วไป แอนนามีลูกชาย 2 คน ความเป็นอยู่จึงเป็นไป

อย่างออกอ้อม แม้กระนั้นสามีก็ล้มคึดนอกใจ ทำให้หลอนมีความวิตกกังวลมากจนไม่ยากพบปะกับเพื่อนฝูงหรือครอบครัว หมอประจำครอบครัวให้หลอนไปพักผ่อนที่อื่นสักกระยะหนึ่ง แอนนาจึงไปพักอยู่กับป้าที่หลอนรักมากคนหนึ่งประมาณ 3 เดือน ช่วงนี้ถูก ๆ ได้รับความดูแลจากพี่สาวของแอนนาตลอดเวลา ในช่วงเวลาดังกล่าว ลูกชายคนเล็กซึ่งอายุ 2 ปี ถูกภรรยาคนโตรับมาเลี้ยงที่ศีรษะ ต่อมาทำให้เขากลายเป็นคนที่มีปัญหาทางสติปัญญา เมื่อกลับมาบ้านสามีก็หนีจากไปและพยายามจะขอหย่าและหลอนก็ยินยอม จึงได้หย่าขาดจากกัน แอนนาไปทำงานเป็นเลขานุการเพื่อช่วยเหลือครอบครัวและเก็บเงิน เพื่อให้ลูกชายคนโตได้รับการศึกษาที่ดีที่สุด จนในที่สุดเขาประสบความสำเร็จอย่างงดงามในธุรกิจการประกัน เมื่อแต่งงานจึงรับแม่และน้องชายมาอยู่ร่วมกัน

แอนนามีความทุกข์ระทมอย่างรุนแรงมากหลังจากสูญเสียลูกชายคนเล็กที่มีความนิคปลกดีทางสมองไป ตลอดเวลาอันยาวนานเลี้ยงดูและรักษาพยาบาลเขาอย่างดี และมีความรู้สึกนึกอยู่เสมอว่า ที่ลูกต้องกลายเป็นคนพิการและหายไปนั้นที่สุดก็เนื่องจากหลอนไม่ได้อยู่ดูแลในช่วงที่หมอให้ไปพักผ่อน เมื่อครั้งหลอนไม่สบาย หลอนเริ่มกังวลว่าตนเป็นภาระของคนอื่นอย่างมาก จึงพยายามหลีกเลี่ยงที่จะใช้จ่ายเงินทองของลูกชายที่หลอนอาศัยอยู่ด้วย ความกลัวดังกล่าวทำให้หลอนไม่สามารถทำงานได้ และนอนหลับยาก ก่อนที่จะมาหาหมอหลอนคิดที่จะฆ่าตัวตาย

ในขณะที่สัมภาษณ์แอนนาเต็มไปด้วยความระทมทุกข์ หลอนเอาแต่ร้องไห้และบิคมมือไปมา เธอยืนยันว่าไม่อยากไปอยู่ไหนเป็นภาระแก่ลูก หลังจากได้รับการรักษาโดยการสัมภาษณ์ถึง 16 ครั้งติดต่อกัน ก็เริ่มเข้าใจปัญหาของตนเองดีขึ้น และวางแผนการต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวเองได้ตามสภาพความจริงขึ้น จนในที่สุดก็สามารถไปทำงานได้

6. Neurasthenic Neurosis

อาการของโรคนี้คือเหนื่อยอ่อนตลอดเวลา ทำอะไรก็เหนื่อยก็ทำไม่ไหวเพราะเหนื่อยง่าย บางครั้งถึงกับหมดแรงเลยทีเดียว แต่มีความกคคคน้อยกว่า Depressive Neurosis อาการที่เด่นชัดคือ ประสาทอ่อนหรือขวัญอ่อน และมักมีอาการอื่น ๆ รวมด้วยเช่นไม่สามารถรับรู้แสง เสียง หรืออุณหภูมิได้ตามปกติ การนับหรือขยายตัวของเส้นเลือดไม่ไปตามปกติ ทำให้หน้าแดงนิคปลกดี เหงื่อออก หรือหนาวมาก จึงมักจะแต่งกายด้วยเสื้อผาหนาและมักกลัวอยู่เสมอว่าตนจะเป็นหวัด ผู้ชายจะรู้สึกสูญเสียกำลังลงไปเรื่อย ๆ ส่วนผู้หญิงจะรู้สึกเจ็บปวดเมื่อมีระดู เวลานอนหลับจะถูกรบกวนด้วยความฝันจืดจาง ๆ ในตอนเช้าก็รู้สึกอ่อนเพลีย หมดแรง และมีความรู้สึกว้าวุ่น ๆ ไม่ไคทำอะไรให้เป็นชิ้นเป็นอัน ความจำเสื่อม

มีความละเอียด ความเชื่อมั่นในตนเองทำ ไม่สามารถตัดสินใจอะไรได้ อีกลัก ๆ ทบอะไร ไม่ค่อยได้

ตัวอย่างของ Neurasthenic Neurosis

วิศวกรที่ฉลาดและมีความทะเยอทะยานคนหนึ่ง มี

อาการทุกขุทรมานด้วยความเหนื่อยอ่อนและมีความกดดันในสี่ระยะเวลาตลอดเวลา เขามีความ สามารถอย่างยอดเยี่ยมในการปฏิบัติงาน แต่รู้สึกว่าตนยังขาดความสามารถเพียงพอ เพราะ เขาอ่อนเพลียหมดแรงง่าย เขาต้องการนอนวันละ 11 ชั่วโมง แต่นอนได้น้อยมาก ต้อง ปัสสาวะบ่อย ๆ ท้องผูกบ่อย ๆ และหมกเรื้อรังหนักแรง อาการดังกล่าวเริ่มมีมาตั้งแต่วัยรุ่น เพราะมีความรู้สึกผิดค้อย่างรุนแรงต่อการที่ตนมีความรู้สึกทางเพศและการสำเร็จความใคร่ด้วย ตนเอง เนื่องจากถูกกลโหษอย่างรุนแรงและถูกขู่ข่มขู่กับไฟเล็ก พอเป็นคนทำโทษและบังคับ ขู่ขู่ไม่ไหวทำเช่นนั้นอีก เขามักจะหนีออกจากบ้านเสมอ ๆ แม่สนิทสนมกับเขามาก แต่ก็ยอม ความคำของพอเกี่ยวกับเรื่องเพศ เขาผิดหวังในพอแม่มากและรู้สึกว่าแม่เป็นคนทรยศ ชอบ ไปฟ้องพอให้เขาได้รับการลงโทษเสียทันที หลังจากรับการรักษา 3 ปี อาการต่าง ๆ ก็ทุเลาลง

7. Depersonalization Neurosis

อาการที่เด่นชัดคือ มีความรู้สึกไม่ตรงต่อสภาพความจริง ไม่รู้จักตนเองและ สภาพแวดล้อม รู้สึกว่าตนเองเปลี่ยนไปไม่ใช่คนเดิม โลกนี้กลั้มกลายเป็นสิ่งที่ไม่จริง รู้สึกว่า ชีวิตตนเหมือนอยู่ในความฝัน ไม่รู้สึกตัว หลีกหนีจากสภาพการแห่งความทุกข์ที่เป็นความจริง ในชีวิต ไม่พยายามหาทางแก้ไข เป็นอาการเบื้องต้นของ Schizophrenia

8. Hypochondrical Neurosis

อาการทั่วไปที่เด่นชัดคือ มีความกังวลเกี่ยวกับร่างกายและความเจ็บป่วยของ อวัยวะต่าง ๆ แต่ไม่ถึงกับเป็นอาการของโรคจิต อาการทางร่างกายที่มักปรากฏคือไม่สามารถ สัมผัสสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดและมี ละเอียดอ่อนและมีความสงสัยอยู่เสมอว่าอาการเจ็บป่วย ไม่สามารถรักษาให้หายได้

ตัวอย่างของ Hypochondrical Neurosis

นักศึกษาคนหนึ่งมีความทุกข์ทรมานด้วยโรคกระเพาะ

อาหารไม่ย่อย ปวดท้องและอาเจียน เขาศึกษาเกี่ยวกับการรับประทานอาหารอย่างเอาเป็น เอาตายตลอดเวลาและทำอาหารรับประทานเอง โดยรับประทานแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

จึงทำให้ไม่มีอาหารให้ย่อยอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ยังออกกำลังกายวันละหลายชั่วโมง และ
 หายใจด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับระบบพิเศษซึ่งอ่านพบในตำราของแพทย์ ปัญหาที่ต้องมาหา
 จิตแพทย์คือ ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเขาและคู่มั้น เขอรักเขามากแต่โกรธและ
 ถูกคู่มั้นเขาเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วยดังกล่าว เขาเริ่มไม่รักเธอ แต่ต้องแต่งงานกันเพราะ
 ทุกคนต้องแต่งงาน เขาแตกแยกกับเธอโดยไม่มีความรู้สึกว่าสูญเสียอะไร เขาต้องการทราบ
 ว่าการแต่งงานจำเป็นสำหรับการมีสุขภาพดีหรือไม่

เขาไม่ไปรับการรักษาวงอย่างจริงจังจึงจึงไม่โดยอะไร หมอเพียงแต่ให้ยาระบาย
 แลวันดีใหม่มาหาใหม่ แต่เขาไม่กลับไปหาอีกเลย

ความแตกต่าง ระหว่างโรคประสาทกับโรคจิต

Page (1947 : 101) เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างโรคประสาทและ
 โรคจิตไว้ดังนี้

	โรคประสาท	โรคจิต
สาเหตุ	องค์ประกอบทางจิตใจ พันธุกรรม ไม่ค่อยเกี่ยวกับระบบประสาทและ องค์ประกอบทางเคมีของร่างกาย	พันธุกรรม โรคภัยไข้เจ็บ ระบบ ประสาทเป็นสาเหตุสำคัญ องค์ ประกอบทางจิตใจไม่ค่อยมีความ สำคัญ
พฤติกรรมโดยทั่วไป	การพูดและการคิดเป็นไปอย่างค่อ เนื่อง มีระบบและมีเหตุผล ไม่ มีการหลงผิดหรือหูแว่ว หรือเห็น ภาพลวงตา ไม่มีความยุ่งเหยิง สับสนทางสมอง	การพูดและการคิดขาดเป็นห่วง ๆ ไม่ติดต่อกัน วิตถาร และไม่มีเหตุผล สมองยุ่งเหยิงสับสน มีภาพลวงตา หูแว่ว และมีการหลงผิด
อาการทางสังคม	ยอมรับความเป็นจริง และกฎเกณฑ์ ต่าง ๆ ของสังคม และมีความ สัมพันธ์กับคนอื่นโดยปกติ	ไม่ประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ของสังคม ประพฤติปฏิบัติคนในทาง ที่ไม่ใช่รูปแบบของพฤติกรรมของ สังคม

	โรคประสาท	โรคจิต
การจัดการในชีวิต ของตน	สามารถดำเนินชีวิตของตนได้ ช่วยเหลือตนเองได้ ฆ่าตัวตาย มีน้อยมาก	ไม่สามารถดำเนินชีวิตตนเองได้ การฆ่าตัวตายเป็นของธรรมดา จะต้องอยู่ในความดูแลรักษาของ โรงพยาบาล หรือบ้านที่สามารถ ควบคุมดูแลได้
บุคลิกภาพ	เปลี่ยนแปลงเล็กน้อยหรือไม่ เปลี่ยนแปลงจากเดิม	เปลี่ยนไปจากเดิมกลายเป็นคนใหม่
ความเข้าใจในสิ่ง ต่าง ๆ	เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีตาม ปกติ	เข้าใจในบางส่วนหรือไม่เข้าใจ เลย
การรักษา	ทำตามคำแนะนำของจิตแพทย์ และสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการ บำบัดรักษาทุกรูปแบบ	รักษาโดยทางร่างกายและชวบน การทางเคมี การรักษาทางจิตใจ อาจไม่ได้ผลมากนัก
พฤติกรรมโดยทั่วไป	มีอาการเป็นบางครั้งบางคราว พฤติกรรมการแสดงออกยังไม่ เสียหาย ยังอยู่ในขอบข่ายตาม ศีลธรรม	มีอาการอยู่ตลอดเวลา พฤติกรรม การแสดงออกผิดปกติจากรูปแบบ ของพฤติกรรมในสังคม เป็นไปใน ทางเสียหาย อัตรายสูงมาก

สรุป

อาการของโรคประสาทแยกออกเป็น 8 ชนิดคือ Anxiety, Hysterical, Phobic, Obsessive-Compulsive, Depressive, Neurasthenic, Depersonalization และ Hypochondriacal Neurosis ดังรายละเอียดที่กล่าวไว้ในตอนต้น

ลักษณะอาการโดยทั่วไปของคนไข้โรคจิตก็คือได้รับการรบกวนอย่างหนักทั้งในด้านความคิด อารมณ์ และบุคลิกภาพ ทำให้สิ่งเหล่านี้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง จนไม่สามารถดำเนินชีวิตด้วยตนเองได้ตามปกติ ต้องได้รับการดูแลรักษาจากโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลโดยเฉพาะ (Page, 1947 : 423)

อาจกล่าวได้ว่าลักษณะของคนที่เป็นโรคจิตมีดังนี้

1. บุคลิกภาพเปลี่ยนไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง เช่น เคยสะอาดก็กลายเป็นสกปรก เคยสุภาพเรียบร้อยก็กลายเป็นคนหยาบกระด้าง เคยสงบเสงี่ยมก็กลายเป็นคนก้าวร้าว ฯลฯ
2. ไม่อยู่ในโลกของความเป็นจริง คือไม่สามารถรับรู้สภาวะแห่งความเป็นจริงที่กำลังเผชิญอยู่ได้ มีอาการประสาทหลอน หูแว่ว หลงผิด เช่น หวาดระแวงว่าองค์กำลังวางแผนคิดฆาตน์ คิดว่าตนเป็นมหาเศรษฐีมีเงินมาก เป็นต้น
3. ไม่รู้ถึงภาวะของตนเอง ไม่รู้ว่าตัวคือใคร หรือกำลังเป็นอะไรอยู่ ไม่ต้องการหมอบ และการบำบัดรักษา

ชนิดของโรคจิต

Schizophrenia (จิตเภท)

จิตเภทเป็นความผิดปกติทางจิตที่เห็นได้ชัดเจนโดยการสังเกตจากบุคลิกภาพของคนไข้ กล่าวคือคนไข้จะมีบุคลิกภาพที่แตกแยกไม่ผสมกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อารมณ์แปรปรวน วุ่นวาย ความคิดไม่เป็นระเบียบระบบ ถูกรบกวนอยู่ตลอดเวลา ไม่รับรู้สภาวะแวดล้อมหรือสังคมว่าเป็นอย่างไร มีอาการหลงผิด ประสาทหลอน มีพฤติกรรมวิปริตผิดคนปกติโดยทั่วไป จากการสำรวจพบว่า ผู้ที่เป็นโรคจิตชนิดนี้อายุจะอยู่ระหว่าง 30-35 ปีเป็นส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามอาจพบว่าโรคนี้เป็นได้ตั้งแต่เด็กจนถึงคนชรา (Page, 1947 : 238)

อาการทั่วไปของจิตเภท

1. อาการทางอารมณ์ ผู้ป่วยไม่มีความรู้สึกรักใคร่หรือชอบพออะไรเลย รู้สึกเฉยชาเหมือนไม่มีชีวิตจิตใจ เซื่องซึม เบื่อหน่ายไม่แยแสอะไรทั้งสิ้น ปฏิกริยาโต้ตอบทางอารมณ์มีน้อยมาก ไม่มีความเศร้าโศกเสียใจเมื่อคนที่รักชอบเสียชีวิต หรือต้องพลัดพราก ไม่ยินดียินร้ายเมื่อลูกหลานหรือคนที่รู้จักประสบความสำเร็จ มักจะนั่งเขียนอะไรขยุกขยิกหรือเพ่งเหม่อมองดวงดาวในอากาศ อาจหัวเราะหรือร้องไห้โดยไม่มีเหตุผล อาจตะโกนเสียงแหลมเมื่อโกรธอย่างรุนแรง ทำร้ายผู้อื่นที่อยู่ใกล้ หรือโอดครวญโดยไม่มีสาเหตุที่เหมาะสมที่จะกระทำเช่นนั้น มีความรู้สึกสองอย่างที่ตรงข้ามกันต่อคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งในขณะเดียวกัน เช่น ฆ่าลูกชายที่ตนรักอย่างสุดซึ้งเพราะคิดว่าเป็นลูกของสามีที่ตนเกลียด

2. อาการหลงผิด มีอาการกลาย ๆ ความฝันของคนปกติ เวลาหลับคนเรามักฝันซึ่งเรื่องราวต่าง ๆ ในความฝันอาจจริงหรือไม่ก็ได้ จะวิเคราะห์หาเหตุผลว่าทำไมจึงฝันอย่างนั้นก็ได้อาจฝันว่าฆ่าคนตาย หรือเป็นเศรษฐีได้ทั้ง ๆ ที่ไม่เป็นความจริงเลย อาการหลงผิดของคนไข้เกิดขึ้นได้ทุกเมื่อโดยไม่ต้องอาศัยเหตุผล นี้กว่าคนเป็นอย่างไรก็คิดว่าตนเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ก็คิดว่าตนกำลังถูกทำร้ายก็พยายามต่อสู้เพื่อป้องกันตนเองอยู่ตลอดเวลา เชื่อว่าคนอื่นอ่านความคิดของเขาออก และควบคุมเขาไว้โดยการสะกดจิตหรือใช้โทรจิต เขาจะยอมให้คนอื่นควบคุมอยู่เช่นนั้นไม่ได้ จึงพยายามทำในสิ่งที่ตรงข้ามกับที่รู้สึกว่าการอื่นคอยควบคุมหรือบอกให้ทำ ตัวอย่างเช่นคนไข้หญิงคนหนึ่งเอาเศษผ้ามัดเข้าด้วยกันแล้วคิดว่า เป็นลูกของเธอ และคิดว่าหมอยุชายในโรงพยาบาลเป็นพ่อของลูก เมื่อหมอคนไหนเข้ามาจึงนำลูก

ไปอวด แต่ก็ไม่ให้ใครจับตองเพราะกลัวจะแย่งไปจากเธอ เวลากินหรือนอนก็ปฏิบัติกับเศษผ้าที่คิดว่า เป็นลูกนั้นเหมือนกับเป็นลูกจริง ๆ หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง คนใช้ชายรายหนึ่งเขียนจดหมายไปชมขุหญิงชราคนหนึ่งหาว่าซักซวางไม่ให้เขาแต่งงานกับหลานสาวของเธอ เขาบอกว่ามีหลักฐานที่แสดงว่าตนเองและหลานสาวของหญิงคนนั้นรักกัน หลักฐานที่เวลานั้นก็คือ ภาพของหญิงสาวที่กำลังยิ้มอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ เขาคิดว่าหลานกำลังยิ้มให้ด้วยความรักใคร่ชอบพอตัวเขาเองเพียงคนเดียว

3. อาการประสาทหลอนหรือหูแว่ว เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นโดยปราศจากสิ่งเร้าภายนอก เสียงที่ได้ยินมักจะทำให้เกิดความทุกข์ทรมาน บางคนทำตามเสียงที่คิดว่าตนได้ยิน เช่น ทำร้ายคนอื่น หรือตนเอง หรือเปิดช่องเสื้อผ้าออก เป็นต้น หรืออาจจะทำตามเสียงที่ตั้งในทางที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยก็ได้ เช่น ไปนั่งมูมท้องเพื่อหลบหน้าผู้คนที่มองอย่างขี้ขี้ เกี่ยวกับประสาทหลอนหรือภาพลวงตามักจะเกิดขึ้นในช่วงสั้น ๆ เช่น มองเห็นสวรรค์ นรก พระเจ้า หรือเห็นรัศมีพุ่งออกจากร่างกายของตน ตลอดจนเห็นคนอื่นเป็นศัตรูที่ต้องฆ่ามันให้ตาย ฯลฯ

4. อาการนิคปกติเกี่ยวกับการพูด คนไข้จะไม่สามารถพูดจาหรือสื่อสารกับคนอื่นได้ รู้เรื่อง อาจจะนั่งเงียบไม่พูดคุยกับใครเลย เพราะไม่ต้องการความสัมพันธ์กับใคร ไม่สนใจอะไรทั้งสิ้นจึงไม่มีคำพูดอะไรออกมา หรืออาจเป็นเพราะไม่มีเสียงตลอดจนคิดว่าตนเองตายแล้วไม่สามารถพูดได้ บางคนอาจมีลักษณะตรงข้ามกับที่กล่าวมา คือจะกลายเป็นคนพูดมากไม่รู้จักหยุด แต่ไม่เป็นเรื่องเป็นราวพูดซ้ำพูดซากไม่ต่อเนื่อง ไม่ได้ใจความ อาจใช้คำพูดที่ไร้ความหมายฟังไม่รู้เรื่อง

5. อาการนิคปกติเกี่ยวกับการเขียน บางคนไม่เขียนหนังสือเลย บางคนอาจเขียนมากแต่ซ้ำซาก ๆ ชวน ๆ ไม่ตรงบรรทัด ไม่ต่อเนื่อง และไม่สามารถเข้าใจได้ เขียนโดยไมคำนึงถึงระบบหรือกฎเกณฑ์อะไรเลย เช่น คนไข้หญิงรายหนึ่งเขียนถึงสามีว่า "I's the 'tame - always - 'tamin, ta over ' to me. tum time." สามีของหลอนแปลให้ฟังว่า "You don't come in any more to see me, Come see me."

6. อาการนิคปกติเกี่ยวกับความคิด ความคิดของคนไข้จะไม่ต่อเนื่องกัน ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่มีระเบียบระบบ สับสน วกไปเวียนมา ซ้ำ ๆ ซาก ๆ คิดได้เฉพาะคำรูปธรรม อาจคิดว่าตนเองสามารถแปลงตัวได้ หรืออาจคิดว่าตนเป็นคนสำคัญที่กลับชาติมาเกิด

7. อาการผิดปกติทางเชาวน์ปัญญา คนใช้ส่วนมากจะมีเชาวน์ปัญญานกลาง อายุสมองต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของคนปกติประมาณ 1-2 ปี มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ มีความสามารถในการจำ สามารถมีทักษะทางร่างกายได้ แต่มีความสามารถที่เกี่ยวข้องกับนามธรรมน้อย เมื่อได้รับการบำบัดรักษาจะสามารถกลับสู่สภาพปกติได้

8. อาการผิดปกติอื่น ๆ ในขณะที่อาการหลงผิดหรือประสาทหลอนบรรเทาลง คนใช้อาจรู้ว่าขณะนั้นตนเองอยู่ที่ไหน จำคนที่เคยรู้จักได้ สามารถบอกได้ว่าเป็นวันที่เท่าไร แต่อย่างไรก็ตามจะมีความเอาใจใส่ต่อสิ่งต่าง ๆ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ไม่สามารถคิดหรือตัดสินใจอะไรได้ ไม่สามารถที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ควบคุมตนเองไม่ได้ ไม่รู้สึกวาทนกำลังเจ็บป่วยอะไร ไม่ยอมรับฐานะบรรดามิชอบประเพณีตลอดจนมาตรฐานต่าง ๆ ของสังคม

9. อาการผิดปกติทางร่างกาย ในระยะต้น ๆ คนใช้จะมีสุขภาพไม่ดี เนื่องจากไม่ยอมรับประทานอาหาร นอนไม่หลับ ไม่มีการออกกำลังกาย ร่างกายจึงผ่ายผอม อุนหภูมิของร่างกายเปลี่ยนแปลงไม่เป็นไปตามปกติ

ประเภทของจิตเพท

1. Simple Type

อาการที่เด่นชัดของ Simple Type คือ ผู้ป่วยมีอาการเฉื่อยชาเฉยเมย ไม่ยินดียินร้ายต่ออะไรเลย ไม่ต้องการอะไรแม้แต่สิ่งที่จำเป็นต่อร่างกาย เช่น น้ำ และอาหาร จึงใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่แต่ในห้อง หรือนอนอยู่บนเตียง ต้องการอยู่คนเดียวเงียบ ๆ ไม่สนใจรูปร่างหน้าตาตนเองเลยแม้แต่น้อย ความสะอาดของร่างกายก็ไม่สนใจ ไม่อาบน้ำไม่เปลี่ยนเสื้อผ้าที่สวม การเคลื่อนไหวร่างกายเป็นไปอย่างเชื่องช้า ชี้แจงเคลื่อนไหว ไม่พูดไม่จา นอกจากบางครั้งอาจพูดเป็นคำ ๆ ไม่เป็นประโยค มักสื่อสารหรือโต้ตอบกับคนอื่นโดยการงอศีรษะ เมื่อพ้นจากภาวะเฉื่อยชาดังกล่าวก็มักจะประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม จะมีอาการผิดปกติเพียงเล็กน้อยเท่านั้น อาการประสาทหลอน หลงผิด พฤติกรรมที่วิปริตต่าง ๆ จะหายไป

คนใช้ประเภทนี้เมื่อตอนเป็นเด็กมักเป็นคนมีความประพฤติดีจนได้รับการยกย่องให้เป็นตัวอย่างทั้งที่บ้านและโรงเรียน เนื่องจากเขาไม่มีปัจจัยอะไรที่จะกระตุ้นให้เขาทำชั่วเลย เมื่ออายุมากขึ้นจะค่อย ๆ กลายเป็นคนเงียบขรึม เฉยเมย เชื่องช้า พอเริ่มวัยรุ่น

การเรียนจะเริ่มตกต่ำในที่สุดจะเรียนไม่สำเร็จ ขาดความทะเยอทะยาน ไม่พยายามที่จะทำงาน ไม่อยากพบปะใคร ๆ แม้กระทั่งคนสนิทหรือเพื่อนฝูง ตลอดจนไม่เคยแสวงหาความบันเทิงใด ๆ ใฝ่ตัวเลข ถ้าถูกกระตุ้นให้สิ่งต่าง ๆ ตรงข้ามกับที่กล่าวข้างต้น ก็จะมีอารมณ์เสีย คุณเฉียว พยายามที่จะทำร้ายผู้อื่น ต้องส่งเข้าไปรักษาตัวในโรงพยาบาลจึงจะปลอดภัย มีฉะนั้นจะหนีออกจากบ้านทองเหี้ยวพเนจรไปเรื่อย ๆ ถ้าเป็นหญิงก็จะหลบนอนกับชายไม่เลือกหน้า มีกิริยาอาการราวกับคนปัญญาอ่อน

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นการสัมภาษณ์คนไข้รายหนึ่งที่มารับการรักษาในโรงพยาบาล ทั้งนี้เนื่องจากไม่ยอมรับว่าเด็กที่เกิดเป็นลูกของตน ไม่เลี้ยงดู ใช้เวลาส่วนใหญ่นั่งเหม่อลอย ชอบเข้าไปในเมืองเพื่อนัดกับคนแปลกหน้าเป็นประจำ

- แพทย์ : คุณรู้สึกอย่างไร
 คนไข้ : สบายดี
 แพทย์ : ชอบที่นี้ไหม
 คนไข้ : ก็ดีนี่
 แพทย์ : อยากกลับบ้านไหม
 คนไข้ : อยากกลับ
 แพทย์ : ไม่อยากอยู่ที่นี้ใช่ไหม
 คนไข้ : เปล่า แต่อยากจะอยู่มากกว่า
 แพทย์ : คุณไม่ได้พบลูกใช่ไหม
 คนไข้ : ใช่
 แพทย์ : นานเท่าไร
 คนไข้ : โอ ฉันไม่ได้พบลูกเลย
 แพทย์ : ขณะที่อยู่มานคุณเลี้ยงลูกูกอย่างไรหรือเปล่า
 คนไข้ : ใช่
 แพทย์ : เคียงวันวัน ๆ คุณทำอะไรบ้าง
 คนไข้ : ไม่ได้ทำอะไรมากนัก
 แพทย์ : ที่นี้คือที่ไหน
 คนไข้ : โรงพยาบาล

- แพทย์ : ไคยีนเสียงแปลก ๆ บ้างหรือไม่
 คนไข้ : ไม่
 แพทย์ : คิดว่ามีคนตอตานหรือไม่
 คนไข้ : ไม่
 แพทย์ : รู้สึกว่าจิตใจผิดปกติหรือเปล่า
 คนไข้ : เปล่า สบายดี
 แพทย์ : ถ้าสามารถตั้งความปรารถนาได้บางอย่าง ต้องการอะไร
 คนไข้ : ไม่รู้

2. Hebephrenic Type

อาการโดยทั่วไปคือ มีพฤติกรรมต่าง ๆ คล้ายกับเด็ก มีอาการประสาทหลอนหลงผิด พุดจาส์บสน หัวเราะ ร้องไห้ หรือโกรธอย่างไม่มีเหตุผล มักใช้เวลาส่วนใหญ่ช่วยการพูดและยิ้มกับตัวเอง พูดคุยกับบุคคลที่อยู่ในจินตนาการของตน บางคนมองเห็นสวรรค์หรือมองเห็นทรัพย์สินสมบัติมากมายกายก่องวางอยู่ตรงหน้า เมื่อเป็นระยะคนอาจพุดคุยกันได้แต่ไม่สามารถเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ต้องการได้ คำตอบมักจะเป็นสิ่งไร้สาระ ความคิดที่แสดงออกทางการพูดหรือเขียนสับสนยุ่งเหยิงไม่ต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่มีการแยกข้อความออกเป็นวรรคตอนหรือประโยค บางคนมีอาการหลงผิดคิดว่าค้างคาวกำลังคุ้ยเคี้ยวตนอยู่ บางคนกลืนลมหายใจเพราะคิดว่าตัวกำลังสูดแก๊สพิษเข้าไปในร่างกาย บางคนคิดว่ามีตัวฝังอยู่ในท้องเขา ไคยีนเสียงมันบินอย่างชัดเจน จากการทดลองครั้งหนึ่ง แพทย์ให้คนไข้ดังกลาวเป่าลมออกจากกระเพาะผ่านทางปากขณะเดียวกันแพทย์ได้นำตัวฝังไปวางไว้บริเวณที่คนไข้เป่าลมออกมา ปรากฏว่าคนไข้แน่ใจขึ้นว่ามีฝังรบกวนเขาอยู่ตลอดมาเป็นเวลานานแล้ววันรุ่งขึ้น คนไข้มีอาการทุกข์ทรมานเนื่องจากไคยีนเสียงรบกวนฝังมากมายอยู่ในกระเพาะ เขาคิดว่าตัวที่ออกมาเป็นนางพญาผึ้งเพียงตัวเดียวเท่านั้นภายในกระเพาะจึงยังคงมีฝังอยู่อีกมากมาย คนไข้บางคนคิดว่าตนเองเป็นผู้สร้างจักรวาลจึงมีหน้าที่รักษากฎหมายของจักรวาล เพื่อให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขของจักรวาลนี้

การสัมภาษณ์ต่อไปนี้ได้ทำกับคนไข้หญิงที่เป็น Hebephrenic รายหนึ่งซึ่งมีอาการหลงผิดและประสาทหลอน

- แพทย : พี่ชื่ออะไร
- คนไข : ..(ไม่ตอบ)
- แพทย : คุณรู้จักชื่อพี่ไหม
- คนไข : ..(เสียงอัมในคอไม่เป็นภาษา)
- แพทย : พี่รักษาโรคนิคไหน
- คนไข : ความรัก
- แพทย : คุณป่วยหรือเปล่า
- คนไข : ... (พูดไม่เป็นภาษา)
- แพทย : ทำไมไม่ดูบัตรระบอยจัง
- คนไข : พระเจ้าแทนนทร์ อะ อะ
- แพทย : คุณรู้
- คนไข : รู้
- แพทย : รู้ได้อย่างไร
- คนไข : มีงูตัวเล็ก ๆ มากมายบนหัวฉัน เอาสิ่งชั่วร้ายออกไป ถ้าใน
โลกนี้บริสุทธิ์ก็ไม่มีความจำเป็นที่คนจะต้องสวมใส่เสื้อผ้า
- แพทย : ทำไมไม่ยอมกินอาหาร
- คนไข : โอ พระเจ้ารู้ สกปรก ไม่สะอาด
- แพทย : ทำไมจึงจู้จี้เรื่องอาหารนัก
- คนไข : ความรักคือความปรารถนาของกฎหมาย
- แพทย : ขณะนี้คุณคิดอย่างไร
- คนไข : อะ อะ เป็นการยากที่จะเข้าใจ พี่มีวิทยาลัยที่ยอดเยี่ยม
อยู่ไม่ใช่หรือ
- แพทย : พระเจ้าบอกคุณหรือ
- คนไข : โอ ใช่
- แพทย : บอกว่าอย่างไร
- คนไข : เธอเป็นหญิงแสนดี คี คี

- แพทย์ : ทำไมยิ้มละ
 คนไข้ : ไม่รู้
 แพทย์ : แคงงานแล้วใช่ไหม
 คนไข้ : ใช่
 แพทย์ : สามีอยู่ที่ไหนละ
 คนไข้ : นีวยออค
 แพทย์ : พบกันบ่อยไหม
 คนไข้ : บ่อย ๆ ติดต่อกันโดยคลื่นของความรัก มีผู้หญิงที่ชั่วร้ายมากมาย
 เหลือเกินในโลกนี้ พวกหล่อนจะต้องถูกลงโทษ ความรักและ
 กฎหมาย เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของจักรวาล
 แพทย์ : มีลูกหรือเปล่า
 คนไข้ : โอ ฮะ ฮะ 2-3 โหล เมื่อตอนเข้าก็มี เด็กผิวสีแดง
 คนหนึ่ง
 แพทย์ : ขณะนี้เด็กอยู่ที่ไหน
 คนไข้ : พ่อมักบอกให้ฉันทำตัวเป็นผู้ดี ความเป็นผู้ดีคือความบริสุทธิ์
 ความรักคือความสมบูรณ์
 แพทย์ : ใครเป็นพ่อของเด็ก
 คนไข้ : ลูกของฉัน ลูกของฉัน ฉันมีพ่อ พระเจ้าเป็นพ่อของจักรวาล
 แพทย์ : คิดว่ามีอะไรผิดปกติในใจหรือไม่
 คนไข้ : โอ พระเจ้ารู้ มีผู้ชายในโลกนี้เพราะว่าท้องฟ้าเป็นสีน้ำเงิน
 ความรักคือความสมบูรณ์ ความบริสุทธิ์คือความดี

3. Catatonic Type

คนไข้ประเภทนี้มีอาการขึ้นอย่างกระทันหัน ลักษณะอาการที่สำคัญคือ
 ตอมสนองต่ออะไรก็จะอยู่ในสภาพอย่างนั้นไม่เปลี่ยนแปลง เรียกว่า Catatonic Stupor
 เช่น ยืนหรือนั่งอยู่ในท่าแปลก ๆ ท่าเดียวเป็นเวลานาน ๆ ขอมวางท่าเป็นทหาร ไม่สามารถ
 พูดคุยหรือสื่อสารกับคนอื่นได้ ใบหน้าปราศจากความรู้สึก ไม่สนใจการแต่งตัว ไม่กินอาหาร
 นอนนิ่ง ๆ อยู่บนเตียง ร่างกายสกปรก ตาไม่กระพริบ ไม่รู้ว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นในขณะนั้น

แต่สามารถบอกรายละเอียดเกี่ยวกับอดีตได้

อาการที่เด่นชัดอีกอย่างหนึ่งของคนไข้ประเภทนี้คือ อาการเกร็ง หรือการ ยึดหยุ่นมากเกินไป บางคนเกร็งจนจับนอนเป็นสะพานระหว่างเก้าอี้สองตัวได้ เมื่ออาาหรือ แขนก็จะกลับสู่สภาพเดิมทันทีคล้ายมีสปริง บางคนยึดหยุ่นไปอย่างเต็มที่ แขนขาจะคดไป อย่างไม่รู้ตัวตามที่ต้องการ มีลักษณะคล้าย ๆ ซัสซึ่ คดไปอย่างไรก็จะอยู่ในสภาพนั้นหลาย ๆ นาที ลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า Waxy flexibility

นอกจากนี้คนไข้จะไม่ค่อยมีการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย มักจะ นอนนิ่ง ๆ คนไข้จะอยู่ในภวะนั้นเป็นเดือน ๆ อาการดังกล่าวก็จะหมดไปอย่างรวดเร็ว เข้า สู่ภาวะที่เรียกว่า Catatonic excitement ก็จะเริ่มเคลื่อนไหวร่างกายบางส่วน ซ้ำ ๆ ต่อเนื่องกันไปไม่หยุด การเคลื่อนไหวนี้เป็นไปโดยปราศจากอารมณ์และความรู้สึก มักจะ พุคคนเดียวไม่ยอมหยุดทั้งวันทั้งคืนด้วยคำพูดที่กระตุกตะกุก ซ้ำ ๆ ซาก ๆ อาจมีอาการโกรธ- เกรี้ยว จูโจม ทำร้ายผู้อื่นหรือสิ่งของที่อยู่ใกล้ ๆ

ตัวอย่างของคนไข้ Catatonic Type

Henry E., อายุ 37 ปี มีลูก 3 คน หย่ากับภรรยา หลังจากการ บำบัดได้รับอนุญาตให้อยู่ร่วมกับครอบครัวได้แล้ว

เฮนรี่เป็นบุตรชายคนโตของครอบครัว มีน้องชาย 2 คน ครอบครัวตั้ง ความหวังไว้ที่ตัวเขามาก หลังจากจบวิทยาลัยได้แต่งงานอยู่กับภรรยาที่มีลูก 3 คน ชีวิตแต่งงาน ไม่ราบรื่นเนื่องจากเขาเคร่งศาสนาเกินไป เคยแยกกันอยู่กับภรรยาาก่อนหย่ากันถึงหนึ่งปี เขาไม่เข้าใจว่าทำไมความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับภรรยาจึงเลวลง เฮนรี่ทำงานเกี่ยวกับการ เก็บเอกสารมาโดยตลอดแต่รู้สึกว่าเขาประสบความสำเร็จในอาชีพเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่เขาก็คิดว่าตนเป็นสุขดี นอกจากนี้เขายังนิยมยกย่องบุคคลที่ช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ของ สังคมอย่างแท้จริง

เฮนรี่เริ่มมีอาการคลุ้มคลั่งเกี่ยวกับศาสนาตั้งแต่หลังจากแต่งงาน โดยมีความรู้สึกว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของเขาในการที่จะชำระล้างจิตใจให้บริสุทธิ์ สิ่งแรก ที่เขากระทำคือเผาศอของขวัญวันคริสมาสต์ที่ได้รับทั้งหมด เพื่อบูชาพระเจ้า ลาออกจากการ เป็นสมาชิกของสมาคมศิษย์เก่า เพราะไม่เชื่อว่าทุกคนมีความจริงใจต่อกันและกัน ทุกคนล้วน มีความลับ น้ำหนักตัวเริ่มลดลง ต้องเข้าโรงพยาบาลถึง 3 ครั้ง ก่อนมาโรงพยาบาล

ครั้งนี้ เขาไม่พูดไม่จา ไม่เคลื่อนไหว และรับประทานอาหารเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เพราะรู้สึกว้าพระเจาต้องการให้ทำเช่นนั้น นอกจากนี้ยังมีอาการคันตื้น และอารมณ์รุนแรง ชอบทำลายสิ่งของต่าง ๆ อยู่เสมอ เมื่อเข้ารับการรักษาเขาอยู่ในภาวะที่ผ่ายผอม ไม่กินอาหารไม่พูด จะนอนอยู่คนเดียวเงียบ ๆ เหม่อมองดูเขาคาน แล้วเปลี่ยนเป็นมีอาการประสาทหลอนอย่างแรง ร่างกายแข็งทื่อ จับให้อยู่ท่าไหนก็อยู่อย่างนั้นเป็นเวลานานโดยไมเจ็บปวดหรือรำคาญ สามารถทำตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ เช่น แลบลิ้น หรือจับกินสอหมุน แต่ไม่สามารถทำตามคำสั่งที่ยากกว่านี้ได้ เช่น เดินไปเปิดประตู

สองสามสัปดาห์หลังจากมาอยู่โรงพยาบาลอาการต่าง ๆ ค่อยดีขึ้น สามารถระลึกเหตุการณ์ที่ล่วงมาได้ สามารถปรับตัวเข้ากับงานประจำของโรงพยาบาลได้ แต่ยังคงหลบหน้าปฏิเสธที่จะพบกับคนอื่น อาบน้ำ รับประทานอาหารเองได้ แต่ต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด นอกจากนั้นเขายังดูแลเอาใจใส่ต่อการปักกวาด เช็ดถูโต๊ะ เก้าอี้ตลอดเวลาเพื่อเตรียมพร้อมที่จะรับพระเจาและสาวกของพระองค์ที่จะมา เขามีอาการเซื่องซึมเฉยเมย แต่บางครั้งก็ยิ้มโดยไม่มีเหตุผล

เมื่อพอจะช่วยตัวเองได้จึงได้รับอนุญาตให้กลับไปพักผ่อนที่บ้าน อยู่ได้สักพักก็ต้องเข้าโรงพยาบาลอีก เพราะอาการที่เคยเป็นกำเริบขึ้นมาอีก

4. Paranoid Type

อาการโดยทั่วไปของคนไข้คือ มีความสงสัยไม่แน่ใจในสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา มีความรู้สึกไวต่อสิ่งต่าง ๆ คิดว่ามีคนคอยตามลาหรือคอยประหัตประหารอยู่ตลอดเวลา คิดว่าทุกคนเป็นศัตรูที่พยายามหาทางทำร้าย ในระยะที่มีอาการหลงผิดว่ามีคนอื่นคอยจ้องจะฆ่าทำให้คนไข้พยายามต่อสู้หรือป้องกันตัวโดยแสดงอาการก้าวร้าว หรือทำร้ายผู้อื่นที่อยู่ใกล้ชิด เมื่อเป็นมากขึ้นความก้าวร้าวจะลดลงแต่จะแสดงอาการของคนโง่เขลา ไร้สาระ มีความคิดสั้นสั้นวนวายอยู่ตลอดเวลา

อาการหลงผิดทำให้คนไข้เชื่อว่าเป็นเช่นนั้นจริง ๆ เพราะได้ยินเสียงแว่วรวมควย เช่นเห็นคนเดินมาคิดว่า เป็นศัตรูขณะเดียวกันก็ได้ยินเสียงแว่วชมชูกุศคามจะเอาชีวิตจากศัตรูควย หรือเห็นอาหารก็คิดว่าในนั้นมียาพิษอยู่และได้ยินเสียงกระซิบพร้อม ๆ กันไปด้วยว่าอยากินนะในนั้นมียาพิษ ถ้ากินแล้วต้องตาย หรืออยู่ในความมืดก็มองเห็นมีคนมาทำร้าย เป็นต้น คนไข้จึงพยายามอยู่คนเดียว ไม่ยอมให้ใครเข้าใกล้ ข้อที่น่าสังเกตรก็คือ คนที่คนไข้

คิดว่า เป็นศัตรูคอยตามล้างตามผลาญนั้น คนไข้จะคิดว่า เป็นคนเพศเดียวกับตน

นอกจากการหลงผิดในลักษณะดังกล่าวข้างต้น บางคนคิดว่าตนเป็นบุคคลสำคัญ กำลังถูกคนอื่นตามฆ่า บางทีก็ได้ยินเสียงแตรรถยนต์ก็คิดว่านั่นคือสัญญาณฆณะ พยายามจะหนีไปให้พ้น บางทีก็ทำร้ายฆ่าฟันคนอื่นเพราะได้ยินเสียงสังโฆษา พุทศุญกับใครก็คิดว่าเขาเป็นศัตรูไปหมด

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของการสัมภาษณ์คนไข้ที่เป็น Paranoid Type

- แพทย์ : คุณเป็นใคร
 คนไข้ : เป็นนักวิทยาศาสตร์ และหมอของจักรวาลนี้
 แพทย์ : เป็นนักวิทยาศาสตร์สาขาไหน
 คนไข้ : โหราศาสตร์ โดยการคำนวณว่าคุณจะตายใน ค.ศ. 1967 (การสัมภาษณ์ก่อน ค.ศ. 1947) ผมสามารถบอกได้ว่า ผู้หญิงรักผมหรือไม่โดยการอ่านลายมือของเธอ
 แพทย์ : อธิบายมากกว่านี้ได้ไหม
 คนไข้ : ผมสามารถติดต่อกับวิญญาณได้ ภูษาษาของนก เช่น เมื่อนกกระพือปีก 3 ครั้ง หมายความว่า 1, 2, 3 ซึ่งแปลว่า ราชบัลลังก์
 แพทย์ : คุณอยู่ร่วมกับเพื่อนบ้านใครด้วยดีหรือ
 คนไข้ : ไม่ มีข้อขัดแย้งกันมา 17 ปีแล้ว พวกเขารังแกผมชุนผมไว้มาก ครั้งหนึ่งผมนำแบตเตอรี่ไปชาร์จไฟใหม่ พวกเขาเอาอะไรไม่รู้ไปส่งไป ทำให้แบตเตอรี่เสีย มีกลิ่นเหม็นมาก ทุกครั้งที่เห็นผมเขาจะบีบแตรรถอย่างแรงทำให้ผมตกใจ
 แพทย์ : กลิ่นเหม็นที่พวกคล้ายกับอะไร
 คนไข้ : ไม่รู้ อาจจะเป็นแก๊สพิษ
 แพทย์ : มีอะไรอีกที่เพื่อนบ้านทำกับคุณ
 คนไข้ : พวกเขาเขียนข้อความโกหก ใส่ร้าย ป้ายสีผมในหนังสือพิมพ์
 แพทย์ : หนังสือพิมพ์อะไร
 คนไข้ : หนังสือพิมพ์เช้า โดยเปลี่ยนชื่อผมเป็นอย่างอื่น

- แพทย์ : ชื่อในหนังสือพิมพ์ที่เขาเขียนแทนชื่อคุณคืออะไร
 คนไข้ : อีตเลอว์ และมูสโสลินี
 แพทย์ : คุณเป็นอีตเลอว์รี
 คนไข้ : ไม่รู้ คุณสามารถบอกได้จากลายมือและดวงดาว
 แพทย์ : คุณได้เผชิญหน้ากับอะไรแปลก ๆ ในชีวิตบ้างหรือไม่
 คนไข้ : เพราะอะไร ไซพระเจ้าส่งผมมารักษาคนไข้ที่นี่ เข้าใจผม
 จะรักษาคคนไข้ที่บ้า ๆ บอ ๆ โดยจะถอดจิตใจของผมให้เขา
 หลังจากทำให้เขานอนนิ่งเงียบ ๆ พรุ่งนี้จะไปร้านหมอเพื่อทำ
 การรักษาพยาบาล
 แพทย์ : คุณได้ยินพระเจ้าพูดกับคุณรี
 คนไข้ : ไม่ ท่านสื่อสารกับผมทางสัญญาณในท้องฟ้า เมื่อเช้าท่านส่ง
 ข้อความถึงผมในรูปของก้อนเมฆ
 แพทย์ : ข้อความว่าอย่างไร
 คนไข้ : ความลับ บอกไม่ได้

Manic - Depressive Psychoses

โรคจิตชนิดทหาสาเหตุทางร่างกายไม่พบ น่าจะมีสาเหตุทางจิตใจ เป็นการเจ็บป่วย
 ทางคานอารมณ์โดยเฉพาะ อาการของโรคนี้แบ่ง 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. Manic Type ในระยะนี้คนไข้จะมีอาการต่าง ๆ คือ
  - ราวิ่ง สนุกสนานเกินปกติ ไม่สมเหตุผล
  - จุกเจียว หงุดหงิด อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย
  - พูดมากไม่รู้จักหยุดหย่อน
  - คิดมาก เลอะเทอะไม่เป็นระบบระเบียบ เป็นเพียงความนึกคิดชั่ววูบ
  - พูดเร็วเร็วจนฟังไม่ทัน
  - กิจกรรมการเคลื่อนไหวเป็นไปอย่างรวดเร็วในลักษณะของการกระตุก

- ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของ Manic Type คนไข้เป็นหญิงอายุยังน้อยและยังไม่แต่งงาน
- แพทย์ : รู้สึกอย่างไรบ้างวันนี้
- คนไข้ : โอ สบายดีอย่างยิ่ง รู้สึกสบายมากเกินไปในการรักษาพยาบาลฉัน ที่เกี่ยวข้องกับสเตก กับ ไอศกรีมเหล้าสระแทนเมื่อเย็นวานนี้ การบริการดีมากเกินไป ทำไมไม่หาพยาบาลดี ๆ กวานี้ ฉันจะทำงานอยู่ใกล้ ๆ เขา
- แพทย์ : คุณเป็นพยาบาลรี
- คนไข้ : เอาละ ฉันไม่มีใบประกาศนียบัตร แต่ฉันมีคุณสมบัติครบ จดภาคหลักแหลม คุณมีหมอนี่น่ารักดีหรือไม่ ฉันนี่แหละจะเป็นคนไปหาเขาเองเพื่อแต่งงานกับเขา เพื่อช่วยกันเปิดโรงพยาบาลเอกชนรักษาโรคซึมเศร้า 4 หรือ 5 แห่ง และฉันจะเลิกทำงานเมื่ออายุครบ 30 ปี ฉันทำงานได้รวดเร็ว ฉันจะมีห้องผ่าตัด ฉันมีน้องสาวแสนเก่ง มีพ่อแม่เป็นสัตวแพทย์ ฯลฯ
- แพทย์ : คุณจะบอกอะไรบางอย่างเกี่ยวกับตัวคุณได้อีกไหม
- คนไข้ : ฉันต้องไปซุกมันขึ้นมาอีกครั้งไหม ? ฉันมีความหวัง มีความหวัง มีความหวัง ฉันชอบผู้ชายใหม่ ฉันสนุกสนานใหม่เมื่อไปงานเลี้ยง ฉันไม่ต้องการไปไหน ๆ กับใคร คุณต้องใจสมอง ฉันเก่งมาก คุณชอบระเบียบมันไซ้ใหม่ ฉันคิดว่าฉันดีกว่าคนอื่น ๆ ในทุกทาง ฉันไม่เคยคิดอะไรมากเกี่ยวกับตัวเอง ไม่ใช่รี ฉันเป็นคนอวดดีและจริงจังและไม่กินสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาให้
- แพทย์ : ทำไมจึงถูกส่งมาโรงพยาบาล
- คนไข้ : ฉันไปสัมภาษณ์คน ๆ หนึ่งเกี่ยวกับเรื่องงานซึ่งทำอยู่ ที่ทำงานคือบ้านของหมอ คนหนึ่งซึ่งฉันทำอยู่ควยจนเรียนไม่สำเร็จ ฉันมักดื่มเพื่อสังสรรค์..... ฉันไม่มีใบขับขี่แต่สามารถขับรถยนต์ได้ ทำ รว จูจิกฉันหลายคนถึงแม้จะถูกจับถ้าขอรองก็คงปล่อย แต่อย่างไรก็ตามทำ รว จักไม่จับเพราะฉันเป็นคนสวยและสุขภาพเรียบร้อยที่สุด

แพทย์ : คุณมาที่นี่ได้อย่างไร
 คนไข้ : ฉันไปรับการสัมภาษณ์เพื่อเข้าทำงาน เกินและสังเกตเพื่อพยายาม
 คิดเกี่ยวกับสิ่งที่ฉันชอบ ฉันมองเห็นแมลงตัวหนึ่ง เมื่อคนนั้นมันน่ากินมาก
 แต่ฉันก็รับประทานอาหารค่ำแล้ว.....ในตอนกลาง-
 คืนจะมองเห็นหน้าเพื่อน เมื่อปีที่แล้ว เราได้รับรางวัลในงานเต้นรำ
 ฯลฯ

2. Depressive Type ในระยะนี้คนไข้จะแสดงอาการ ดังนี้

- ใจคอห่อเหี่ยว สลดหดหู่ ซึมเศร้า
- สมองทำงานผิดปกติ มีอาการ گیงๆ ปลายๆ คนมีปัญหามาก
- เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายไม่ได้ หรือได้ก็ไมคดลอง
- รู้สึกเจ็บไข้ไม่สบาย อึดอัด
- รู้สึกหวนไหว กังวลใจกลัวต่อสิ่งต่าง ๆ
- จูนงสงสัยในสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา
- เกิดความปั่นป่วนไปทั่วร่างกาย

ตัวอย่างของ Depressive Type

แพทย์ : เคยเข้าโรงพยาบาลโรคจิตมาก่อนไหม
 คนไข้ : เคย
 แพทย์ : ที่ไหน
 คนไข้ : ลอนดอน
 แพทย์ : ขณะนี้มีความรู้สึกอย่างไร
 คนไข้ : ปกติ เศร้าและไม่ค่อยมีชีวิตจิตใจ
 แพทย์ : ความรู้สึกของคุณ รวมแล้วกับของคุณแตกต่างกันอย่างไรหรือไม่
 คนไข้ : ฉันกินแต่เช้าและรีบไปทำงาน ไม่ได้ทำอะไรอีกเลยเพราะหนัก
 เกินไป
 แพทย์ : เคยมีคนตอนเช้ารู้สึกอย่างไร
 คนไข้ : ก็ ฉันต้องการอยู่บนเตียง แต่ก็มีแรงกระตุ้นให้ต้องลุกขึ้นและ
 แต่งตัว

- แพทย์ : รู้สึกอย่างไรหลังจากแต่งงาน
- คนไข้ : ทำไม่ ต้องการอยู่ที่ใดที่หนึ่งโดยไม่ทำอะไรเลย
- แพทย์ : นอนหลับสิ
- คนไข้ : ไซ้ ไซ้เวลาเพียงเล็กน้อยกับนอนหลับ
- แพทย์ : กินอาหารใดตามปกติหรือเปล่า
- คนไข้ : เปล่า ไม่สนใจ ไม่อยากกินอะไรเลย
- แพทย์ : ทำไมละ
- คนไข้ : อาหารไม่มีรสชาติ
- แพทย์ : ขณะนี้กำลังคิดอะไรอยู่
- คนไข้ : ไม่แคร์อะไรในอนาคต
- แพทย์ : หมายความว่าอย่างไร
- คนไข้ : ตายเสียไ้จะดีที่สุด
- แพทย์ : อธิบายมากกว่านี้ได้ไหม
- คนไข้ : โอ้ ฉันไม่เคยทำอะไรเลย พยายามหลีกเลี่ยงอยู่เรื่อย
- แพทย์ : หนีอะไร
- คนไข้ : ไม่ทราบ อาจหนีตัวเอง จากความทุกข์โศก
- แพทย์ : อะไรทำให้ทุกข์โศก
- คนไข้ : ไม่ทราบ
- แพทย์ : มีอะไรมาทำให้รำคาญ เบื่อหน่าย
- คนไข้ : ไม่มี
- แพทย์ : มีความวิตกกังวลมาก
- คนไข้ : เกี่ยวกับตัวเอง และสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ
- แพทย์ : หมายความว่าอย่างไร
- คนไข้ : จากสิ่งภายนอกต่าง ๆ
- แพทย์ : วิตกกังวลสิ่งที่ยานมาจากหรือไม
- คนไข้ : เปล่า ไม่เคยเลย
- แพทย์ : วัน ๆ ทำอะไรบ้าง
- คนไข้ : ไม่มากนัก

- แพทย์ : อ่านหนังสือหรือไม่
 คนไข้ : ไม่ บางครั้งดูเฉพาะหัวเรื่อง
 แพทย์ : ตอนอยู่มานานไหม
 คนไข้ : อาย นิตยสารรายเดือน
 แพทย์ : ทำไมมาอยู่ที่นี้ไม่อ่าน
 คนไข้ : ก็พยายามอยู่ แต่ไม่สามารถเอาใจใส่ได้กว่ากำลังอ่านอะไร
 แพทย์ : ก็กลัวสมองยังดีอยู่หรือไม่
 คนไข้ : ไม่ ไม่สามารถจับใจความที่อ่าน ไม่สามารถอภิปรายกับคนอื่นได้
 แพทย์ : อธิบายมากกว่านี้ได้ไหม
 คนไข้ : คำต่าง ๆ ทยากขึ้น ไม่ง่ายเหมือนเดิม
 แพทย์ : อะไรอีก
 คนไข้ : ไม่สามารถจับใจสิ่ง ของ ได้เหมือนเมื่อก่อน
 แพทย์ : เช็ดคเพิ่มใหม่เมื่อฟัง คนตรี
 คนไข้ : เคยมีความสุข
 แพทย์ : เคยวันละ
 คนไข้ : ไม่มีความรู้สึกอะไรเลย
 แพทย์ : สามีมีนิคชอบอะไรบางในการที่คุ้นมาอยู่ที่นี้
 คนไข้ : ไม่ ฉันแนะนำให้เขาส่งมาที่นี้
 แพทย์ : ทำไม
 คนไข้ : มีความทุกข์ ของ การการปกครอง
 แพทย์ : ฉายู่มานานคิดว่าจะทำ รายตัวเองใหม่
 คนไข้ : ไม่จริง ๆ
 แพทย์ : ต้องการอยู่ที่จริง ๆ ี่
 คนไข้ : ทำไม อยู่แน่ ๆ
 แพทย์ : อนาคตเป็นอย่างไร
 คนไข้ : ไม่สกลิเลย

3. Circular Type ในระยะนี้คนไข้จะมีอาการทั้งสองประเภทแรกรวมกัน คือ มีทั้งสับสน และเศร้าโศกปนกันไป

Involuntal Psychoses

สาเหตุของโรคชนิดนี้ คือ

1. ความกลัดกลุ้มอย่างรุนแรง
2. ความรู้สึกผิด ต่อการกระทำที่ผ่านมาจากตนเอง
3. ความวิตกกังวลในจิตใจ
4. ความเรารอน ปั่นป่วน
5. สาเหตุทางร่างกาย

โรคจิตชนิดนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ ๆ คือ

1. Involuntal Melancholia อาการที่ปรากฏคือ
  1. ทุกข์โศก หมกหมองในชีวิต
  2. เรารอน ปั่นป่วน อยู่เฉย ๆ ไม่ได้
  3. คิดว่าตนเองกระทำความผิด รู้สึกละอายและเสียใจต่อการกระทำของตนเอง
  4. หดหู่คิดว่าตนเป็นคนทำท้อ ไร้ค่า
  5. สิ้นหวัง

ตัวอย่างการสัมภาษณ์คนไข้รายหนึ่งที่เป็นโรคจิตชนิดนี้

แพทย์ : สวัสดี เป็นอย่างไรบ้างวันนี้ น่าสบายนะ

คนไข้ : ใจสำหรับคุณ แต่ไม่ใช่ผม ผมไม่เคยมีวันที่น่าสบายเลยในชีวิต

แพทย์ : ไม่เคยมีความสุขเลยรี

คนไข้ : ไม่มี เพราะหากทำได้ หัวใจ ไต และสมอง ผมเป็นคนไม่มีค่า ไม่มีเพื่อนแม่แก่คนเดียว

แพทย์ : คุณเจ็บป่วยอะไร

คนไข้ : คุณเหมือนมียาพิษอยู่เต็มตัว ทั้งนี้เพราะถูกลงโทษที่มีมาป าลา

แพทย์ : มีอะไรผิดปกติในจิตใจหรือเปล่า

คนไข้ : ผมไม่มีจิตใจ ไม่มีสมอง

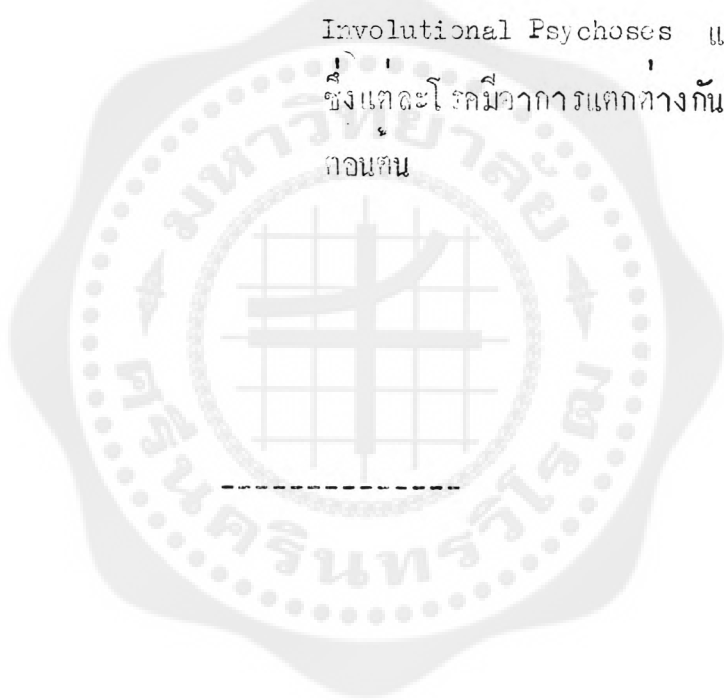
2. Involuntal Paranoid อาการที่แสดงออกคือ มีอาการหลงผิด

คิดว่าตัวเองเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เป็น

Paranoid

อาการโดยทั่วไปของคนไข้ที่เป็น Paranoid ก็คือ มีอาการหลงผิดอย่างถาวร ในเรื่องที่ว่าตนเองกำลังมีศัตรู กำลังถูกตามลตามด่า และหลงผิดว่าเป็นคนสำคัญมีอำนาจ การหลงผิดดังกล่าวเริ่มไปอย่างรุนแรง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการสูญเสียอำนาจ หรือถูกทอดทิ้งจากผู้ที่เคยเลี้ยงดูนับตั้งแต่เกิด หรือถูกทรยศจนถึงกับช็อค เมื่อสิ้นขั้นนี้ก็กลายเป็น Paranoid ได้

สรุป โรคจิตที่กล่าวถึงมี 4 ประเภทคือ จิตเภท (Schizophrenia), Manic - Depressive, Involutional Psychoses และ Paranoid ซึ่งแต่ละโรคมีอาการแตกต่างกันตั้งแต่เล็กน้อยไปจนถึงก่อนสิ้น

ความผิดปกติทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจ

ความผิดปกติทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจ (Psychophysiologic or Psychosomatic Disorder) หมายถึงความเจ็บป่วยของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายอันมีสาเหตุมาจากจิตใจ และมีความเครียดของร่างกายอยู่ตลอดเวลา (Millon and Millon, 1974 : 484) โดยปกติคนไข้จะไม่ทราบว่าตนมีอะไรผิดปกติในจิตใจ อาจคิดว่าตนเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ด้วยพยาธิต่าง ๆ มากกว่า แต่เมื่อไปตรวจดูก็ไม่พบเชื้อโรคอะไรที่ทำให้ร่างกายมีความผิดปกติเช่นนั้น

ระบบต่าง ๆ ของร่างกายที่ผิดปกติ

ระบบต่าง ๆ ของร่างกายที่เกิดการเจ็บป่วยเนื่องจากสาเหตุทางจิตใจมี 4 ระบบด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. ระบบทางเดินอาหาร อาการเจ็บป่วยที่มักพบบ่อย ๆ คือ Peptic Ulcer และ Colitis

Peptic Ulcer

อาการที่ปรากฏคือเป็นแผลในกระเพาะอาหารหรือบริเวณลำไส้เล็กส่วนบน ทำให้ปวดท้อง บางครั้งอาจมีอาการปวดท้องเรื้อรัง และอาเจียน สาเหตุที่กระเพาะเป็นแผลก็คือถูกกรดในน้ำย่อยกัด ถ้าปล่อยไว้นาน ๆ จะมีโลหิตออกในลำไส้และจะตายในที่สุด

Colitis

อาการที่พบคืออักเสบที่ลำไส้ใหญ่และเป็นแผล อูจจาระเป็นเลือด ท้องร่วง เป็น ตะคริว. คนไข้ส่วนมากเป็นคนระเบียบจัด มีความเครียดทางอารมณ์มาก แต่ไม่สามารถ

แสดงออกมาโดยตรงได้ จึงส่งผลให้แสดงออกทางร่างกาย ทำให้ร่างกายมีอาการเจ็บป่วย ผิดปกติ

2. ระบบการหมุนเวียนของโลหิต อาการที่มักจะปรากฏคือ

Essential Hypertension

คนไข้จะมีความดันโลหิตสูงตลอดเวลา ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานที่ผิดปกติของไต และการหมุนเวียนของโลหิต

Migraine

คนไข้จะมีอาการปวดศีรษะอยู่เสมอครั้งละหลาย ๆ ชั่วโมง ทั้งนี้เป็นเพราะเส้นโลหิตใหญ่มีการกระตุกเป็นพัก ๆ ทำให้คนไข้มีอาการใจเต้นเร็ว หอบ สั่น หรือปวดศีรษะข้างเดียว และมักจะเบื่ออาหาร ตลอดจนมีอาการทางกระเพาะรวมด้วยเสมอ

3. ระบบหายใจ อาการที่พบบ่อยเรียกว่า Bronchial Asthma คนไข้รู้สึกอึดอัด หายใจดังครืดคราด หอบ หายใจไม่คอยออก เนื่องจากการกระตุกของกล้ามเนื้อบริเวณหลอดลมทำให้ท่อทางผ่านของอากาศคดงอ อากาศจึงผ่านเข้าไปได้น้อย คนไข้จึงมีอาการคั่งกลาว

4. ระบบผิวหนัง อาการที่คนไข้มักเป็นเสมอเรียกว่า Neurodermatitis คนไข้จะรู้สึกคัน ผิวหนังเป็นผื่นคล้าย ๆ กับการแพ้ยาหรือแพ้สิ่งอื่น ๆ

ทฤษฎีเกี่ยวกับความเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจ

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) Sigmund Freud กล่าวว่า

อาการเจ็บป่วยทางร่างกายก็คือ ภาษาที่ร่างกายใช้แสดงออกมาเพื่อให้รู้ว่ามี ความขัดแย้งภายในใจเกิดขึ้นในตัวเองบุคคล ฟรอยด์เรียกอาการเจ็บป่วยชนิดนี้ว่าอาการประสาทของร่างกาย ซึ่งแตกต่างกับโรคประสาททั่ว ๆ ไปที่เป็นอาการของจิตใจ Ferenezi อธิบายว่า พ้องร่างเป็นอาการที่แสดงออกแทนการก้าวร้าวของบุคคลเมื่อไม่ได้รับความพึงพอใจ Gamma สันนิษฐานว่าการเป็นแผลในกระเพาะอาจเกิดจากความคิดที่เป็นปฏิปักษ์ต่อมารดาแต่ไม่สามารถแสดงออกได้เลยทดแทนโดยการเป็นแผลในกระเพาะ สรุปแล้วพวกนี้คิดว่าอาการเจ็บป่วยทางร่างกายเป็นภาษาของร่างกายที่จะบอกออกมาว่ามีความผิดปกติทางจิตใจ

2. ทฤษฎีของคันบาร์ (Dunbar's Personality Profile Theory)

Flanders Dunbar (1955) สรุปเกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีผลมาจากจิตใจได้ว่า บุคลิกภาพของคนแบบใดแบบหนึ่งจะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีผลมาจากจิตใจอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น คนที่มีความทะเยอทะยาน มีแรงกระตุ้นอย่างแรงให้ทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อความสำเร็จ มีแนวโน้มที่จะมีอาการที่บั่นทอนเส้นโลหิตแดง ซึ่งเดินทางไปสู่สมอง เป็นต้น

ต่อมาเมื่อผู้ศึกษาพบว่าโดยข้อเท็จจริงแล้วจะไม่ใช่ไปตามข้อสรุปของคันบาร์ เพราะ ความเจ็บป่วยทางร่างกายอย่างหนึ่งมักจะปรากฏในคนที่บุคลิกภาพที่แตกต่างกันด้วย

3. ทฤษฎีของอเล็กซานเดอร์ (Alexander's Conflict Regression Theory)

Franz Alexander (1950, 1968) ตีความ Dunbar ในข้อที่ว่า คนที่มีบุคลิกภาพแบบหนึ่งจะมีการเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจเพียงชนิดเดียวเท่านั้น เขาคิดว่าการเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจแต่ละอย่างเป็นการสะท้อนความขัดแย้งในใจที่อยู่ในจิตใจสำนึกอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาโดยเฉพาะ อาการดังกล่าวจะเป็นกับคนที่บุคลิกภาพแบบใดก็ได้ ไม่จำเป็นจะต้องเป็นคนที่บุคลิกภาพแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ การปวดศีรษะอย่างรุนแรงจะมีส่วนสัมพันธ์กับความโกรธ การท้อง การความช่วยเหลือจะกระตุ้นให้มีความผิดปกติเกี่ยวกับระบบการย่อยอาหาร และระบบการหายใจที่ผิดปกติจะมีความสัมพันธ์กับการมีปัญหาในการสื่อสารของคน ๆ นั้น Alexander พยายามอธิบายว่าทำไมอาการเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีสาเหตุทางจิตใจจึงเกิดกับคนไข้เฉพาะเป็นราย ๆ ไป เขากล่าวว่าเมื่อคนมีประสบการณ์แห่งความเจ็บปวดในวัยเด็กก็จะมาแสดงออกในตอนนี้ เป็นลักษณะของการถดถอย (Regression) อย่างหนึ่ง ประสบการณ์แห่งความเจ็บปวดหรือความขัดแย้งใจในวัยเด็กจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการเจ็บไข้ทางกายโดยมีสาเหตุทางจิตใจ คนมีความขัดแย้งในจิตใจแตกต่างกัน จึงเป็นโรคนี้แตกต่างกันด้วย เช่น ความขัดแย้งในใจเกี่ยวกับความไม่เป็นอิสระในขั้น Oral Stage จะก่อให้เกิดเป็นโรคกระเพาะได้ คนที่อาหารไม่ย่อยอาจเกิดจากการแสวงหาความปลอดภัยของคนไข้ขั้นนี้ได้ มีผู้สนับสนุนทฤษฎีของ Alexander หลายคน เช่น Margolin (1953) สนับสนุนว่าการเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจเป็นการถอยไปสู่การตอบสนองของร่างกายในวัยเด็ก และอาจเป็นการลอกเลียนแบบที่ชอบกระทำในวัยเด็กเมื่ออยู่ในวัยผู้ใหญ่ก็กระทำสิ่งนั้นไม่ได้ จึงทดแทนด้วยการเจ็บป่วยทาง

ร่างกาย Ruesch อธิบายว่า ความขัดแย้งในจิตใจที่อยู่ในจิตใจที่สำคัญเป็นสาเหตุของความเจ็บป่วยทางร่างกาย อาการของร่างกายดังกล่าวเขาเรียกว่าภาษาของร่างกาย (language of the body) เพื่อบอกให้ทราบว่าจะจิตใจเป็นอย่างไร ต่อไปนี้เป็นตารางที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของโรคทางร่างกายที่มีสาเหตุจากจิตใจกับความต้องการที่ถูกเก็บไว้ในจิตใจที่สำคัญ

ชนิดของโรค	ความรู้สึกหรือความต้องการที่อยู่ในจิตใจที่สำคัญ
Peptic Ulcer	รู้สึกถูกลดคุณค่าจากการคุ้มครองป้องกัน จึงพยายามเก็บกอดความโกรธไว้ ทำให้แสวงหาความคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัย จึงแสดงอาการทางร่างกายทดแทนออกมาโดยมีจุดประสงค์ให้คนอื่นเอาใจใส่ เอาอกเอาใจ เพื่อเป็นการแก้แค้นที่ถูกทอดทิ้ง
Colitis	อยากเป็นอิสระ ทำตามใจตัวเอง เนื่องจากถูกบังคับ หรือเลี้ยงดูแบบเผด็จการในวัยเด็ก
Essential Hypertension	ต้องการอำนาจ ต้องการอยู่เหนือคนอื่น
Migraine	ต้องการสิ่งต่าง ๆ อย่างรุนแรง อิจฉาคนอื่นที่ฉลาดกว่า
Bronchial Asthma	ต้องการความกลมเกลียวไม่แตกแยก
Neurodermatitis	ต้องการความรักอย่างมากมาย เนื่องจากเคยได้รับการเลี้ยงดูที่เกินปกติมาก่อน

4. Nonspecificity Theory Mahl, Kaplan & Kaplan อธิบายถึงการเกิดความเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจไว้ว่าเกิดจากสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้ ไม่ได้เฉพาะเจาะจงอันใดอันหนึ่งโดยตรง

1. เกิดจากความเครียดของจิตใจซึ่งมีสาเหตุมาจากเหตุการณ์ภายนอก หรือความขัดแย้งที่เก็บไว้ในจิตใจที่สำคัญ
2. เกิดจากการที่ร่างกายเจ็บป่วยอย่างใดอย่างหนึ่งซ้ำ ๆ
3. ไม่ทราบว่าเกิดจากอะไรแน่

5. Constitutional Specificity Theory ทฤษฎีนี้อธิบายการที่ร่างกาย เกิดความเจ็บป่วยโดยมีสาเหตุมาจากจิตใจว่าขึ้นอยู่กับ การตอบสนองแบบใดแบบหนึ่งแล้วพัฒนา ไปเป็นอาการของโรคดังกล่าว ในแต่ละบุคคลจึงมีความแตกต่างกันไป เช่น คนที่ตอบสนอง ต่อสิ่งต่าง ๆ ด้วย การเกร็งกล้ามเนื้ออยู่เสมอ อาจพัฒนาเป็นการปวดศีรษะ ภาวะเพาะ ล้ำไส้อักเสบก็ได้

6. Autonomic Response Learning อธิบายว่า ความเจ็บป่วยของร่างกาย ที่มีสาเหตุจากจิตใจเกิดขึ้นได้ เพราะการกระทำหรือปฏิกิริยาตอบสนองของร่างกายอย่างใด อย่างหนึ่งได้รับการเสริมกำลังใจ เช่น เมื่อปวดท้องแล้วได้รับความเอาใจใส่ดูแลอย่างเยี่ยม ยอด คน ๆ นั้นก็พยายามที่จะปวดท้องอยู่เรื่อยในที่สุดก็จะกลายเป็น Psychosomatic ไป

สรุป Psychosomatic มีหลายชนิด ที่กล่าว ถึง มี 7 ชนิดคือ Peptic Ulcer และ Colitis ซึ่งเป็นการผิดปกติของ ระบบทางเดินอาหาร Essential Hypertension และ Migraine เป็นความผิดปกติของระบบการหมุนเวียน ของโลหิต Bronchial Asthma เป็น อาการเกี่ยวกับระบบหายใจ และ Neurodermatitis ซึ่งเป็นความผิด ปกติทางผิวหนัง มีผู้อธิบายถึงสาเหตุที่มี อาการผิดปกตินี้ไว้พอสรุปได้ว่า เนื่องจาก ความขัดแย้งในใจที่เก็บไว้ในจิตใจที่สำคัญ เกิดจากการเรียนรู้และเกิดจากสาเหตุ อะไรก็ได้ ไม่เฉพาะเจาะจง

ความผิดปกติทางเพศ

ความผิดปกติทางเพศ หมายถึง การปฏิบัติทางเพศที่ทำให้คนอื่นหรือตนเองได้รับความเดือดร้อน เสียหาย (Zax and Cowen, 1976 : 359)

ความผิดปกติทางเพศชนิดต่าง ๆ

1. รักรวมเพศ (Homosexuality) เป็นพฤติกรรมของคนที่ได้รวมเพศหรือมีเพศสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกันจึงจะมีความสุข Mc.Cary (1973) วิจัยเรื่องนี้ในอเมริกาพบว่า 60 % ของชายทั้งหมดและ 33 % ของหญิงทั้งหมดเคยมีประสบการณ์รักรวมเพศมาแล้ว บางคนเป็นเพียงชั่วระยะไคระยะหนึ่งเท่านั้น บางคนก็เป็นตลอดชีวิต

รักรวมเพศสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. ชอบแสดงเป็นชาย เรียกว่า Active Homosexual
2. ชอบแสดงเป็นหญิง เรียกว่า Passive Homosexual
3. ชอบทั้งแสดงเป็นชายและหญิง ส่วนมากที่พบจะเป็นชนิดนี้เสียส่วนมาก

สาเหตุที่ความผิดปกติชนิดนี้มีหลายสาเหตุ เช่น

1. ถูกชักจูงให้เกิดนิสัยชังเพศตรงข้ามมาตั้งแต่เล็ก ๆ เช่น แม่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตแต่งงานเท่าที่ควร ลูกสาวอาจเกิดความเกลียดชังชีวิตคู่ เกลียดผู้ชายผู้เป็นพ่อซึ่งทำให้ครอบครัวขาดความสุข จึงหันไปรักคนเพศเดียวกัน
2. ซากพัฒนาการหรือมีพัฒนาการไม่เต็มที่ในชั้นอวัยวะเพศ (Phallic Stage) ตามที่คณะของพวกจิตวิเคราะห์

2. Fetishism พฤติกรรมทั่ว ๆ ไปก็คือจะมีความรู้สึกหรือความรู้สึกทางเพศที่ต่อเมื่อได้เห็นสิ่งของเครื่องใช้ หรืออวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของเพศตรงข้ามเสียก่อน เช่น เห็นเสื้อผ้า ชุดชั้นใน รองเท้า ฯลฯ หรือเส้นผม สะโพก ตา ฯลฯ พวกนี้มักเป็นคน

ก้าวร้าว ฝ่าฝืนกฎหมาย ก้าวสู่อุบัติภัย เสี่ยงสมรรถภาพ มักมีสาเหตุมาจากเมื่อเป็นเด็กต้องอดทนกับความตึงเครียดทางเพศ โดยที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่รู้ตัว เนื่องจากความต้องการดังกล่าวทำให้คนประเภทนี้ชอบลักขโมยสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยกระตุ้นให้เขาเกิดความรู้สึกทางเพศขึ้นมาได้

3. Pedophilia พวกนี้จะมีความสุข ความพอใจที่ได้สัมผัสกับเด็ก ปกติจะเป็นคนเงี้ยบเฉยไม่ก้าวร้าว แต่ถาเกิดอารมณ์หรือมีอะไรกระตุ้นจะกลายเป็นคนละคน มีอาการบ้าคลั่ง วิปริต ทารุณโหดร้าย มักจะคอยจ้องหาจังหวะจับเด็กที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ไปข่มขืน สาเหตุอาจเนื่องมาจากตอนเด็กถูกคนในครอบครัวทำร้ายเป็นประจำ

4. Exhibitionism พวกนี้จะมีความสุขถ้าได้อวดอวัยวะเพศของตนต่อคนอื่น มีทั้งในชายและหญิง ในชายจะอวดอวัยวะเพศแก่คนซึ่งไม่คิดว่าจะได้เห็น เช่น ตามป้ายรถเมล์ ตามสวนสาธารณะ ฯลฯ สำหรับหญิงการใส่กระโปรงสั้น เสื้อเปิดหน้าเปิดหลัง ก็ถือว่าชอบโชว์เช่นกัน สาเหตุที่ต้องการโชว์ก็เพราะต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองมีสมรรถภาพ (โดยข้อเท็จจริงแล้วไม่ค่อยมีสมรรถภาพทางเพศ)

5. Transvestism พวกนี้จะมีความสุขหรือมีความรู้สึกทางเพศเมื่อได้สวมใส่เสื้อผ้าของเพศตรงข้าม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะในวัยเด็กแต่งอย่างนั้นแล้วพ่อแม่หรือคนในครอบครัวชอบยอมรับ บางคนอยากได้ลูกสาวแต่ไม่ได้มีลูกชาย เลยจับแต่งตัวเป็นผู้หญิง เด็กจึงคิดเป็นนิสัย

6. Voyeurism เป็นอาการของคนที่จะมีความรู้สึกทางเพศได้ก็ต่อจากรูปไปชอบแอบดูคนอื่น เช่น ตามห้องน้ำ ห้องนอน ฯลฯ จะเป็นในชายมากกว่าหญิง ทั้งนี้เป็นเพราะเขามีความรู้สึกว่าตนเองไร้สมรรถภาพนั่นเอง

7. Sadism เป็นความต้องการที่จะทำให้อื่นได้รับความเจ็บปวดแล้วตนจึงจะมีความสุขทางเพศ ซึ่งอาจทำในสองลักษณะ คือ ทำให้เจ็บปวดร่างกาย เช่น เขี่ยน คบ ตี หยิก กัด ฯลฯ และทำให้เจ็บใจ เช่น เยาะเย้ย ถากถาง ชมชู้ คุกคุกหมิ่น ฯลฯ เพื่อเพิ่มความมั่นใจว่าตนเองมีอำนาจมีความสามารถ

8. Masochism มีอาการตรงข้ามกับ Sadism ก็จะมีความสุขเมื่อตนเองถูกกระทำทารุณต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นแบบ ต้องไถ่บาปโดยการถูกลงโทษ แล้วจึงจะมีความสุข

9. Bestiality มีเพศสัมพันธ์กับสัตว์ ไม่มีการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง กัดัวบาป จึงผสมสุกับสัตว์อื่นเพื่อลดความตึงเครียด

สรุป ความผิดปกติทางเพศชนิดต่าง ๆ จะมีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นส่วนใหญ่

สิ่งเสพติด

อาการที่เกิดจากสิ่งเสพติดแบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ ๆ คือ พิษสุราเรื้อรัง และ
ติดยาเสพติด ดังจะกล่าวต่อไป

พิษสุราเรื้อรัง (Alcoholism)

อาการที่ปรากฏคือไม่สามารถควบคุมการดื่มของตน
เองได้ ต้องดื่มจนหมดสติ ไม่ดื่มไม่ได้ ในที่สุด
ก็จะตายถ้าไม่ได้รับการบำบัดรักษา

ขั้นตอนที่จะพัฒนาเป็นพิษสุราเรื้อรัง การที่คนจะเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังนั้น อาจเริ่ม
เป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนที่จะมีอาการของพิษสุราเรื้อรัง ขั้นนี้อาจเริ่มด้วยการดื่มเพื่อสังคม
หรือดื่มเพื่อลดความเคร่งเครียด ดื่มเพื่อให้ความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ระยะนี้เป็นหัวเดียว
หัวต่อ ถ้าหักห้ามใจไม่ได้อาจจะดื่มไปเป็นเดือนเป็นปี หรือพัฒนาถึงขั้นต่อไป
2. ขั้นที่อยากดื่มจนในทันทีทันใดโดยไม่มีเหตุผล แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้จะดื่มก็
สามารถรู้ตัวอยู่ ถ้าดื่มอยู่เรื่อย ๆ ก็จะพัฒนาไปลงขั้นสุดท้าย
3. ขั้นวิกฤติ ไม่สามารถควบคุมการดื่มได้หยุดไม่ได้ มีอาการสั่นแต่ถึงอย่างไร
ก็ยังสามารถควบคุมตนเองก่อนดื่มได้ว่าจะดื่มหรือไม่ดื่ม ถ้าไม่ดื่มก็ยังไม่เป็นอะไร แต่ถ้าดื่ม
แล้วเลิกไม่ได้จนกว่าจะหมดสติ
4. ขั้นเรื้อรัง ไม่ดื่มไม่ได้ ดื่มไปเรื่อย ๆ ด้วยความสมัครใจ ไม่สามารถที่จะ
ตัดสินใจ รับผิดชอบ และยึดถือศีลธรรมจรรยาได้ นอกจากนั้นยังมีอาการประสาทหลอน กลัว
 ฯลฯ

สาเหตุของการเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง

1. เสียใจ มีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น เลียนแบบ
2. ดื่มแล้วได้รับการเสริมกำลังใจที่ดี เช่นดื่มเพื่อสังคม ดื่มแล้วหายปวด
(จิตใจติดสุรา)
3. ความต้องการของร่างกาย (ร่างกายติดสุราแล้ว)

ยาเสพติด (Drug Addiction)

คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ (2519) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของยาเสพติดไว้ว่ามี 4 ประการ คือ

1. ทำให้ผู้เสพต้องการที่จะเสพอย่างรุนแรงโดยไม่คำนึงถึงว่าจะได้มาอย่างไร
2. ผู้เสภจะหยุดไม่ได้ ต้องตกเป็นทาสยาเสพติด
3. ผู้เสพต้องการเสภในปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ
4. ร่างกายของผู้เสภจะทรุดโทรมอย่างหนัก อาจถึงตาย

ยาเสพติดประเภทต่าง ๆ

เราอาจแบ่งประเภทของยาเสพติดโดยพิจารณาการออกฤทธิ์ต่อร่างกายได้ดังต่อไปนี้

1. ยาพวกกดประสาท (Depressants) จะออกฤทธิ์ต่อร่างกายให้มีอาการดังนี้
  - 1.1 กดประสาทส่วนสมองทำให้มีเมฆง สมองเสื่อม
  - 1.2 กดประสาทการหายใจ ทำให้หายใจช้าลง
  - 1.3 กดประสาทไขสันหลัง ทำให้ชักกระตุก
  - 1.4 ออกฤทธิ์ต่อระบบทางเดินอาหาร ทำให้ท้องผูก เพราะกล้ามเนื้อหดตัว
  - 1.5 ออกฤทธิ์ต่อระบบขับถ่ายปัสสาวะ ทำให้ปัสสาวะลำบาก
  - 1.6 ออกฤทธิ์ต่อระบบการไหลเวียนของโลหิต ทำให้เส้นโลหิตหดตัว

ยาเสพติดที่กดประสาทมีดังนี้

ฝิ่น (Opium) เป็นสารซึ่งสกัดจากผลฝิ่นดิบ ลักษณะเป็นยางเหนียว ๆ

สีน้ำตาลไหม้หรือดำ มีกลิ่นเฉพาะตัว รสขมจืด เสพโดยการกินหรือสูบ

มอร์ฟีน (Morphine) มีฤทธิ์มากกว่าฝิ่นประมาณ 8 - 10 เท่า สกัดได้จากฝิ่น ลักษณะเป็นผงสีขาวหรือเหลืองอ่อน ไม่มีกลิ่น รสขมจืด ละลายน้ำได้ดี ใช้โดยการฉีด

เฮโรอีน (Heroin) มีฤทธิ์มากกว่ามอร์ฟีนประมาณ 4 - 8 เท่า มากกว่าฝิ่นประมาณ 30 - 80 เท่า ถ้าบริสุทธิ์อาจมีฤทธิ์แรงกว่าฝิ่นถึง 100 เท่า ที่แพร่หลายมี 2 ชนิด ดังนี้

1. เฮโรอีนบริสุทธิ์ เรียกว่าเบอร์ 4 เป็นผงละเอียดสีขาว ไม่มีกลิ่น รสขมจัด เสพโดยการฉีด

2. เฮโรอีนผสม เรียกว่าเบอร์ 3 หรือไอระเหย ชนิดนี้มีสารอื่น ผสมลงไปคล้ายเช่น สารหนู สตรีนิน ยานอนหลับ ฯลฯ จึงมีสีต่าง ๆ กันเช่น ม่วง ชมพู เหลือง เสพโดยการสูดไอระเหยเข้าไป

เหล่าแห่งหรือปีศาจแดง (Secobarbital) บรรจุแคปซูลสีแดงสด หรือแดงเข้ม เมื่อเสพเข้าไป จะมีอาการมึนงง เลื่อนลอย ไม่รู้สึกหิว กล้ามบวม ซอบทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น ทำร้ายตนเอง เช่นกรีดข้อมือ คอ ฯลฯ อาจลงกับขาทั่วตายได้

2. ยากระตุ้นประสาท (Stimulants) เมื่อออกฤทธิ์ต่อร่างกายทำให้มีอาการ คั่งต่อไปนี้

2.1 กระตุ้นสมองส่วนกลาง

2.2 กระตุ้นการเต้นของหัวใจและกระตุ้นอารมณ์

2.3 ใช้นาน ๆ สมองจะเสื่อม

2.4 เมื่อเลิกใช้จะเศร้าซึม หลับไม่

2.5 ทรมานแรง เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะมีอาการตัวสั่น ตึงเครียด อาจถึงกับ หมดสติและตายได้ในที่สุด

ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาทมีหลายอย่างเช่น แอมเฟตามีน โคคาอิน กระทอม เป็นต้น ในที่นี้จะกล่าวถึง แอมเฟตามีน เท่านั้น

แอมเฟตามีน (Amphetamine) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า ยาม้าหรือยาขยัน มี ลักษณะเป็นเม็ด ผง หรือแคปซูล แล้วแต่ผู้ผลิต ส่วนมากมีสีขาวใช้รับประทานกับน้ำ หรือผสม เครื่องดื่มอย่างอื่น ชนิดที่เป็นน้ำบรรจุหลอดใช้ฉีดเข้าร่างกาย ทำให้เกิดความกระปรี้กระเปร่า ชื่นชว่ขณะ เมื่อหมดฤทธิ์ยาร่างกายจะอ่อนเพลียอย่างหนัก นิยมใช้ในหมู่นักศึกษา คนขับรถ และกรรมกร

3. ยาที่ทำให้เกิดประสาทหลอน (Hallucinogens) เมื่อเสพเข้าไปจะออก ฤทธิ์ให้ร่างกายมีอาการดังนี้

3.1 หัวใจเต้นเร็วขึ้น

3.2 ความดันโลหิตเพิ่ม และอุณหภูมิสูงขึ้น

3.3 มานตาชยาย

3.4 มือเท้าสั้น

3.5 หายใจไม่สม่ำเสมอ

3.6 มองเห็นสิ่งต่าง รอบตัวเคลื่อนที่ได้

3.7 คิดว่าตนเป็นผู้มีอำนาจ เป็นผู้วิเศษ บินได้เหมือนนก ถ้าอยู่ที่สูงอาจ
ลงบินคลุกกับคคองมาตาย หรือสู้กับสัตว์ร้ายโดยคิดว่าตนเป็นผู้วิเศษ
ในที่สุกักตาย ฯลฯ

ยาเสพติดประเภทนี้ไดแก แอล. เอส. ดี. (L.S.D.) มีทั้งที่เป็นน้ำ เม็ด ผง
บรรจุแคปซูล เป็นรูปก้อนเหมือนน้ำตาล ไม่มีกลิ่น รสและสี

4. ยาประเภทที่ออกฤทธิ์หลายอย่าง (Mixed) ออกฤทธิ์ต่อร่างกายทำให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ และความคิดขาดเป็นช่วง ๆ ไม่สามารถปะติดปะต่อไปตามปกติ เสพ
ครั้งแรก ๆ จะเกิดความตื่นเต้น ราวเร็ง หรือเงื่องหงอยก็เป็นไป ขึ้นต่อไปจะเกิดความรู้สึก
เปลี่ยนแปลงทางสายตาและหู ทำให้รับสีและเสียงผิดไปจากปกติ เกิดภาพลวงตา หรือหลอกตัว-
เอง สมองเสื่อม กลายเป็นโรคจิตได้

ยาเสพติดประเภทนี้ไดแกกัญชา (Cannabis) เมื่อเสพเข้าไปจะแทรกซึมเข้าสู่สาย-
เลือดอย่างรวดเร็วภายใน 2 - 3 นาที ก็จะเริ่มออกฤทธิ์ เสพโดยสูบหรือผสมกับอาหารบาง-
อย่างก็ได้

สาเหตุของการติดยาเสพติด

1. อยากรู้อยากลอง อยากรู่วารสชาติเป็นอย่างไร เสพ 2-3 ครั้งอาจ
ติดได้
2. ถูกชักชวน โดยชี้ให้เห็นคุณประโยชน์จนหลงเชื่อจึงลองเสพดูบ้าง ในที่สุด
ก็ติด
3. ถูกหลอกลวง โดยใส่ในอาหาร หรือเครื่องดื่ม หรือทอปี้ หรือขนม
4. ไข้อยากความเจ็บปวดของร่างกาย เมื่อใช้ประจำก็ติดได้
5. ไข้อยากความกล้ากล้าในใจ ในที่สุดก็ติด
6. สาเหตุจากความคึกคะนอง เพื่อแสดงความกล้าหาญคนอื่นเสพได้ก็เลย
เสพบ้าง เพื่อแสดงว่าตนเองก็ไม่กลัวเหมือนกัน

การป้องกันไม่ให้เกิดยาเสพติดให้โทษ

1. ใช้จ่ายทุกชนิดตามคำสั่งแพทย์เท่านั้น
2. ไม่ทดลองเสพยาเสพติดทุกชนิดเป็นอันขาด
3. แนะนำหรือช่วยเหลือเมื่อเด็กมีปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าทางด้านใด มีฉะนั้นแกอาจหันเข้าหายาเสพติดได้
4. เมื่อถูกหลอกลวงติดยาต้องรีบส่งรักษาในโรงพยาบาลทันที
5. เมื่อทราบว่าที่ใดเป็นแหล่งผลิตหรือจำหน่ายยาเสพติดให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่บ้านเมืองดำเนินการ

อาการเบื้องต้นของนักเรียนที่ติดยาเสพติด

1. เบื่อหน่าย อดการเรียน และการทำงานทุกอย่าง
2. มีความทุกข์ ความกังวล หน้าตาเฉยเมย ละเลยกิจวัตรประจำวัน
3. ความประพฤติเปลี่ยนไป เจ้าอารมณ์ หงุดหงิด
4. มีนิสัยมกมกน้อย ชอบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ
5. น้ำมูกน้ำตาไหล เหงื่อออกมาก
6. หายใจถี่และลึก กระสับกระส่าย คลื่นไส้ อาเจียน
7. สุขภาพทรุดโทรม ผอมซูบซีด สังเกตได้ชัดเจน
8. ง่วงเหงาหาวนอน หงุดหงิดรุนแรง
9. มีอุปกรณเกี่ยวกับการเสพยา เช่น หลอดฉีดยา ฯลฯ
10. ใช้จ่ายเงินเปลืองผิดปกติ หยิบยืมเพื่อนฝูงเกือบทุกคน

สรุป สิ่งเสพติคมี 2 ชนิดด้วยกัน คือ สุราและยาเสพติค แต่ละชนิดให้โทษแกร่างกายแตกต่างกัน ตามความรุนแรงของสิ่งทีเสพ ยาเสพติคมีหลายชนิด เช่น ฝิ่น, มอร์ฟีน, เฮโรอีน, แอมเฟตามีน, แอล. เอส. คี, กัญชา เป็นต้น

อาการผิดปกติทางสมองและปัญญาอ่อน

อาการผิดปกติทางสมองที่ทำให้พฤติกรรมของคน

ผิดปกติ มี 2 ลักษณะ คือ

1. อาการผิดปกติทางสมองที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด
2. อาการผิดปกติทางสมองชนิดเรื้อรัง

อาการผิดปกติทางสมองที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด คนไข้จะมีอาการดังนี้

1. เพ้อคลั่ง เศร้าซึมในบางครั้งบางคราว ไม่อยากเคลื่อนไหว ไม่รู้สึกตัว
2. ไม่สามารถรับรู้เกี่ยวกับ วัน เวลา และสถานที่
3. รับรู้ผิดปกติ เช่น มีภาพลวงตา ภาพหลอน ถ้าตื่นเต้นมาก ๆ จะเคลื่อนไหวไม่ได้
4. อ่อนกำลังลง กลายเป็นเรื้อรัง และถึงตายได้

สาเหตุของความผิดปกติ จำแนกได้ดังนี้

1. สมองเป็นพิษ
2. ตีคเชื้อ เช่น มาเลเรีย ฯลฯ
3. กระบวนการเผาผลาญอาหารในร่างกายผิดปกติ

การรักษา สามารถทำได้โดยการรักษาทางยา หรือผ่าตัดตามโรงพยาบาลทั่วไป

อาการผิดปกติทางสมองชนิดเรื้อรัง คนไข้จะมีอาการดังนี้

1. จิตเสื่อม เป็นโรคจิต
2. ไม่สามารถรับรู้เกี่ยวกับเวลา สถานที่ ฯลฯ
3. ไม่สามารถตัดสินใจอะไรได้
4. มีโรคอื่นแทรกซ้อน
5. อาการจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้น ๆ ถ้าไม่รักษาจะตายในที่สุด

สาเหตุของความผิดปกติจำแนกได้ดังนี้

1. พัฒนามาจากความผิดปกติทางสมองชนิดแรก

2. พยาธิต่าง ๆ

3. สมองกระทบกระเทือน

วิธีการรักษา ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจิตเวช แต่อย่างไรก็ตามสมองจะไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพปกติได้

โรคที่เกิดจากความผิดปกติของเนื้อสมอง

1. Senile Dementia คนไข้จะมีกริยาอาการและอารมณ์เหมือนเด็ก ๆ คิดว่าตนเองสำคัญกว่าคนอื่น ไม่สามารถปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ ลืมเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต ร่างกายสั่นปรอท ไร้อรรถภาพทางเพศ ทั้งนี้เพราะสมองของเขามีเนื้อสมองลดลง พวกที่เป็นส่วนใหญ่เป็นคนสูงอายุ

2. Pre-senile Dementia มีอาการคล้าย Senile แต่เกิดกับคนอายุน้อยกว่า อาการที่ปรากฏคือ ความจำเสื่อม ไม่มีเหตุผล วิตกกังวลมาก เศร้าซึม ประสาทหลอน สูญเสียการพูด เจ็บปวดร้าวทั่วทั้งตัว

3. Pick's Disease คนไข้จะมีอาการคลุ้มคลั่ง เห็นอย่างง่าย ไม่กล้าเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

4. Epilepsy (ลมบ้าหมู) คนไข้จะมีอาการชักกระตุก หมกสติ

ปัญญาอ่อน ปัญญาอ่อนแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

1. Severe Subnormality (IQ ต่ำกว่า 20)
2. Moderate Subnormality (IQ 20-49)
3. Mild Subnormality (IQ 50-59)

Severe Subnormality

อายุสมองของคนประเภทนี้จะเท่ากับ 2 ปี จะเป็นมาตั้งแต่แรกเกิด ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ไม่ว่าด้านใด ๆ ต้องดูแลและควบคุมอย่างใกล้ชิด

Moderate Subnormality

อายุสมองจะอยู่ราว ๆ 3 - 7 ปี อาจจะมีอาการให้เห็นตั้งแต่ตอนเป็นเด็ก คือพัฒนาการทุก ๆ ด้านจะช้ากว่าปกติ เช่นการพูด หรือการเดินจะช้ากว่าเด็กอื่นราว 2 - 3 ปี

เป็นต้น โคนั้นสามารถเรียนรู้ศัพท์หรือพูดประโยคง่าย ๆ ได้ ต้องพึ่งคนอื่นตลอดชีวิต แต่ก็สามารถฝึกฝนเพื่อให้อายุช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง สามารถเล่นเกมสงายได้ แต่อย่างไรก็ตามต้องอยู่ในความควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

Mild Subnormality

อายุสมองอยู่ระหว่าง 8 - 12 ปี ไม่ปรากฏความผิดปกติทางร่างกายแต่อย่างใด สามารถคิดในสิ่งที่ เป็นรูปธรรมได้ แต่นามธรรมได้น้อยมาก สามารถฝึกให้พูด ใช้ห้องน้ำ เดิน ฯลฯ ได้ช้ากว่าปกติ ความสามารถในการเรียนจะช้ากว่าอายุจริงประมาณ 2 - 3 ปี นั่นคือมีความสามารถพอ ๆ กับเด็กที่อายุอ่อนกว่า 2 - 3 ปี มักมีความผิดปกติทางการพูด สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนและเรียนวิชาชีพได้

ปัญญาอ่อนแบบต่าง ๆ

1. Mongolian idiots รูปร่างหน้าตาเหมือนชาวมองโกล คือตาเล็ก หางตาเฉียงขึ้นบน อารมณ์ดี ยิ้มแย้ม ชอบเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น I.Q. ระหว่าง 20-50 อายุสมองประมาณ 5 ปี สาเหตุที่ทำให้ปัญญาอ่อนเชื่อว่าเกิดจากภาวะผิดปกติบางอย่างของแม่ในขณะตั้งครรภ์ เช่นการทำงานของต่อมบางอย่าง แต่ยังไม่ทราบสาเหตุที่แน่นอน จะมีอายุอยู่ได้ไม่เกิน 10 ปี มักจะตายด้วยโรคแทรกซ้อน
2. Cerebral Palsy มีสาเหตุมาจากสมองได้รับการกระทบกระเทือน เช่น ประสบอุบัติเหตุ ฯลฯ ทำให้สติปัญญาผิดปกติไป เคลื่อนไหวไม่ได้ตามปกติ
3. Microcephaly สังเกตได้จากศีรษะซึ่งเล็กแหลมผิดปกติ สติปัญญาอยู่ในระดับ Severe Subnormality หรือ Moderate Subnormality เชื่อว่ามีสาเหตุมาจากเยื่อสมองอักเสบขณะอยู่ในครรภ์ บางคนตอนแรกเกิดก็ไม่ได้แต่กะหม่อมปิดเร็วเกินไปสมองเจริญต่อไปไม่ได้
4. Hydrocephaly มีลักษณะที่ชัดเจนคือศีรษะโตกว่าปกติ มีน้ำอยู่ในสมอง ยังไม่ทราบสาเหตุที่แน่นอนว่าเป็นเพราะอะไร บางคนโตมาตั้งแต่แรกเกิด บางคนโตขึ้นภายหลัง I.Q. ต่ำมาก จะตายด้วยโรคแทรกซ้อนภายในระยะเวลาไม่นานนัก
5. Crinitism เกิดจากการผิดปกติของไทรอยด์ ทำให้รูปร่างอ้วนสั้น

ผู้ป่วย หัวโต เปลือกตาหนา มองดูเหมือนคนง่วงนอนตลอดเวลา IQ จะอยู่ระหว่าง Severe Subnormality หรือ Moderate Subnormality

สาเหตุที่ทำให้ปัญญาอ่อน

1. สาเหตุจากพันธุกรรม คือกรรมพันธุ์ปัญญาอ่อน
2. ติดเชื้อ เช่น กามโรค มาเดเรีย ฯลฯ
3. เนื้องอกในสมอง
4. สมองได้รับการกระทบกระเทือน ช็อคออกซิเจน
5. คลอดก่อนกำหนด
6. คลอดหลังกำหนด
7. ขาดวิตามิน
8. ทอมไรท์ทำงานผิดปกติ

สรุป พฤติกรรมผิดปกติอาจมีสาเหตุมาจากอาการผิดปกติของสมอง หรือเกิดจากบุคคลปัญญาอ่อนก็ได้

การต่อต้านสังคม และอาชญากรรม

การต่อต้านสังคมและอาชญากรรม หมายถึงการละเมิดกฎหมายซึ่งจะต้องได้รับโทษตามความเหมาะสม

สิ่งบอกเหตุที่อาจทำให้กลายเป็นอาชญากร หรือต่อต้านสังคม

1. สิ่งบอกเหตุทางบ้าน
  - 1.1 บิดา มารดา ควบคุมเด็กไม่เพียงพอ ดึงหรือหย่อนเกินไป
  - 1.2 บิดา มารดา เจ็บเมຍ ไม่เป็นมิตร
  - 1.3 บิดา มารดา ขาดความกลมเกลียว ทะเลาะวิวาทกันบ่อย ๆ
2. สิ่งบอกเหตุทางด้านลักษณะนิสัยของเด็ก
  - 2.1 เด็กที่หวังพึ่งตัวเองมากเกินไป ไม่พึ่งคนอื่นทุกกรณี
  - 2.2 เด็กไม่ยำเกรงผู้ใหญ่
  - 2.3 ไม่ให้ความไว้วางใจหรือเป็นมิตรกับคนอื่น
  - 2.4 ชอบทำร้ายรุกรานคนอื่น
  - 2.5 มีความคับข้องใจมาก
3. สิ่งบอกเหตุทางด้านบุคลิกภาพของเด็ก
  - 3.1 ชอบฉุนเฉียว หรือชอบเสี่ยงอันตรายมาก ๆ
  - 3.2 ทำอะไรตามความรู้สึกหรือจิตใจอย่างรวดเร็วจนไม่มีการยั้งคิด
  - 3.3 เชื้อคนง่าย ถูกชักจูงง่าย
  - 3.4 วายากเกินไป ไม่เชื่อฟังใคร
  - 3.5 อารมณ์ไม่มั่นคง ตกใจไม่คิด

สาเหตุแห่งการเป็นอาชญากรหรือต่อต้านสังคม

1. สาเหตุเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิด
  - 1.1 คบเพื่อนเสเพล หรือถูกชักจูงใจชั่ว
  - 1.2 สาเหตุจากอารมณ์ และสภาพของครอบครัวไม่ปกติ

- 1.3 สาเหตุทางเศรษฐกิจ
- 1.4 สาเหตุทางร่างกายหรือสภาพทางจิต
- 1.5 สาเหตุทางอารมณ์
- 1.6 ประมาทเลินเล่อ

2. สาเหตุเกี่ยวกับโครงสร้างของสังคม ทั้งนี้หมายถึงรวมถึงระบบการศึกษา เศรษฐกิจ โอกาสที่จะได้รับฐานะทางสังคมตามความต้องการ ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการเป็นเมืองอุตสาหกรรม เมืองเล็กกลายเป็นเมืองใหญ่อย่างรวดเร็ว ตลอดจน ประดิษฐ์กรรมใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น สาเหตุทางโครงสร้างของสังคมที่ทำให้เกิดการต่อต้านสังคมหรือ อาชญากรรม อาจแยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

- 2.1 การเพิ่มประชากร การอพยพเข้าสู่เมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ
- 2.2 การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างประเทศที่เป็นภัย โดยไม่มีการควบคุม
- 2.3 ความเห็นแก่ตัว เงินทองเป็นสิ่งสำคัญ
- 2.4 ยากจน ค่าครองชีพสูง
- 2.5 ไม่เชื่อว่ามีทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

3. สาเหตุเกี่ยวกับกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎหมายบางอย่างระบุนการกระทำผิดไว้อย่างกว้างขวาง โดยไม่คำนึงถึงว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคมเพียงไร ทำอะไรผิด หนอยกผิดกฎหมายไปเสียหมด

นายแพทย์วิจารณ์ วิชัยยะ (โรงพยาบาลสมเด็จพระยา, 2516 : 167 - 174) กล่าวถึงสาเหตุของการต่อต้านสังคม หรืออาชญากรรมไว้ว่ามี 3 อย่างด้วยกันคือ

1. สาเหตุทางจิต จิตผิดปกติ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการอบรมสั่งสอน เด็กขาดความรักความอบอุ่น จากการศึกษาพบว่า ในระหว่าง 6 ปีแรกของชีวิตเด็กอยู่แยกกันกับพ่อแม่ 6 เดือน เมื่อโตขึ้นมีโอกาสจะเป็นผู้ก่ออาชญากรรมเสียครั้งหนึ่ง และจากการศึกษาในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กพบว่า เด็กหญิงที่ถูกส่งเข้าไปมีถึง 61.5 % ซึ่งขาดบิดาหรือมารดา 32 % มีบิดามารดาแต่ไม่ได้อยู่ร่วมกับบิดามารดา อาจสรุปได้ว่าการที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดาทำให้เด็กเกิดความผิดหวัง ซึ่งก่อให้เกิดความคับข้องใจ ทำให้ขมกักร้าวและลักขโมย การขาดความรักจากพ่อแม่ทำให้เด็กต่อต้าน เมื่อโตขึ้นก็ต่อต้านคนอื่นด้วย
2. สาเหตุทางสังคม เนื่องจากสังคมเสื่อมทราม เศรษฐกิจตกต่ำ มีสลัมมาก อาชญากรรมจะมากเป็นเงาตามตัว

3. สาเหตุทางร่างกาย ลักษณะของร่างกายบางอย่างมีความสัมพันธ์กับการเป็น
 อาชญากร เช่น กระจกสีระยะเล็ก คัดสั้นสมองผิดปกติ โรคทางสมอง หรือร่างกายพิการ
 เป็นต้น

การป้องกันการต่อต้านสังคมหรืออาชญากร ทำได้ดังนี้

"บิคารมารคา คลลจจนุผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กต้องให้ความรักความอบอุ่น ซึ่งเป็น
 ความสุขทางใจแก่เด็ก โดยไม่มองแต่ทางวัตถุเพียงด้านเดียว"

การบำบัดรักษาอาการผิดปกติ

การบำบัดรักษาอาการผิดปกติโดยทั่วไปสามารถ
แยกได้ 2 ลักษณะคือ การรักษาทางกาย (Somatic
Therapy) กับการรักษาทางจิต (Psychotherapy)
(วิจิตพากษ์และคณะ, 2519 : 194 - 212)

การบำบัดรักษาทางร่างกาย

วิธีการรักษาทางร่างกายมี 4 วิธีด้วยกันดังนี้

1. การรักษาด้วยยา (Drugs Therapy) คือการให้ยาแล้วทำให้ผู้ป่วย
มีจิตใจดีขึ้น ลดความยุ่งยากและความไม่สงบของคนไข้ลงได้มาก ยาที่ใช้พอจะจำแนกได้
3 พวกใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

1.1 Antipsychotic Drugs เป็นยาที่สามารถควบคุมอาการของ
โรคบางอย่างได้และไม่ทำลายระบบประสาท ทำให้คนไข้ลดความวิตกกังวล ลดความยุ่งเหยิง
ในใจ ลดความก้าวร้าว ลดอาการหลงผิด และประสาทหลอน เมื่อให้ยาแล้วคนไข้จะให้ความ
ร่วมมือกับแพทย์ พยาบาล และผู้เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาเป็นอย่างดี โดยปกติใช้กับคนไข้
ที่เป็นจิตเภท Manic Depression บางครั้งอาจใช้กับคนไข้ที่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง และ
Senile ได้ด้วย ยาที่ใช้กันอย่างแพร่หลายชื่อ Chlorpromazine เป็นยาเม็ด เวลาใช้
ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของแพทย์อย่างใกล้ชิด เพราะอาจเป็นอันตรายจากอาการแทรกซ้อนได้
เช่น ง่วงเหงาหาวนอน ปากแห้ง ตามองเห็นไม่ชัด ความดันโลหิตต่ำ เม็ดเลือดขาวผิดปกติ
ผิวหนังรับสัมผัสได้เร็วเกินไป

1.2 Antianxiety Drugs เป็นยาที่ไม่สามารถรักษาโรคจิตได้
นิยมใช้เพื่อลดความวิตกกังวลของคนเป็นโรคประสาท ยาที่ใช้แพร่หลายชื่อ Miprobamate
ส่วนมากแพทย์จะให้คนไข้ นอกไปรับประทานเอง

1.3 Antidepressant Drugs เป็นยากระตุ้นระบบต่าง ๆ ของ
ร่างกายให้ทำงานดีขึ้น เช่น กระตุ้นหัวใจ กระตุ้นกล้ามเนื้อ ทำให้คนไข้มีอาการดีขึ้นทั้งทาง
ร่างกายและจิตใจ ยาที่ใช้กันมากที่สุดชื่อ Imipramine

2. การรักษาด้วยการช็อคด้วยไฟฟ้า (Electroconvulsion Therapy)

หรือเรียกย่อ ๆ ว่า ECT ใช้กับคนไข้ที่เป็น Manic Depression บางทีอาจใช้กับคนที่ เป็นจิตเพทหรือโรคอื่นได้ จะใช้วิธีนี้เมื่อใช้วิธีรักษาทางยาแล้วไม่ได้ผล วัตถุประสงค์ในการใช้วิธีนี้คือให้คนไข้หมดความรู้สึกไปชั่วคราว เพื่อให้คนไข้มีอาการสงบลงและมีอาการรุนแรงขึ้น บางครั้งการใช้วิธีนี้บำบัดรักษาก็ไม่ได้ผล และอาจทำให้เกิดความผิดปกติของกล้ามเนื้อหรือสมองได้

3. การรักษาโดยการช็อคด้วยอินซูลิน (Insulin Therapy)

ใช้กับคนไข้ที่เป็นจิตเพท สมัยก่อนนิยมใช้มาก พอพบวิธีช็อคด้วยไฟฟ้าจึงหมดความนิยมไป เมื่อฉีดอินซูลินเข้าไประดับน้ำตาลในเลือดจะลดลง ทำให้คนไข้อ่อนเพลีย หัว มีน้ศีรษะ เหงื่อออก ไม่รู้สึกตัว การใช้วิธีนี้รักษาจะทำให้ระบบประสาทถูกกดมากกว่าการใช้ไฟฟ้า จึงใช้กับคนไข้ที่มีสุขภาพดีอายุ 15 - 45 ปีเท่านั้น

4. การรักษาโดยการผ่าตัดสมอง (Brain Surgery)

สมองส่วนที่ผ่าตัดคือประสาทที่ต่อระหว่างสมองส่วนหน้า และทาลามัส หลังจากผ่าตัดใหม่ ๆ จะมีอาการสับสนแต่จะดีขึ้นภายใน 2 - 3 วัน อย่างไรก็ตามเมื่อผ่าตัดแล้วคนไข้อาจสูญเสียความคิดเกี่ยวกับตนเองและอนาคต การคิดเรื่องที่เป็นนามธรรม จำเรื่องราวต่าง ๆ ไม่ได้ ออกรับประทานอาหารมากเกินปกติ และการควบคุมการขับถ่าย ประโยชน์ที่ได้จากการรักษาโดยวิธีนี้ทำให้คนไข้ลดความกระวนกระวาย หรือความหวาดกลัวต่าง ๆ ลดลง

การบำบัดรักษาทางจิต

วัตถุประสงค์ของการบำบัดแบบนี้ก็เพื่อให้บุคคลบรรลุถึงภาวะ สามารถดูแลตนเอง เข้าใจตนเองอย่างถูกต้อง และมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เข้าใจปัญหาและพฤติกรรมของตน
2. รู้สภาพที่แท้จริงของตนดีขึ้น
3. สามารถนำปัญหาหรือข้อขัดแย้งมาพิจารณาพบหนทางใหม่ได้
4. สามารถเปลี่ยนนิสัยหรือพฤติกรรมที่ไม่ต้องการไปเป็นที่พึงปรารถนาได้
5. สามารถแก้ไขและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างตนกับคนอื่น และสังคมให้ดีขึ้นได้
6. ปฏิบัติตนให้มีความหมายและมีชีวิตชีวามากขึ้น

กระบวนการในการบำบัดรักษาก็คือ คนไข้นั้นมีมาอภิปรายหรือถกเถียงถึงปัญหา ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนกับผู้อื่น เพื่อพิจารณาหาทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทัศนคติ และบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสม

วิธีการของจิตบำบัดตามแนวทฤษฎีต่าง ๆ

1. การบำบัดตามแนวของกลุมจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Therapy)

มีจุดมุ่งหมายในการบำบัดคือให้คนไข้นำสิ่งที่เก็บกดไว้ออกมา สิ่งที่ถูกเก็บกดไว้ดังกล่าวอาจเป็น ความจำ แรงจูงใจต่าง ๆ และความขัดแย้งในใจ วิธีการของพวกนี้มี 4 ขั้นตอนคือ

  - 1.1 Free-Association คือการให้คนไข้อยู่ในภาวะที่ผ่อนคลายที่สุด แล้วให้พูดสิ่งที่ต้องการพูดโดยไม่มีข้อจำกัดเพื่อหาข้อขัดแย้งในใจของคนไข้เพื่อชี้ให้คนไข้มองเห็น และเข้าใจ
  - 1.2 การทำนายฝัน (Dream-Interpretation) จากความฝันก็จะสามารถวิเคราะห์ออกมาได้ว่าคนไข้มีความปรารถนาอะไรแล้วถูกขัดขวาง เพราะสิ่งที่คนไข้ต้องการจะแสดงออกในรูปของความฝัน
  - 1.3 วิเคราะห์สิ่งต่อต้านไม่ให้คนไข้เล่าเรื่อง (Analysis of Resistance) คือการวิเคราะห์หาเพราะอะไรพูด ๆ ไปถึงตอนใดตอนหนึ่งคนไข้จึงหยุดไม่เล่าหรือพูดต่อ
  - 1.4 Analysis of Transference คือการที่แพทย์พยายามทำตนให้เหมือนกับบุคคลที่คนไข้ยอมรับ เพื่อให้คนไข้รู้สึกคือผู้ให้การบำบัด เพราะคนไข้มักไม่ไว้วางใจผู้ให้การบำบัดและถ่วงการรักความอบอุ่นจากผู้ให้การบำบัดด้วย
2. พฤติกรรมบำบัด (Behavior Therapy) หลักการก็คือพฤติกรรมผิดปกติต่าง ๆ สามารถทำให้หายหรือหมดไป เพราะพฤติกรรมดังกล่าวเกิดจากการเรียนรู้ ถ้างดการเสริมกำลังใจก็จะหายไปเอง วิธีการที่นำมาใช้เรียกว่า Systematic Desensitization ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
  - 2.1 พยายามฝึกให้คนไข้อยู่ในภาวะซึ่งผ่อนคลายทั้งกล้ามเนื้อและจิตใจ
  - 2.2 พิจารณาส่งเร้าต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความวิตกกังวลนั้นรุนแรงแค่ไหน
  - 2.3 ให้คนไข้จินตนาการตามเรื่องที่ผู้ให้การรักษาบรรยายจนความวิตกกังวลค่อยลดลง

นอกจากวิธีดังกล่าวแล้วการบำบัดรักษาตามแนวของพฤติกรรมบำบัดยังมีวิธีอื่นอีก เช่น การบำบัดแบบ Implosive Therapy วิธีการคล้ายคลึงกับ Systematic Desensitization ที่แตกต่างกันก็คือนำสิ่งที่คนไข้กลัวมาเสนอแก่คนไข้โดยตรง เช่น กลัวแมวก็ก้อแมวจริง ๆ มาให้ดูใกล้ ๆ เลย จะทำให้อาการของคนไข้อยู่ ๆ คีขึ้น หรืออาจรักษาโดยวิธี Aversion Therapy คือนำสิ่งที่คนไข้ปรารถนาออกจากคนไข้ และให้สิ่งที่คนไข้ไม่ปรารถนาเมื่อคนไข้มีพฤติกรรมผิดปกติ

3. การบำบัดแบบ Humanistic-Existential Therapy พวกนี้ถือว่ามนุษย์มีอิสระในการควบคุมพฤติกรรมของตน คอมสนองตอบปัญหาหรือแก้นปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผู้ให้การบำบัดควรทำหน้าที่คอยให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกเท่านั้น วิธีการบำบัดตามแนว Humanistic-Existential Therapy มีดังนี้

3.1 การบำบัดโดยยึดคนไข้เป็นศูนย์กลาง (Client-Center) หลักการสำคัญมีดังนี้

1. คนไข้ต้องสมัครใจที่จะรักษาจึงมาหาผู้ให้การรักษา
2. คนไข้บรรยายถึงความรู้สึกนึกคิดของตนออกมา
3. คนไข้เข้าใจตนเอง

3.2 การบำบัดแบบ Existential Therapy โดยมีหลักการที่ยึดดังนี้

1. เน้นประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ
2. เน้นถึงสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคลเท่านั้น
3. บุคคลมีอิสระเต็มที่ในการเลือกสิ่งที่ตนต้องการ
4. บุคคลมีอิสระในการรับผิดชอบต่อการดำเนินชีวิตของตน สร้างคุณค่าของตน

การบำบัดจึงเป็นไปในรูปแบบที่ว่าคนไข้และผู้บำบัดต่างก็เป็นตัวของตัวเอง จะก้าวร้าวกันไม่ได้ ต่างคนก็มีความสำคัญเท่ากัน หายที่สุดคนไข้ก็จะเลือกปฏิบัติตามที่เขาเลือก

3.3 การบำบัดแบบ Gestalt Therapy วิธีการคือให้คนไข้ได้จินตนาการถึงข้อขัดแย้งที่เขาเผชิญไปจนกว่าจะพอใจ เพื่อให้ความขัดแย้งหมดไปจะทำให้ความเครียดลดลงได้

4. การบำบัดระหว่างบุคคล (Interpersonal Therapy) เป็นการบำบัดโดยอาศัยความสัมพันธ์ของคนไข้กับผู้อื่นเป็นหลัก มีวิธีการบำบัดดังนี้

4.1 Family Therapy ให้ครอบครัวร่วมกันช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้หมดไป จะเกิดความเข้าใจดีต่อกัน คนไข้จะหายได้เพราะคนไข้อยู่ในครอบครัวซึ่งมีอิทธิพลที่จะทำให้เขาเป็นอย่างไรก็ได้

4.2 Group Therapy เป็นการบำบัดคนไข้เป็นกลุ่มมีหลายลักษณะ เช่น ให้เขียนรูป ให้อุภาพ เล่นละคร เพื่อลดความเครียดทางอารมณ์ของคนไข้ลง

สรุป การบำบัดการผิดปกติต่าง ๆ สามารถแยกออกได้ 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ บำบัดทางกาย และบำบัดทางใจ ซึ่งจุดมุ่งหมายรวมกันก็คือให้คนไข้หายจากความผิดปกติต่าง ๆ นั้นเอง.

บรรณานุกรม

คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ "พิษของยาเสพติดให้โทษ" เอกสารเผยแพร่
ฉบับที่ 9, 2519.

โรงพยาบาลสมเด็จพระยา, ความรู้สำหรับประชาชน, โรงพิมพ์อักษรไทย, 2516.

วิจิตพาศน์ วัฒนสินธุ์ และคณะ, จิตวิทยาปกติก, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.

Carroll, Herbert A., Mental Hygiene, 5 th. ed. Orentice-Hall, Inc.
Englewood Cliffs, New Jersey, 1969.

Millan, Theodore and Millan, Renee', Abnormal Behavior and Personality,
Saunders Company, Philadelphia, 1974.

Page, James D., Abnormal Psychology, Tata McGraw-Hill Publishing
Company LTD., Bombay-New Delhi, 1947.

Rosen, Ephraim, and Gregary, Ian; Abnormal Psychology, Saunders
Company, Philadelphia, 1965.

Zax, Melvin; and Coven, Emory L., Abnormal Psychology, Second Edition,
Holt, Rinehart and Winston, New York, 1976.

โปรดแก้คำผิด

คำว่า "จิตเพท" ทุกแห่งแก้เป็น "จิตเภท"	
หน้า ๓ ข้อ ๑.๑.๘ "กลับไปกลับมา"	แก้เป็น "กลับไปกลับมา"
หน้า ๔ ข้อ ๓ "เป็นนา"	" " "เป็นลึงนา"
หน้า ๕ บรรทัดที่ ๔ "จิตใจขึ้น"	" " "จิตใจ"
หน้า ๕ บรรทัดที่ ๕ นับจากกลาง "อิมโพรเกรตีส"	" " "อิมโพรเกรตีส"
หน้า ๖ บรรทัดที่ ๑๒ นับจากกลาง "ทรมาน"	" " "ทรมาน"
หน้า ๗ บรรทัดที่ ๒ "ฉีกเข้าไป"	" " "ฉีกเข้าไป"
หน้า ๗ บรรทัดที่ ๕ นับจากกลาง "มี"	" " "มี"
หน้า ๘ บรรทัดที่ ๒ "เริ่มกำลังใจ"	" " "เสริมกำลังใจ"
หน้า ๘ บรรทัดที่ ๓ นับจากกลาง "เขาเรียกสั้นว่า"	" " "เขาเรียกสั้น ๆ ว่า"
หน้า ๑๔ บรรทัดที่ ๕ "ภรรยา"	" " "ภรรยา"
หน้า ๑๕ บรรทัดที่ ๑๑ "เดียวกัน"	" " "เดียวกัน"
หน้า ๒๔ บรรทัดที่ ๔ "พ"	" " "พ"
หน้า ๒๔ บรรทัดสุดท้าย "เมือกา"	" " "เมื่อถูกกา"
หน้า ๓๐ ข้อ ๔.๒ บรรทัดที่ ๒ "เคิมไค"	" " "เคิมไค"
หน้า ๔๐ บรรทัดที่ ๕ นับจากกลาง "เขาวุ่นวาย"	" " "เขาวุ่นวาย"
หน้า ๔๑ บรรทัดที่ ๘ "คิดจะ"	" " "กิดจะ"
หน้า ๖๑ ข้อ ๓ "คนเช่า"	" " "คนไช"
หน้า ๘๒ ข้อ ๒ บรรทัดที่ ๓ "เมืองเล็ก"	" " "เมืองเล็ก"
หน้า ๘๕ ข้อ ๒ "การชอค"	" " "การชอค"